

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Rammer og retningslinjer for etablering av nye politidistrikter

---

Versjon 1.2

av . 16. juni 2017

Innhold

1	Gjennomføring av nærpolitireformen	5
1.1	Politiets samfunnsoppdrag	5
1.2	Nærpolitireformen	5
1.2.1	Mål for reformen	5
1.2.2	Tiltak i nærpolitireformen	7
1.2.3	Organisering og koordinering av reformarbeidet	11
1.2.4	Styring og oppfølging av prosjekter i nærpolitireformen	12
2	Organisering i nye politidistrikter.....	16
2.1	Politiets organisering	16
2.2	Overordnet organisasjonsmodell for politidistriktene	16
2.2.1	Hovedprinsipper for organisasjonsmodellen	18
2.2.2	Politidistriktets ledelse.....	19
2.2.3	Lederstøttestaber	20
2.2.4	Geografiske og funksjonelle driftsenheter	20
2.3	Beskrivelse av organisasjonsmodellen	22
2.3.1	Lederstøttestaber	22
2.3.2	Funksjonelle driftsenheter	23
2.4	Jobbanalyser	29
3	Standardiserte funksjoner	30
3.1	Om funksjonsbeskrivelser	30
3.2	Etablering av standardiserte funksjoner	35
3.2.1	Virksomhetsstyring	37
3.2.2	Økonomistyring	39
3.2.3	Juridisk funksjon	41
3.2.4	Strategiske funksjoner innen eiendom, materiell og anskaffelser (eiendomsansvarlig, materiellansvarlig og anskaffelsesansvarlig)	43
3.2.5	Sikkerhet.....	47
3.2.6	Dokumentforvaltning og arkiv	51
3.2.7	IKT-rådgivning	53

3.2.8	HR	55
3.2.9	HMS-funksjonen	60
3.2.10	Kommunikasjon	62
3.2.11	Operasjonsentralen	64
3.2.12	Tjenestekontor	67
3.2.13	Sentralbord	69
3.2.14	Stabssjef	70
3.2.15	Øvings- og beredskapsplanlegging	71
3.2.16	Innsatsledelse	73
3.2.17	Hundetjenesten	74
3.2.18	Arbeid med trusselutsatte personer	77
3.2.19	Etterretning	79
3.2.20	Kriminalitetsforebygging	85
3.2.21	Radikaliseringskontakt	88
3.2.22	Næringslivskontakt	90
3.2.23	Felles straffesaksinntak	92
3.2.24	Felles etterforskning	94
3.2.25	Etterforskning av menneskehandel	99
3.2.26	Digitalt politiarbeid	101
3.2.27	Etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet	103
3.2.28	Kriminaltekniske tjenester	105
3.2.29	Etterforskning av seksuallovbrudd	107
3.2.30	Etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn	109
3.2.31	Statens barnehus	112
3.2.32	Politipatruljen	114
3.2.33	Utrykningsenheter (UEH)	115
3.2.34	Arrest	117
3.2.35	Etterforskning ved geografiske driftsenheter	119
3.2.36	Etterforskning av vold i nære relasjoner	121
3.2.37	Politiråd	123
3.2.38	Politikontakt	125
3.2.39	Forvaltning	127
3.2.40	Utlending	130
3.2.41	Grensekontroll	136
3.2.42	Sivil rettspleie	139

3.2.43	Felles påtale	143
3.2.44	Administrative straffesaksfunksjoner.....	149
3.2.45	Offeromsorgskontor	151
4	IKT-tilpasninger til ny distriktsstruktur	153
4.1	Hvordan skal IKT-tilpasninger gjennomføres?.....	154
4.1.1	Tekniske arbeidspakker	155
4.1.2	Opplæring	155
4.1.3	Økonomi	155
5	Etablering av operasjonssentraler i nye distrikter	156
5.1	Operasjonssentraler i de nye distriktene	156
5.1.1	Etablering av operasjonssentraler	156
5.1.2	Dimensjonering av operasjonssentralene	157
5.1.3	Samlokalisering med 110-sentraler	158
5.2	Hvordan skal nye operasjonssentraler etableres?	158
5.2.1	Prosjektgjennomføring	159
5.2.2	Opplæring	160
5.2.3	Økonomi	160
5.3	Arbeidspakker	160
6	Vedlegg	161
6.1	Vedlegg 1 – De ti grunnprinsippene for norsk politi	162
6.2	Vedlegg 2 – Presisering av effektmålene.....	164
6.3	Vedlegg 3 – Jobbanalyser	165
6.4	Vedlegg 4 – Referanser	186

1 Gjennomføring av nærpolitireformen

1.1 Politiets samfunnsoppdrag

Politiets samfunnsoppdrag ligger til grunn for hvordan norsk politi innrettes, og er førende for prioriteringen av tiltak i etaten.

Politielloven § 1 gir politiet følgende oppdrag: «*Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig*».

Videre beskrives politiets hovedoppgaver i politielloven § 2. «*Politiet skal*

- 1. beskytte person, eiendom og fellesgoder og verne om all lovlig virksomhet, opprettholde den offentlige orden og sikkerhet og enten alene eller sammen med andre myndigheter, verne mot alt som truer den alminnelige tryggheten i samfunnet*
- 2. forebygge kriminalitet og andre krenkelser av den offentlige orden og sikkerhet*
- 3. avdekke og stanse kriminell virksomhet og forfølge straffbare forhold i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov*
- 4. på anmodning, yte andre offentlige myndigheter vern og bistand under deres tjenesteutøvelse når dette følger av lov eller sedvane*
- 5. samarbeide med andre myndigheter og organisasjoner tillagt oppgaver som berører politiets virkefelt så langt regler gitt i eller i medhold av lov ikke er til hinder for dette*
- 6. utføre andre oppgaver som er fastsatt i lov eller som følger av sedvane, herunder oppgaver som i lov er lagt til lensmannen, namsfogden eller politistasjonssjef med sivile rettspleieoppgaver*».

1.2 Nærpolitireformen

Dette kapitlet beskriver nærpolitireformen med sine mål og tiltak som skal gjøre politiet bedre rustet til å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag.

Nærpolitireformen er et sentralt tiltak for å bidra til realiseringen av politiets samfunnsoppdrag.

1.2.1 Mål for reformen

De styrende dokumentene for nærpolitireformen (se liste nedenfor) legger premissene for målsetningene for reformen.

Målet med nærpolitireformen er:

Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen

bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer. (Prop.61 LS (2014–2015))

Noen av hovedelementene i reformen, som er presisert i Prop. 61 LS, er:

- styrking av nærpoltiet gjennom krav til polititjenesten
- færre, men mer robuste og kompetente politidistrikter
- bedre samarbeid mellom politiet og kommunene
- overføring av oppgaver fra politiet til andre virksomheter etter nærmere vurdering

Nærpolitireformen viderefører de ti grunnprinsippene for norsk politi (Politiets rolle og oppgaver for norsk politi (St.meld. 42 (2004–2005)), og nærpolitimodellen skal gjennom reformarbeidet styrkes og videreutvikles. De ti grunnprinsippene er beskrevet i Vedlegg 1 – De ti grunnprinsippene for norsk politi.

Følgende politiske dokumenter definerer hvilke mål som skal realiseres:

- Stortingsproposisjon 1 S (2014–2015)
- Avtalen mellom regjeringspartiene (Frp og Høyre) og Venstre om grunnlaget for et fremtidsrettet, robust nærpolti
- Stortingsproposisjon 61 LS (2014–2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen)
- Innstilling 306 S (2014–2015), inkludert samledokumentet for enighet mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om nærpolitireformen
- Innstilling 307 L (2014–2015)
- Stortingsproposisjon 1 S (2015–2016)

Den overordnede målsetningen for nærpolitireformen er omfattende og berører store deler av politiets virksomhet. For å tydeliggjøre målbildet og sikre fokus på at ønskede effekter av nærpolitireformen oppnås, er den overordnede målsetningen presisert i konkrete effektmål som beskriver de endringer som skal oppnås for til sammen å understøtte den overordnede målsetningen, og som er førende for hvilke tiltak som må iverksettes for å realisere målsetningen. Effektmålene og tiltakene vil være førende for identifisering og realisering av gevinster.

Justis- og beredskapsdepartementet har besluttet følgende effektmål i sitt oppdragsdokument om nærpolitireformen:

- Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal forankring og samhandling
- Et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet
- Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap
- Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaringer

- Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap
- Et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi

Effektmålene er ytterligere beskrevet i Vedlegg 2 – Presisering av effektmålene.

1.2.2 Tiltak i nærpolitireformen

Målet med nærpolitireformen er et politi som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet.

For å innfri reformens overordnede mål har Politidirektoratet iverksatt et sett med tiltak. Nye tiltak kan iverksettes ved behov for å sikre at reformens mål oppnås. Noen hovedtiltak er organisert som nasjonale reformprosjekter, ut fra oppgavens karakter og kompleksitet. Prosjekter og utvalgte linjeaktiviteter knyttet til ledelse og virksomhetsstyring som i dag omfattes av nærpolitireformen, er listet og beskrevet nedenfor:

- Nye politidistrikter
- Helhetlig styring og organisering av IKT
- Regnskap, EBA, anskaffelser og lønn
- Politiarbeid på stedet
- Ledelse og kompetanse i etterforskningsløftet
- Utvikling av ledelse og virksomhetsstyring

Målene er ambisiøse og favner store deler av etatens virksomhet. Aktivitetene omfatter både definerte prosjekter i politiets utviklingsportefølje og linjeaktiviteter. For at politiet skal ha kapasitet til gjennomføring må det gjøres avgrensinger. Dette fremgår av masterplanen¹ for nærpolitireformen.

Utviklingen av norsk politi skal skje i parallell med politiets viktige ordinære gjøremål. Dette stiller store krav til planlegging, og spesielt kritisk er dette når reformaktiviteter treffer de operative miljøene i etaten. Her må mål- og resultatstyring, lokale virksomhetsplaner og reformaktiviteter koordineres, avstemmes og tilpasses den samlede gjennomføringskapasiteten. Balansering av utvikling og drift krever i tillegg helhetlig styring og ledelse.

Nedenfor vises en oversikt over effekt mål og satsningsområder i nærpolitireformen.

---

¹ Politidirektoratet. 2016. *Masterplan nærpolitireformen, versjon 1.0.*

Effektmål

1. Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal forankring og samhandling	2. Et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet	3. Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap	4. Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaring	5. Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap	6. Et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi
--	---	--	---	--	---

Satsningsområder

Arbeide helhetlig og målrettet med sterk lokal tilstedeværelse		Utvikle politiet som organisasjon		
Hovedansvarlig: Politifag / Særutvalg og innbefinderting (fordøles per distrikt) Tvungende <ul style="list-style-type: none"> - Politibøi på stedet - Kunnskapsbaserte beslutningsprosesser - Styrlig samarbeid med lokale aktører - Beredskap og ressurtutnyttelse på tvers av virksomhetsområder - Digitale publikumstjenester 		Hovedansvarlig: SDV / Strategisk styring <ul style="list-style-type: none"> - Tydelig retning og langsiktighet i styringen - Glatte resultater gjennom forbedret virksomhetsstyring - Styrlig kunnskap- og beslutningsgrunnlag i styring og tjenesteproduksjon - Utvikle kvalitet og fagansvar gjennom helhetlig og systematisk læring og utvikling 		
Hovedansvarlig: Politifag Støttefunksjoner <ul style="list-style-type: none"> - Leif av etterforskningsområdet - Digitale aktører - Nye arbeidsverktøy for etterforskning 	Hovedansvarlig: Særutvalg og innbefinderting Beredskap <ul style="list-style-type: none"> - Forbedret kapasitet - Forbedrede og standardiserte arbeidsprosesser ved operasjonssentraler og innstasjonspersonell - Mer effektiv og målrettet opplæring, vedlikeholdstrening og erfaringstøtting - Forbedret samarbeid innenfor tilsærutvalg og beredskap 	Hovedansvarlig: SDV / Organisasjon <ul style="list-style-type: none"> - Skape 12 nye politidistrikter (inkl. distrikt adm og SKT) - Samlokalisere nedmeldingstjenester med 110-sentral (av. ARK) - Skape mer enhetlig organisering av politidistriktene - Skape geografiske driftsområder - Skape effektiv tjenestestruktur - Skape stordriftsfordeler gjennom felles tjenester - Støtte vurdering av eventuelle overføring av oppgaver fra politiet, samt bidra til implementering etter beslutning - Samling av forvaltningsoppgaver og sivilrettspleie 		Hovedansvarlig: HR og AMG Holdninger, kultur og ledelse <ul style="list-style-type: none"> - Endringsledelse og ledelsesutvikling - Utstilling og mangfold - Medarbeiderskap og styringsklima - Dels kunnskap og styrke kompetansen
Hovedansvarlig: Politifag Forebygging <ul style="list-style-type: none"> - Styrking av forebygging som en hovedstrategi i kriminalitetsarbeid og som systematisk i de kriminalitetsforebyggende arbeidene - Forebygging sammen med lokale aktører 		Hovedansvarlig: SKT Teknologi <ul style="list-style-type: none"> - Understøtte strukturrendringer - Skape bedre løsninger for kunnskapdeling og samhandling - Tydelig retning og langsiktighet i styringen 		
Hovedansvarlig: Politifag Etablering <ul style="list-style-type: none"> - Implementere etableringsdelplanen 				

Figur 1 Effektmål og satsningsområder i nærpolitireformen

1.2.2.1 Prosjekt Nye politidistrikter

Avtale mellom regjeringspartiene og Venstre om grunnlaget for et fremtidsrettet, robust nærpoliti gir føringer for ny distriktstruktur med 12 politidistrikter. Prosjekt Nye politidistrikter (PNP) skal sikre en helhetlig planlegging og etablering av nye politidistrikter. Ved etableringen av de nye politidistriktene vil det iverksettes en felles overordnet organisasjonsmodell med lokale tilpasningsmuligheter for nivå 1 og 2 i de nye distriktene. Sammen med ny organisasjonsmodell skal det også etableres et sett med standardiserte funksjoner. I tillegg etableres nye operasjonssentraler (OPS), og IKT-løsninger tilpasses ny distriktstruktur.

Gjennom dette arbeidet vil prosjektet bidra til færre, men mer robuste politidistrikter, og understøtte målet om et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet.

1.2.2.2 Prosjekt Helhetlig styring og organisering av IKT

Prosjekt Helhetlig styring og organisering av IKT (HSO IKT) skal gjennomføre en omorganisering av IKT-området i politiet og overføre ansvaret for drift og forvaltning av lokale IKT-løsninger fra politidistriktene til Politiets IKT-tjenester (PIT). I prosjektet vil det gjennomføres et personalløp for å overføre medarbeidere som hovedsakelig har IKT-oppgaver, til PIT. Parallelt med personalløpet kartlegges også andre forhold der ansvaret skal overføres fra politidistriktet til PIT, som teknologi, avtaler, budsjetter (med unntak av sluttbrukerutstyr) og brukerstøtte.

Prosjektets mål er å få til en samlet organisering av IKT-områdene for å bedre kvalitet og effektivitet i IKT-forvaltningen i politiet. Arbeidet legger grunnlaget for et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi.

1.2.2.3 Prosjekt Regnskap, EBA, anskaffelser og lønn

Prosjekt Regnskap, EBA, anskaffelser og lønn (REAL) skal sentralisere støttefunksjoner innen anskaffelser, eiendom og lønn og regnskap hos Politiets fellestjenester (PFT). Tidligere er disse områdene blitt håndtert av politidistrikter og særorgan i politiet. Fremover vil tjenestene leveres av PFT. I prosjektet vil det, koordinert med HSO IKT, gjennomføres et personalløp for å overføre medarbeidere til PFT. Parallelt med personalløpet kartlegges også andre forhold som overføres fra politidistrikter og særorgan til PFT, som avtaler, arbeidsprosesser og økonomiske midler.

En samling av de tre støttefunksjonene vil bidra til profesjonalisering og mindre sårbare kompetansmiljøer, effektivisering og standardisering av prosesser på flere nivåer, og ikke minst vesentlige kostnadsbesparelser i politiet.

1.2.2.4 Prosjekt Ledelse og kompetanse i etterforskningsløftet

Prosjektet Ledelse og kompetanse i etterforskningsløftet er en del av et helhetlig arbeid, som gjennomføres i samråd med Riksadvokaten. Arbeidet skal øke kvaliteten på etterforskningen og straffesaksarbeidet som gjøres i etaten. Tiltakene er knyttet til bedre å vedlikeholde og videreutvikle kompetansen til medarbeidere innen etterforskning, legge til rette for bedre etterforskningsledelse (påtale og politifaglig), definere stillingsnivåer med kompetansekrav samt etablere et forvaltnings- og utviklingsapparat som skal bidra til enhetlige rutiner og prosesser i samtlige politidistrikter. Prosjektet må forstås som en forsterkning av linjen i en periode, da det er linjen som skal eie og drifte det videre arbeidet.

Prosjektet skal bidra til å øke kompetansen i politiet, og understøtter målsetningen om målrettet innsats innen etterforskningsfeltet.

1.2.2.5 Prosjekt Politiarbeid på stedet

Politidirektoratet har besluttet nasjonal innføring av arbeidsformen politiarbeid på stedet. Politiarbeid på stedet innebærer at førstelinjen utfører og ferdigstiller en større mengde oppgaver så tidlig som mulig, på stedet. Patruljene skal ta i bruk tilgjengelig teknologi og utnytte denne på en god måte. Politipatruljenes arbeid understøttes gjennom effektiv samhandling og tilbakemelding.

Arbeidsformen som skal innføres nasjonalt, består av følgende oppgaver og organisatoriske tiltak:

- lydavhør på stedet
- sporsikring på stedet
- bruk av mobile enheter
- systematiske tilbakemeldingsmøter
- vurdering av innkomne straffesaker (saksinntak)

Prosjektet vil også fortsette pilotutprøving av nye oppgaver som kan løses på stedet.

Politiarbeid på stedet skal øke effektiviteten og kvaliteten i straffesaksbehandlingen, forbedre tjenesten til publikum og øke kompetansen i politiet.

1.2.2.6 Utvikling av ledelse og virksomhetsstyring

1.2.2.6.1 Lederutvikling

I løpet av de neste årene skal politiet gjennomføre en nærpolitireform og levere stadig bedre resultater. Arbeidet krever motiverte ledere som forstår oppdraget og de virkemidlene som kan og må tas i bruk for å nå målene. Ledelsesutvikling er ett av flere tiltak som skal bidra til bedre resultater og høyere måloppnåelse i hele etaten. På bakgrunn av analyser av utfordringsbildet vil det gjennomføres et sett av tiltak som vil bidra til å styrke politiets ledelsespraksis og gjennomføringsevne. Dette er et langsiktig arbeid som krever solid forankring fra toppledelsen via mellomledere og førstelinjeledere og helt ut til medarbeiderne i ytterste ledd.

Ledelse handler enkelt sagt om å oppnå resultater gjennom andre. *God og målrettet* ledelsesutvikling bidrar blant annet til:

- at det skapes en felles oppfatning av at ledelse ikke er noe man gjør i tillegg til andre oppgaver
- at det skapes et felles *språk for ledelse* som igjen påvirker utviklingen av felles ledelsespraksis
- at barrierer mellom mennesker og enheter senkes, som igjen fører til tillit og mer samhandling
- en kultur der det er legitimt og trygt å melde fra om feil
- å sikre gevinster ved investering bl.a. i utdanning og ansettelse av polititjenestepersoner, i politiarbeid på stedet osv.

Etatens forbedringsarbeid innen ledelse, kultur og holdninger har et langsiktig perspektiv og vil inneholde flere typer tiltak. Etableringen av nye politidistrikter og dermed også nye toppledergrupper i politiet – ny nasjonal ledergruppe og ledergruppene i de nye distriktene – innebærer en unik mulighet til å få til en nødvendig og ønsket forbedring av ledelse og kultur. Følgende utviklingstiltak planlegges og gjennomføres som en del av reformen, med oppstart i 2016:

- ledelsesutvikling i nasjonal ledergruppe og ledergrupper på nivå 2
- program for utvikling av førstelinjeledelse
- andre tiltak (talentutvikling/mentoring, opplæring av ledere i endring og omstilling, ny rekrutteringsveileder mv.)

1.2.2.6.2 Utvikling av virksomhetsstyring

Samtidig som det er behov for å tilpasse politiet til et nytt kriminalitetsbilde og gjøre betydelige endringer, har etaten begrensede økonomiske midler til rådighet for nyinvesteringer og igangsetting av utviklingstiltak og en stadig strammere økonomisk driftssituasjon. Det er derfor behov for å legge en strategi for hele virksomheten som tydeliggjør og prioriterer hvilke mål politiet skal jobbe mot, og hvilke strategiske tiltak som skal muliggjøre måloppnåelsen. Denne strategien må baseres på etatens samfunnsoppdrag, viktige samfunnsmessige omgivelser og utviklingstrekk og etatens egne styrker, svakheter, muligheter og trusler.

En overordnet virksomhetsstrategi skal på lengre sikt operasjonaliseres gjennom mål og handlingsplaner for virksomhetsområdene, investeringsplaner, personell- og kompetanseplaner, flerårige budsjetter, forsknings- og utredningsplaner, potensielle effektiviseringstiltak, oppdrag og oppgaver til enheter i etaten, mv.

Avdelingsleveransen innebærer også tiltak for å forbedre virksomhetsstyring i etaten.

1.2.3 Organisering og koordinering av reformarbeidet

Tiltakene i nærpolitireformen er beskrevet under pkt. 2.2. For at disse skal gjennomføres koordinert og hensynta distriktenes gjennomføringskapasitet er følgende prinsipper lagt til grunn for gjennomføringen.

- For å sikre kvalitet i arbeidet er reformarbeidet i Politidirektoratet organisert i ulike prosjekter og tiltak, som beskrevet under pkt. 2.2.
- For å sikre koordinert gjennomføring og overholdelse av distriktenes gjennomføringskapasitet skal Prosjekt nye politidistrikter ha en koordinerende rolle og være førende overfor de andre tiltakene
- Hvert politidistrikt vil ha ett prosjekt (Prosjekt Nye politidistrikter lokalt) som styrer og gjennomfører hele reformarbeidet lokalt.

1.2.3.1 PNP lokalt

Innretningen og dimensjoneringen av PNP lokalt vil blant annet avhenge av prosjektene som inngår i nærpolitireformen, størrelsen på distriktet, kompleksiteten i endringene og modenheten i organisasjonen. De lokale rollene er listet nedenfor.

Som et minimum skal følgende roller etableres lokalt:

- prosjekteier
- prosjektleder
- prosjektstøtte
- HR-ansvarlig
- HR-støtte
- HMS-støtte
- innføringsansvarlig IKT
- innføringsansvarlig OPS
- innføringsansvarlig PPS
- prosjektkoordinator PPS
- ansvarlig ved tjenestested PPS
- distriktsinstruktør PPS

- innføringsansvarlig HSO
- kommunikasjonsansvarlig HSO
- økonomiansvarlig HSO
- teknologi- og brukerstøtteansvarlig HSO
- innføringsansvarlig ny anskaffelsesmodell
- EBA-ansvarlig
- ansvarlig andre tilpasninger
- opplæringsansvarlig
- gevinstansvarlig

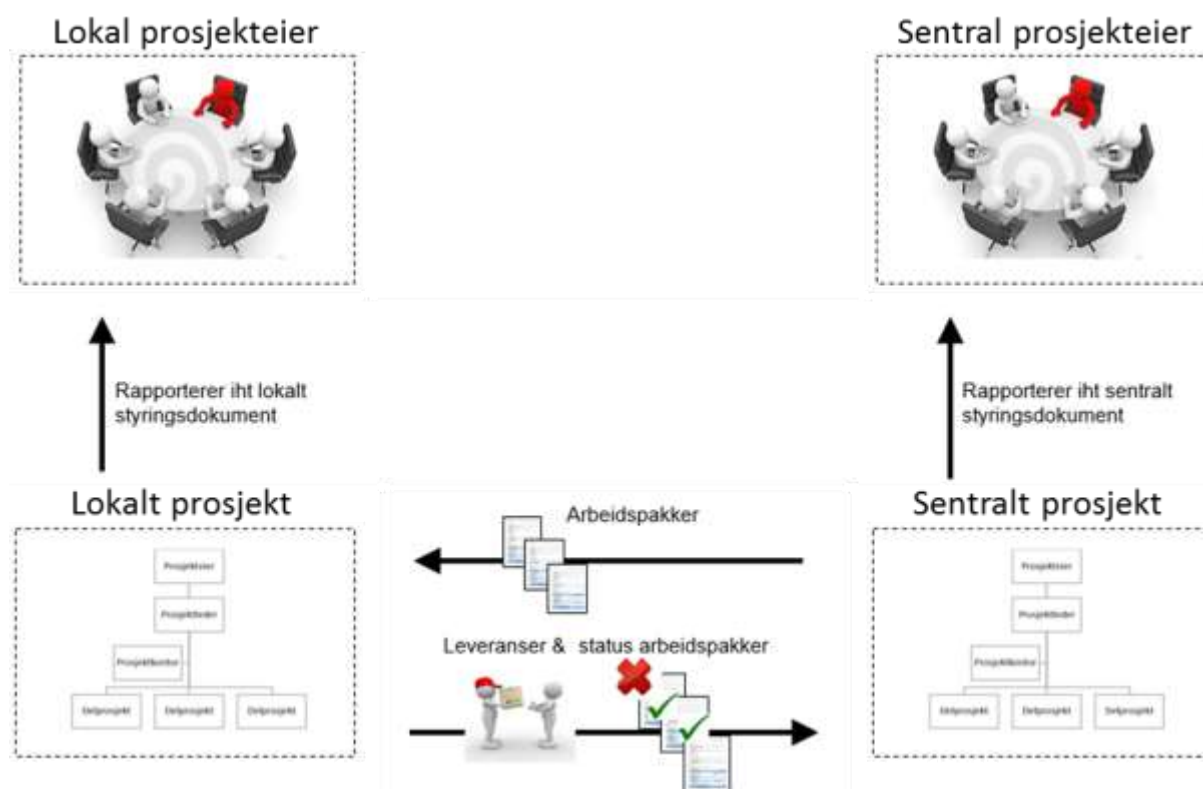
Disse er også nærmere beskrevet, med kompetansekrav, i en av de første arbeidspakkene (begrepet *arbeidspakke* forklares under pkt. 1.2.4) lokalt prosjekt vil motta fra sentral prosjekt.

1.2.4 Styring og oppfølging av prosjekter i nærpolitireformen

Styring og oppfølging av aktiviteter i distriktene vil gjøres både gjennom styrings- og fagdialogen og gjennom PNP. Styring og oppfølging gjennom PNP vil basere seg på følgende verktøy:

- Arbeidspakker som beskriver hva som skal gjøres, hvordan det skal gjøres, hvem som skal involveres lokalt samt nødvendige maler, støttedokumenter og andre verktøy til støtte i gjennomføringen.
- En elektronisk plattform som legger til rette for smidig samarbeid mellom sentral og lokal innføringsorganisasjon; inkludert utsendelse av arbeidspakker og støtteverktøy, innlevering av leveranser fra distriktene osv.

Figur 2 under viser styringslinjer mellom lokalt og sentralt prosjekt, flyten av arbeidspakker samt status og rapportering.

Figur 2 - Styring og oppfølging mellom lokalt og sentralt prosjekt

1.2.4.1 Innføringsplan

Det er utarbeidet en innføringsplan for hvert distrikt som danner grunnlaget for detaljplanleggingen i de lokale prosjektene, og som viser hvilke aktiviteter som må gjennomføres lokalt. Aktivitetene vil være de samme i hvert nye distrikt, men tiden det vil ta å ferdigstille de ulike aktivitetene, vil avhenge av kompleksitet og modenhet i hvert enkelt distrikt samt rekkefølgen på etableringen av nye operasjonssentraler. Tidsdimensjonen i planen vil derfor måtte tilpasses for hvert enkelt distrikt.

Innføringsplanen skal sikre at risikoer ved omstillingen er innenfor akseptable grenser. Informasjon, medvirkning og kompetanseutvikling som er nødvendig for å ivareta lovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, må ivaretas.

1.2.4.2 Arbeidspakker

Prosjekter og utvalgte linjeaktiviteter knyttet til ledelse og virksomhetsstyring i nærpolitireformen skal koordineres gjennom Prosjekt Nye politidistrikter. I praksis betyr dette at prosjektplanene koordineres, og at alle oppdrag fra prosjektene i nærpolitireformen til PNP lokalt distribueres som arbeidspakker.

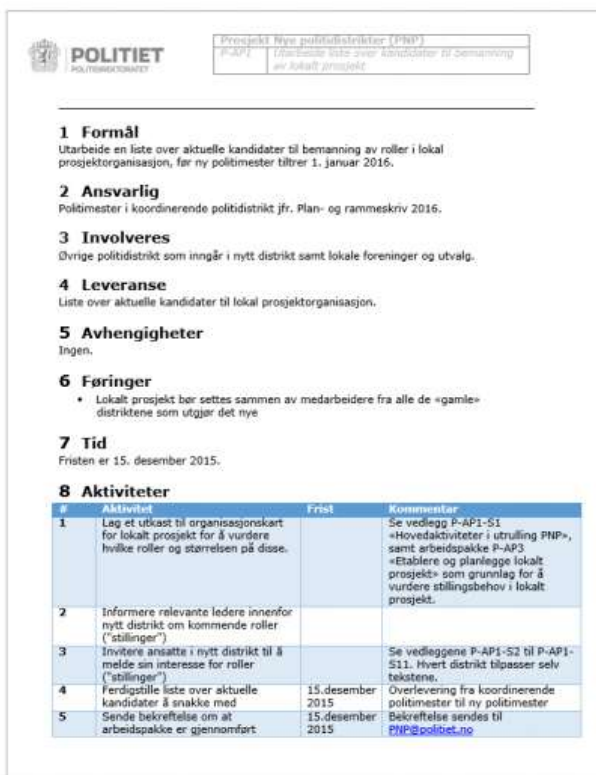
Det utarbeides detaljerte arbeidspakker for hver arbeidsstrøm. I disse arbeidspakkene vil det presiseres hvem som er ansvarlig og hva som skal gjøres til hvilken tid.

Det skilles mellom tekniske arbeidspakker og andre arbeidspakker. De tekniske arbeidspakkene tar for seg rent tekniske prosesser som ikke får innvirkning på personell eller organisasjonsstruktur. Disse arbeidspakkene har også en forenklet godkjennings- og IDF-behandling.

I tillegg til en prosessbeskrivelse vil arbeidspakken inneholde nødvendige støtte-dokumenter (eksempelvis maler eller andre verktøy som sjekklister og liknende). Noen arbeidspakker vil også ha spesifikke maler for leveranser tilbake til sentral prosjektorganisasjon.

Ett eksempel på en arbeidspakke er vist i figur 3.

Arbeidspakker utarbeides sentralt og distribueres fortløpende til lokale prosjekter gjennom hele prosjektets levetid. Flere arbeidspakker sendes om gangen der dette er hensiktsmessig.

Figur 3 - Eksempel på arbeidspakke i PNP

1.2.4.3 Rapportering

Rapporteringen mellom lokal og sentral innføringsorganisasjon skal skje gjennom ukentlig rapportering for arbeidspakker i nærpoltireformen, og faste statusmøter med lokale prosjektledere. I tillegg vil det bli en løpende oppfølging av status for arbeidspakker. Nedenfor vises rapporteringsformatet aggregert for alle lokale prosjekter per arbeidspakke.

Dist. ID	Arbeidspakke ID	Leveranse ID	Arbeidspakke	Leveranse	Frist	Distrikter												
						01 Agder	02 Finnmark	03 Hordaland	04 Møre og Romsdal	05 Nordland	06 Oslo	07 Sør-Hord	08 Sør-Øst	09 Trøndelag	10 Vest	11 Vest	12 Øst	
1	P-AP1	L1	Utarbeide liste over kandidater til bemanning av lokalt prosjekt	Sendt bekreftelse på at arbeidspakke er gjennomført	11.01.2016	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
2	P-AP2	L1	Utarbeide lokal prosjektplan	Sendt inn vedlegg til konsultasjoner for ny prosjektleder	15.01.2016	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
3	P-AP3	L1	Etablere og planlegg lokalt prosjekt	Sendt inn styringsdokument	16.03.2016	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
4	P-AP3	L2	Etablere og planlegg lokalt prosjekt	Sendt inn organisasjonskart og karaktérinnlegg	19.02.2016	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	

Figur 4 – Totaloversikt over fremdrifts- og leveransestatus for arbeidspakker i nærpoltireformen for alle distrikter

1.2.4.4 Opplæring

Det vurderes som svært viktig at lokal prosjektorganisasjon har god forståelse av reformens mål, samt at de settes i stand til å gjennomføre de oppgavene de blir tildelt. Av den grunn vil de lokale prosjektlederne inviteres til samling annenhver måned gjennom hele prosjektets levetid.

På disse samlingene vil nasjonal prosjektorganisasjon sikre god lokal forståelse for hva som skal gjennomføres i forbindelse med reformen, og roller og ansvar i forbindelse med gjennomføring. Det vil også bli gjort en gjennomgang av de spesifikke arbeidsoppgavene som skal gjennomføres lokalt, og man vil få tilgang til fagpersonell innen de ulike områdene for avklaringer underveis.

Opplæring knyttet til det enkelte prosjekt vil spesifiseres i det enkelte prosjektets planer.

2 Organisering i nye politidistrikter

2.1 Politiets organisering

Politi- og lensmannsetaten består av Politidirektoratet, Politiets sikkerhetstjeneste (PST), 12 politidistrikter, som igjen er inndelt i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, særorganer og enkelte andre enheter med nasjonale oppgaver. I tillegg er Svalbard et eget politidistrikt.

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for den overordnede styringen av etaten. *Politidirektoratet* har ansvaret for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politidistriktene, særorganer og andre enheter i henhold til tildelingsbrev mv.

Politiet har integrert påtalemyndighet, som utøves under overordnet faglig ledelse av den høyere påtalemyndighet (Riksadvokaten og statsadvokatene). Politiets ansatte som tilhører påtalemyndigheten, har ansvar for etterforskningen og vurderer bruk av tvangsmidler og straffeforfølgning.² Riksadvokaten er faglig ansvarlig for straffesaksbehandlingene og fastsetter mål og prioriteringer for straffesaksarbeidet.

Den integrerte påtalemyndigheten innebærer at politidistriktene er underlagt to styringslinjer; riksadvokat og statsadvokat i faglige spørsmål som gjelder straffesaksbehandling, og Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet for det meste av den øvrige virksomheten, også kalt det tosporede system.

2.2 Overordnet organisasjonsmodell for politidistriktene

Organisasjonsmodellen i de nye politidistriktene skal understøtte de overordnede målsetningene for nærpolitireformen og legge til rette for at politiets samfunnsoppdrag kan løses på en god måte. Den besluttede³ overordnede organisasjonsmodellen skal sikre en enhetlig og mer standardisert organisering i de nye politidistriktene.

Politiet skal organiseres med to nivåer, hvor politimesteren utgjør nivå én og driftsenhetene utgjør nivå to⁴.

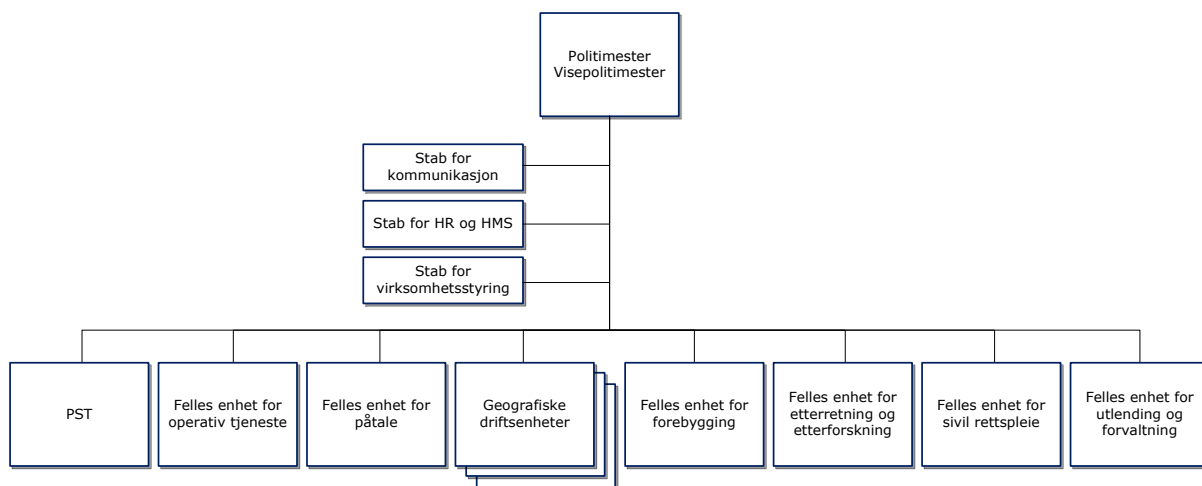
Organisasjonsmodellen viser politidistriktenes inndeling i funksjonelle driftsenheter og lederstøttestaber. I tillegg skal det etableres geografiske driftsenheter samt egne PST-enheter i samtlige politidistrikter.

² Prop. 61 LS (2014–2015) Endring i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen).

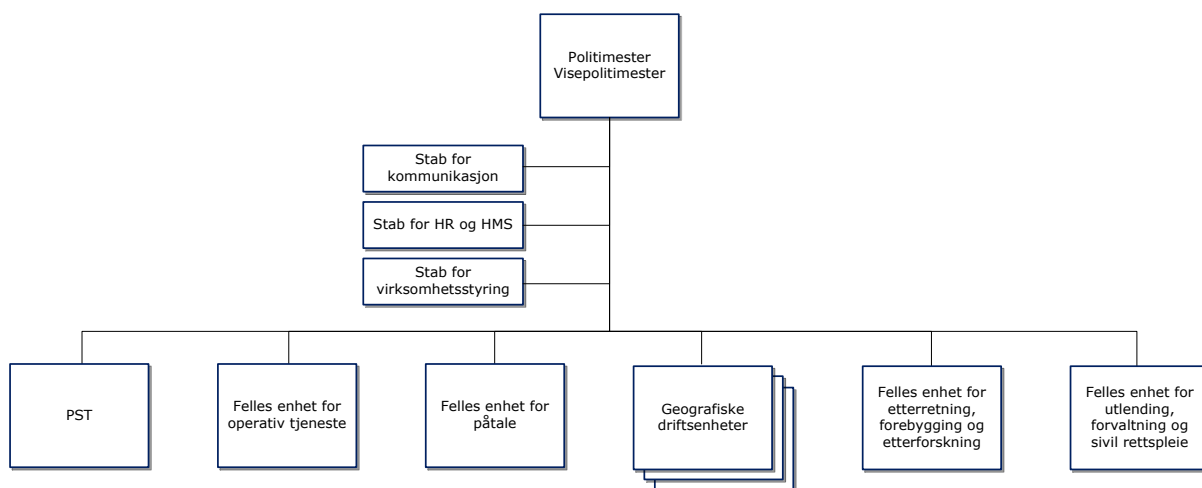
³ Justis- og beredskapsdepartementet 17.02.2016: Overordnet organisasjonsmodell i distriktene – Beslutning.

⁴ Justis- og beredskapsdepartementet 21.10.2015: Gjennomføring av nærpolitireformen – del 2 - politidistriktenes interne organisering.

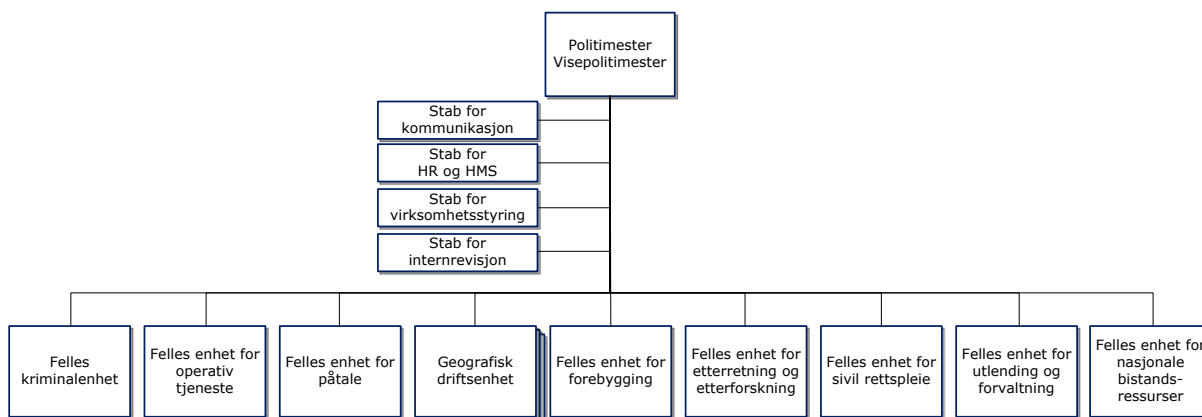

Figur 5 - Organisasjonsmodell for Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter

Figur 6 - Organisasjonsmodell for Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark politidistrikter

Figur 7 - Organisasjonsmodell⁵ for Oslo politidistrikt

⁵ Navnet på Felles kriminalenhet kan bli justert i etterkant av lokale forhandlinger i Oslo.

De funksjonelle driftsenhetenes og lederstøttstabenes interne organisering i seksjoner skal besluttes i lokale forhandlinger i politidistriktene, ut fra eget oppdragsbrev fra Politidirektoratet. Oppdrag om inndeling i geografiske driftsenheter vil gis i eget oppdragsbrev (arbeidspakke).

I det følgende beskrives hovedprinsippene som ligger til grunn for organisasjonsmodellen, og deretter gis en beskrivelse av de ulike organisatoriske elementene i modellen.

2.2.1 Hovedprinsipper for organisasjonsmodellen

Følgende hovedprinsipper er lagt til grunn for organisasjonsmodellen:

- Politimesteren er ansvarlig for påtalemyndigheten i politiet, og har totalansvar for polititjenesten i politidistriktet, med mindre annet er angitt. Som hovedregel skal politidistriktet utvikle kompetanse og kapasitet til å håndheve sitt fulle ansvar, etter det til enhver tid gjeldende ambisjonsnivå, gitt gjennom styringsdialogen med Politidirektoratet.
- Politidistriktet organiseres med lederstøttstaber og med funksjonelle driftsenheter og geografiske driftsenheter på nivå 2. Ledere av lederstøttstaber og funksjonelle og geografiske driftsenheter inngår i politimesterens ledergruppe.
- Geografiske og funksjonelle driftsenheter ligger på samme organisatoriske nivå. Hoveddelen av politiarbeidet utøves i de geografiske driftsenhetene, og de funksjonelle driftsenhetene skal bygges opp for å støtte disse.
- Lederne av de geografiske driftsenhetene har som hovedregel ansvar for gjennomføring av polititjenesten innenfor sitt geografiske ansvarsområde. De geografiske driftsenhetene utgjør politidistriktets tyngdepunkt med hensyn til tjenesteproduksjon og ressurser, og skal som hovedregel inneha kompetanse, kapasitet og verktøy til å utøve dette ansvaret.

Unntak fra hovedregelen om de geografiske driftsenhetenes ansvar, som gjelder for alle politidistrikter, er:

- Operativ ledelse / operasjonssentral og politidistriktets tjenestekontor driftes av Felles enhet for operativ tjeneste.
- Påtalesfunksjon utøves av Felles enhet for påtale.
- Utlendings-, grense- og forvaltningsoppgavene organiseres i Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie.

Der saksomfang og oppgavens natur, i kombinasjon med begrensede ressurser, ikke gjør det hensiktsmessig å etablere full bredde av kompetanse og verktøy, kan enkeltfunksjoner driftes fra funksjonelle driftsenheter. Det kan også etableres samarbeidsløsninger der ulike geografiske driftsenheter utvikler komplementære egenskaper for sammen å ivareta enhetenes ansvar. Behovet for hensiktsmessig utøvelse av kommando og kontroll og behovet for god kvalitet og fleksibel ressursutnyttelse må være vurdert når slike løsninger velges.

- De funksjonelle driftsenhetene skal støtte polititjenesten i geografiske driftsenheter med rådgivning, kapasitetsforsterkning og spesialistkompetanse / spesielle verktøy, og skal håndtere bestemte oppgaver, sakstyper eller fagområder som uttrykkelig legges til funksjonelle driftsenheter (jf. beskrivelse over). De skal bidra til utvikling av beslutningsgrunnlag, strategier og planer innenfor sine ansvarsområder på distriktsnivå, og håndtere oppgaver og sakstyper som det ellers ikke er hensiktsmessig å løse ved geografiske driftsenheter.
- Lederne for de funksjonelle driftsenhetene og lederstøttestabene har som hovedregel fagansvar⁶ i politidistriktet innenfor sine fagområder. I tillegg skal de på distriktets vegne bidra til faglig utvikling sammen med tilsvarende enheter fra andre politidistrikt og særorgan under ledelse av nasjonal fagmyndighet⁷, samt sørge for veiledning, kompetanseutvikling, kvalitetskontroll, tilsyn og evaluering av polititjenesten og kompetansen innenfor sitt fagområde i eget politidistrikt.
- I politidistriktets fagforvaltning har de fag- og opplæringsansvarlige ved de funksjonelle driftsenhetene fått en sentral rolle. Deres oppgave er å sørge for kunnskapsbasert erfaringslæring, delta i nasjonalt fagnettverk, sørge for etablering av god praksis og være kontaktledd mot HR og fagsjef for praktisk tilrettelegging for opplæring og rapportere kompetansebehov. Disse skal ha nærhet til faget og etableres fortrinnsvis i funksjoner under nivå 2 i de funksjonelle enhetene. Deres kontaktledd i de geografiske driftsenhetene er hovedinstruktørene, som igjen leder de ulike instruktørene lokalt.
- Politimesteren må foreta en helhetlig vurdering av hvordan polititjenesten best kan organiseres i eget distrikt innenfor de hovedprinsipper som er beskrevet over. Det er et mål at norsk politi får en mer enhetlig organisering. Dette skal fremme gjensidig læring og samarbeid, både internt i etaten og med samarbeidspartnere, gi grunnlag for bedre ledelse og styring og ellers legge til rette for utvikling av felles metoder og teknologiske systemer. Gjennom dette skal politiet kunne tilby likere tjenester med høyere kvalitet til befolkningen. Samtidig er det nødvendig å gi mulighet til distriktsvise tilpasninger innenfor hovedprinsippene for å ta hensyn til politidistriktenes forskjellige forutsetninger med hensyn til kriminalitetsbilde, befolkning, antall ansatte, saksmenge, geografi mv.

2.2.2 Politidistriktets ledelse

2.2.2.1 Politimester

Politimesteren har som politidistriktets øverste leder totalansvaret i politidistriktet. Politimesteren deltar i politidirektørens nasjonale ledergruppe og rapporterer til politidirektøren.

---

⁶ Med fagansvar menes distriktets ansvar for fagutvikling og faglig veiledning, inklusive faglig direktivmyndighet innen utvalgte områder.

⁷ Nasjonal fagmyndighet ligger til Politidirektoratet. På enkelte områder er fag- og metodeansvaret delegert til særorganer. Politidirektoratet skal etablere en nasjonal fagmyndighetsstruktur, hvor utøvelse av nasjonalt fagansvar på enkeltområder kan delegeres.

2.2.2.2 Visepolitimester

Politidistriktene skal ha en visepolitimester som fast stedfortreder for politimester. Visepolitimester rapporterer til politimesteren.

2.2.2.3 Politimesterens ledergruppe

Visepolitimesteren, lederne av de geografiske og funksjonelle driftsenhetene, og lederne for lederstøttestabene utgjør politimesterens ledergruppe. I tillegg skal lederen av PST-enheten inngå i ledergruppen.

2.2.3 Lederstøttestaber

Det etableres strategiske lederstøttestaber for å støtte politimesteren og hans ledergruppe i ledelsen av distriktet. Alle politidistrikter skal ha følgende strategiske lederstøttestaber:

- Stab for virksomhetsstyring
- Stab for kommunikasjon
- Stab for HR og HMS

2.2.4 Geografiske og funksjonelle driftsenheter

Driftsenhetene utgjør nivå to i politidistriktene, og består av geografiske og funksjonelle driftsenheter. Nedenfor gis en overordnet beskrivelse av driftsenhetenes roller og ansvarsområder.

2.2.4.1 Geografiske driftsenheter

Geografiske driftsenheter har ansvar for politioppgavene innenfor et geografisk område, og kan omfatte flere tjenesteenheter (lensmanns- og politistasjonsdistrikter) og tjenestesteder (lensmannskontor og politistasjoner). Driftsenhetslederen er også tjenesteenhetsleder for en av tjenesteenhetene.

De geografiske driftsenhetene har som hovedregel ansvar for polititjenesten innenfor sitt geografiske ansvarsområde, mens administrative oppgaver kan samles på politidistriktsnivå.

Der det er hensiktsmessig ut fra oppgavens natur og for å sørge for kostnadseffektiv drift i politidistriktet, kan enkeltfunksjoner driftes fra funksjonelle driftsenheter. Det meste av tjenesteproduksjonen og publikumskontakten i politidistriktet ivaretas ved tjenestestedene, og de geografiske driftsenhetene skal sørge for hensiktsmessige åpningstider.

De geografiske driftsenhetene har ansvar for at det er tilstrekkelig vakt- og patruljeberedskap i driftsenheten, og at det utarbeides hensiktsmessige arbeids- og bemanningsplaner.

De geografiske driftsenhetene har ansvar for å forebygge og bekjempe kriminalitet innenfor sitt geografiske område, og skal ved behov støtte andre enheter i eget distrikt og andre politidistrikter og særorgan.

Geografisk driftsenhetsleder skal sørge for koordinering av det forebyggende arbeidet og tilrettelegge for at både patruljetjenesten og etterforskningsarbeidet er forankret i en forebyggende strategi. De har ansvaret for at underlagte ressurser bidrar effektivt i straffesaksarbeidet, og skal sørge for tilstrekkelig fleksibilitet, slik at ressursene ved behov kan omdisponeres internt eller eksternt i distriktet.

Geografisk driftsenhetsleder skal sørge for lokal forankring og samarbeid med kommunene og lokale samarbeidspartnere, enkeltvis eller samlet, i driftsenhetens geografiske område. Politiråd og politikontakter i kommunene skal være viktige kontaktpunkt mellom politiet, befolkningen og andre aktører i lokalsamfunnet.

Geografiske driftsenheter har det overordnede ansvaret for å lede og koordinere ressursene ved de underlagte tjenestestedene, og et særlig ansvar for å ivareta administrative oppgaver for tjenestestedene. Lederen av driftsenheten har budsjett-, resultat- og personalansvar.

2.2.4.2 Funksjonelle driftsenheter

De funksjonelle driftsenhetene har fagansvar innenfor konkrete fagområder i politidistriktet. De skal på politidistriktets vegne bidra til faglig utvikling i samarbeid med tilsvarende enheter fra andre politidistrikter og særorganer under ledelse av nasjonal fagmyndighet⁸. Dette innebærer å sørge for faglig veiledning, kompetanseutvikling, kvalitetsledelse, tilsyn og evaluering av polititjenesten og kompetansen innenfor sitt fagområde i eget politidistrikt. De funksjonelle driftsenhetene har ansvar for politidistriktets øvelse og trening innenfor sine fagområder.

De funksjonelle driftsenhetene skal støtte polititjenesten i de geografiske driftsenhetene med rådgivning, kapasitetsforsterkning, spesialistkompetanse og ev. spesielle verktøy. De funksjonelle driftsenhetene har ansvar for fagdialogen med de geografiske driftsenhetene. I fagdialogen skal de avklare, utvikle, kvalitetssikre og optimalisere oppgavene, og ivareta fagutvikling, tolkningsspørsmål og faglige virkemidler. Fagdialogen skal alltid foregå innenfor rammene og oppdragene som er lagt gjennom politimesterens styring i distriktet.

De funksjonelle driftsenhetene skal håndtere oppgaver og sakstyper som uttrykkelig legges til den funksjonelle driftsenheten, og som det ellers ikke er hensiktsmessig å løse ved de geografiske driftsenhetene. Eksempler er fagområder med få eller sjeldne hendelser eller hendelser av høy alvorlighetsgrad eller kompleksitet.

I tillegg kan de funksjonelle driftsenhetene tillegges ansvar for konkrete fagområder, eksempelvis forvaltning, grense og utlending, der oppgaven i sin helhet skal utføres ved enheten. Funksjonelle driftsenheter skal bidra til utvikling av beslutningsgrunnlag, strategier og planer innenfor sine ansvarsområder på distriktsnivå.

---

⁸ Nasjonal fagmyndighet ligger til Politidirektoratet, og er på enkelte områder delegert til særorganer. Politidirektoratet skal etablere en nasjonal fagmyndighetsstruktur, hvor utøvelse av nasjonalt fagansvar på enkelte områder kan delegeres.

2.3 Beskrivelse av organisasjonsmodellen

2.3.1 Lederstøttestaber

Samtlige politidistrikter skal etablere følgende lederstøttestaber:

2.3.1.1 Virksomhetsstyring

Stab for virksomhetsstyring skal bistå politimesteren i gjennomføringen av de sentrale virksomhetsstyringsprosessene i politidistriktet (planlegging, gjennomføring, oppfølging og rapportering), og skal på vegne av politimesteren blant annet kontrollere at driftsenhetene utfører sine oppgaver i samsvar med gitte mål og føringer og i henhold til gjeldende lov og regelverk.

Stab for virksomhetsstyring har også ansvar for funksjoner som strategi og organisasjonsutvikling i distriktet, og det overordnede ansvar for at politidistriktet styres med bakgrunn i analyser og kunnskap om kriminalitetsutviklingen. I tillegg har Stab for virksomhetsstyring ansvar for sikkerhetsorganisasjon/sikkerhetsledelse, strategisk rådgivning innen IKT-rådgivning, anskaffelser, EBA og materiell, og juridisk funksjon (bl.a. personvernrådgiver).

Stab for virksomhetsstyring skal legge til rette for effektiv drift av politidistriktet som helhet, og bistå med administrasjonsoppgaver og støttefunksjoner på tvers i politidistriktet. Dette gjelder blant annet funksjoner som regnskap, arkiv og dokumentforvaltning, innkjøp og anskaffelser, lokale EBA-funksjoner og lokal IKT-bestillerfunksjon. Noen av disse funksjonene ventes å påvirkes av videre utvikling av politiets fellestjenester og politiets IKT-tjenester, slik at Stab for virksomhetsstyring i fremtiden vil ha en bestillerrolle på disse områdene.

2.3.1.2 HR og HMS

Stab for HR og HMS består av to funksjoner: HR-funksjonen og HMS-funksjonen.

Stab for HR og HMS skal ha overordnet ansvar for strategisk HR og HMS i politidistriktene. Enheten skal yte støtte til politimesteren og ledergruppen samt rådgivning og lederstøtte til driftsenhetene, og skal legge grunnlag for god ledelse, godt medarbeiderskap og utvikling i politidistriktet.

Stab for HR og HMS skal sikre god kvalitet i kritiske prosesser innenfor områdene HR og HMS, og være et kompetansesenter for HMS, rekruttering, ledelsesutvikling, arbeidsplanlegging, partssamarbeid og ivaretagelse av arbeidsgiverrollen på arbeidsrettsområdet. HR- og HMS-aktivitetene skal bidra til at politidistriktet har en varig bevissthet rundt holdninger, kultur, ledelse og kompetanse. Enheten skal legge til rette for organisatorisk læring i politidistriktet og etablere arenaer for erfaringslæring og kunnskapsdeling.

HMS-funksjonen skal på vegne av politimesteren koordinere og følge opp det systematiske HMS-arbeidet i distriktet slik at dette utføres i samsvar med gitte mål og retningslinjer og i henhold til gjeldende lover, avtaleverk og forskrifter (for eksempel internkontrollforskriften). Dette beskrives nærmere i funksjonsbeskrivelsen for HMS.

Den sentrale funksjonen for personalforvaltning og lønn har organisatorisk tilknytning til HR, og blir distriktets bestiller av tjenester fra PFT.

2.3.1.3 Kommunikasjon

Kommunikasjonsenheten skal ha overordnet ansvar for intern og ekstern kommunikasjon, herunder krisekommunikasjon i politidistriktene. Enheten skal yte støtte til politimesteren og ledergruppen samt rådgivning og lederstøtte til de funksjonelle og geografiske driftsenhetene. Kommunikasjonsenheten skal bidra til at politidistriktet når sine mål og visjoner gjennom bruk av kommunikasjon som et pedagogisk og strategisk virkemiddel.

2.3.2 Funksjonelle driftsenheter

Nedenfor gis en overordnet beskrivelse av de funksjonelle driftsenhetene som skal etableres i politidistriktene. Først beskrives enhetene for de største politidistriktene, deretter enhetene som skal etableres i de små og mellomstore politidistriktene.

2.3.2.1 Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter

2.3.2.1.1 Felles enhet for operativ tjeneste

Felles enhet for operativ tjeneste har fag- og koordineringsansvar for politidistriktets politioperative virksomhet. Enheten har ansvar for å planlegge og opprettholde tilstrekkelig beredskap i distriktet samt ansvar for stabsorganisering og stabsledelse i distriktet.

Felles enhet for operativ tjeneste har ansvar for operasjonssentralen. Operasjonssentralen har ansvar for operativ styring og ledelse⁹ av tilgjengelige ressurser og skal koordinere oppdrag og understøtte politiets lokale arbeid med tilgjengelig informasjon og kompetanse.

Operasjonssentralen er mottaker av nødmeldinger (112) og andre publikums-henvendelser (02800) samt diverse alarmer. Operasjonssentralen ivaretar funksjonen som lokal redningssentral (LRS).

Felles enhet for operativ tjeneste har ansvar for den faglige utviklingen og kvalitetssikringen av politidistriktets spesialistmiljøer innenfor de operative disiplinene. Enheten skal sørge for at kvalitetskrav knyttet til innsatspersonellets kompetanse oppfylles, herunder øvelser og erfaringslæring. Avdelingen skal bidra til effektiv ressursutnyttelse av spesialistmiljøer i hele politidistriktet. Slike spesialistmiljøer kan plasseres både i de funksjonelle og de geografiske driftsenhetene.

Felles enhet for operativ tjeneste har ansvar for enhetlig og effektiv styring av operative ressurser slik at bemanningen til enhver tid harmonerer med de operative tjenstlige

---

⁹ Operasjonsleder har ordre- og direktivmyndighet over politidistriktets innsatsressurser, jf. ordreinstruksen § 3 og PBS I.

behov. Enheten skal gjennom tjenestekontoret 10 og i samarbeid med de geografiske driftsenhetene planlegge, koordinere og styre at det til enhver tid er tilstrekkelige ressurser tilgjengelig for å håndtere hendelser og planlagte tiltak.

Fagansvaret for arrestfunksjonen skal ligge ved Felles enhet for operativ tjeneste. Dette omfatter fagansvaret for alle politidistriktets arrester samt tilsyn og legalitetskontroll.

2.3.2.1.2 Felles enhet for påtale

Felles enhet for påtale har det overordnede ansvar for etterforskningen i politidistriktet, og skal sikre kvalitet og effektivitet i straffesaksbehandlingen i tråd med Riksadvokatens mål, prioriteringer og direktiver.

Påtalemyndighetens representanter i politiet har ansvar for at etterforskning utføres i samsvar med lov og instruks, og kan gi pålegg om innretningen av etterforskningen. For øvrig treffer de avgjørelser om å reise tiltale og henlegge straffesaker, fatter andre påtaleavgjørelser, og fører saker for domstolene.

Leder for Felles enhet for påtale har ansvar for påtalesfunksjonen i distriktet, og skal på vegne av politimesteren ha ansvar for dialogen med den høyere påtalemyndighet om straffesaksbehandlingen.

Det skal legges til rette for at jourhavende påtalejurist, som en del av straffesaksinntaket, skal kunne arbeide i nært samarbeid med operasjonssentralen for å støtte etterforskningen og ta påtaleavgjørelser fortløpende der dette er nødvendig eller hensiktsmessig. Dette er særlig viktig for å kunne legge til rette for mer politiarbeid på stedet og for å utvikle et effektivt straffesaksinntak med god påtaleledelse i initialfasen av straffesakene.

Felles enhet for påtale har faglig og administrativt ansvar for alle påtalejurister i politidistriktet, og skal lede fagutvikling og utvikling av god praksis på området. Prinsippet om fremskutt, integrert påtale videreføres for å sikre et tett samarbeid mellom påtalejuristene og etterforskningsenhetene også i fremtiden.

2.3.2.1.3 Felles enhet for forebygging

Felles enhet for forebygging skal ha fag- og koordineringsansvar for politidistriktenes forebyggende virksomhet. Enheten har et særlig ansvar for å sikre at forebygging innlemmes i politiets strategiske arbeid¹¹ og at politidistriktets arbeid er kunnskapsstyrt.

Enheten har ansvar for den faglige utviklingen innenfor sine fagområder, og skal sørge for at kvalitetskrav oppfylles og følges på tvers av virksomhetsområder og nivåer i politidistriktet. Det meste av den forebyggende virksomheten vil skje i de geografiske driftsenhetene.

Felles enhet for forebygging skal føre en fagdialog om kriminalitetsforebygging med de geografiske og de øvrige funksjonelle driftsenhetene. Dette gjelder i særlig grad Felles enhet for etterretning og etterforskning.

---

¹⁰ Se funksjonsbeskrivelsen av tjenestekontoret i dokumentet Rammer og retningslinjer for standardiserte funksjoner.

¹¹ Jf. forlik om politireformen av 30.5.15 og Innst. S 306 (2014–2015).

Felles enhet for forebygging skal yte faglig støtte og veiledning innen kriminalitetsforebygging til Felles enhet for operativ tjeneste og operasjonssentralen, for å ivareta det forebyggende arbeidet.

Felles enhet for forebygging har overordnet ansvar for politidistriktets samhandling med andre samfunnsaktører på politidistriktetsnivå, og oppfølging av geografiske enheters samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører.

2.3.2.1.4 Felles enhet for etterretning og etterforskning

Felles enhet for etterretning og etterforskning har fag- og koordineringsansvar for politidistriktets etterretning og etterforskning, og har ansvar for etablering og drift av felles straffesaksinntak. Enheten identifiserer og formulerer etterretningsbehov og planlegger, leder og koordinerer etterretningsprosessene i politidistriktet.

Enheten har et særlig ansvar for å sikre at politidistriktets arbeid er kunnskapsstyrt og ivaretar en helhetlig kriminalitetsbekjempelse.

Enheten har ansvar for den faglige utviklingen innenfor sine fagområder, og skal sørge for at kvalitetskrav oppfylles og følges på tvers av virksomhetsområdene og nivåer i politidistriktet. Det meste av etterforskning skjer i de geografiske driftsenhetene. Den overordnede etterretningsproduksjonen (strategisk nivå) foregår ved Felles enhet for etterretning og etterforskning, mens øvrig etterretningsproduksjon besørges av de geografiske enhetene og øvrige funksjonelle enheter. Enheten skal føre en fagdialog om etterretning og etterforskning med de geografiske driftsenhetene.

Felles enhet for etterretning og etterforskning skal støtte og gi råd til lokal etterforskning samt etterforske saker eller sakstyper som er lagt til Felles enhet for etterretning og etterforskning etter nærmere instruks eller retningslinjer.

Enheten skal innenfor sitt ansvarsområde ivareta at straffeprosessloven, påtaleinstruksen og Riksadvokatens mål og retningslinjer for straffesaksarbeidet, nasjonale og lokale retningslinjer og øvrige direktiver etterleves i straffesaksbehandlingen.

Enheten har ansvar for at politidistriktets virksomhet bygger på kunnskap om kriminelle miljøer og fenomener og kunnskap om årsakssammenhenger, opparbeidet ved etterretning. Enheten har ansvaret for oppdragsdialog, bestilling og produksjon av etterretning som grunnlag for tiltak innen alle virksomhetsområder, og for at kunnskap som opparbeides, formidles til øvrige driftsenheter, politimesteren og dennes ledergruppe.

2.3.2.1.5 Felles enhet for utlending og forvaltning

Politidistriktets grense-, utlendings- og forvaltningsoppgaver skal organiseres i Felles enhet for utlending og forvaltning, som har fag- og koordineringsansvaret for disse oppgavene. For å sikre lik kvalitet og effektiv ressursutnyttelse skal en vesentlig del av tjenesteproduksjonen samles ved og utføres av den funksjonelle enheten. Allikevel vil en del av publikumsbetjeningen skje lokalt i de geografiske driftsenhetene. Den operative kontrollvirksomheten vil utøves både av geografisk og funksjonell enhet.

Enheten har faglig og administrativt ansvar for området, og skal lede fagutvikling og utvikling av god praksis. Felles enhet for utlending og forvaltning skal styrke arbeidet med å benytte forvaltningshjempler for å forebygge kriminalitet og ulykker.

Felles enhet for utlending og forvaltning skal samarbeide med Politiets utlendingsenhet (PU) i spørsmål om asyl, uttransporteringer og andre oppgaver innenfor utlendingsfeltet som PU har ansvar for.

Felles enhet for utlending og forvaltning skal besitte høy kompetanse innen ID-arbeid og aktivt arbeide for en mer enhetlig oppgaveløsning innenfor ID-området. I den forbindelse bør blant annet Nasjonalt ID-senter vurderes som en samarbeidsaktør.

2.3.2.1.6 Felles enhet for sivil rettspleie

I henhold til tvangsfullbyrdelsesloven § 2-2 er namsmannen den som er utpekt etter politiloven § 17. Politiloven § 17 slår fast at lensmannen og politistasjonssjefen er namsmann i sitt distrikt med mindre oppgaven som namsmann ivaretas av et namsfogdkontor ledet av en namsfogd. Namsmannsdistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner.

Felles enhet for sivil rettspleie har fag- og koordineringsansvar for sivil rettspleie i politidistriktene. Den funksjonelle enheten skal også ivareta de sivile rettspleieoppgavene innenfor eget namsmannsdistrikt. Lederen for funksjonell enhet for sivil rettspleie skal sørge for fagutvikling og faglig styring av sivile rettspleieoppgaver i politidistriktet, ivareta ansvaret for effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen, og kunne støtte namsmannsfunksjonen i de geografiske driftsenhetene. Leder av funksjonell enhet for sivil rettspleie benevnes namsfogd.

Stortinget har vedtatt lovendringer om organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet, jf. Innst. 200 L (2016-2017). Lovendringene innebærer bl. a. at en lensmann, politistasjonssjef eller namsfogd kan ivareta oppgaven som namsmann for flere lensmanns- og politistasjonsdistrikter i samme politidistrikt. Beslutningen om endringer av lensmannsdistrikter og politistasjonsdistrikter innebærer en betydelig samling av namsmannsoppgavene i politidistriktene. Dette vil gi større fagmiljøer og større saksmengde for hver namsmann, og forventes å bidra til styrket kompetanse og kvalitet for de sivile rettspleieoppgavene. POD vil komme tilbake til organiseringen av namsmannsoppgavene i geografiske driftsenheter (grensereguleringer). Igangsetting av eventuelle ytterligere prosesser for grensereguleringer må avvete til spørsmålet om Politidirektoratets fullmakter og prosessuelle krav er avklart. Gjeldsordningsloven er endret slik at det er mulig å samle gjeldsordningssaker ved en eller flere namsmenn i politidistriktet.

Instruksjonsmyndigheten innenfor den sivile rettspleien på grunnplanet ble omtalt i Ot.prp. nr. 43 (2003-2004), s. 28-30. Det ble her lagt til grunn at overordnede administrative myndigheter, herunder politimesteren, ikke kan gi instruks om saksbehandlingen i enkelttilfeller eller om utfallet av sakene. Politimesteren har imidlertid den overordnede lederrolle og samlede resultatansvar og må således kunne gi instruks om prioriteringsspørsmål også innenfor den sivile rettspleie. Det er derfor viktig at den som har det administrative ansvaret, har innsikt i og forståelse for disse saksområdene. I enkeltsaker og ved selve utføringen av oppgavene med den sivile rettspleie er det imidlertid først og fremst tingrettene namsmennene forholder seg til.

2.3.2.2 Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms, Finnmark politidistrikter

2.3.2.2.1 Felles enhet for operativ tjeneste

Se beskrivelse i pkt. 2.3.2.1.1.

2.3.2.2.2 Felles enhet for påtale

Se beskrivelse i pkt. 2.3.2.1.2.

2.3.2.2.3 Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning

Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning har fag- og koordineringsansvar for politidistriktets etterretning, etterforskning og forebyggende virksomhet, og har ansvar for etablering og drift av felles straffesaksinntak. Enheten identifiserer og formulerer etterretningsbehov og planlegger, leder og koordinerer etterretningsprosessene i politidistriktet.

Enheten har et særlig ansvar for å sikre at forebygging innlemmes i politiets strategiske arbeid¹², og at politidistriktets arbeid er kunnskapsstyrt og ivaretar en helhetlig kriminalitetsbekjempelse.

Enheten har ansvar for den faglige utviklingen innenfor sine fagområder, og skal sørge for at kvalitetskrav oppfylles og følges på tvers av virksomhetsområdene og nivåer i politidistriktet. Det meste av etterforskningen og den forebyggende virksomheten skjer i de geografiske driftsenhetene. Den overordnede etterretningsproduksjonen (strategisk nivå) foregår ved Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning, mens øvrig etterretningsproduksjon besørges av de geografiske enhetene og øvrige funksjonelle enheter. Enheten skal føre en fagdialog om etterretning, kriminalitetsforebygging og etterforskning med de geografiske driftsenhetene.

Enheten skal innenfor sitt ansvarsområde ivareta at straffeprosessloven, påtaleinstruksen og Riksadvokatens mål og retningslinjer for straffesaksarbeidet, nasjonale og lokale retningslinjer og øvrige direktiver etterleves i straffesaksbehandlingen.

Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning skal støtte og gi råd til lokal etterforskning samt etterforske saker eller sakstyper som er lagt til Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning etter nærmere instruks eller retningslinjer.

Enheten har ansvar for at politidistriktets virksomhet bygger på kunnskap om kriminelle miljøer og fenomener og kunnskap om årsakssammenhenger, opparbeidet ved etterretning. Enheten har ansvaret for oppdragsdialog, bestilling og produksjon av etterretning som grunnlag for tiltak innen alle virksomhetsområder, og for at kunnskap som opparbeides, formidles til øvrige driftsenheter, politimesteren og dennes ledergruppe. Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning har overordnet ansvar for politidistriktets samhandling med andre samfunnsaktører på politidistriktetsnivå,

---

¹² Jf. forlik om politireformen av 30.5.15 og Innst. S 306 (2014–2015).

og oppfølging av geografiske enheters samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører.

2.3.2.2.4 Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie

Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie har fag- og koordineringsansvar for politidistriktets sivile rettspleieoppgaver og utlendings-, grense- og forvaltningsoppgaver.

For å sikre lik kvalitet og effektiv ressursutnyttelse innen utlending og forvaltning skal en vesentlig del av tjenesteproduksjonen samles ved og utføres av den funksjonelle enheten. Allikevel vil en del av publikumsbetjeningen skje lokalt i de geografiske driftsenhetene. Den operative kontrollvirksomheten vil utøves både av geografisk og funksjonell enhet.

Den funksjonelle enheten skal ha ansvaret for sivil rettspleie innenfor et eget geografisk område og fagansvar for sivil rettspleie for hele politidistriktet. Leder av funksjonell enhet for sivil rettspleie benevnes namsfogd.¹³ Den funksjonelle enheten skal sørge for fagutvikling og faglig styring av sivile rettspleieoppgaver i politidistriktet, ivareta ansvaret for effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen, og kunne støtte namsmannsfunksjonen i de geografiske driftsenhetene.

Enheten har faglig og administrativt ansvar for området, og skal lede fagutvikling og utvikling av god praksis. Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie skal styrke arbeidet med å benytte forvaltningshjempler for å forebygge kriminalitet og ulykker.

Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie skal samarbeide med Politiets utlendingsenhet (PU) i spørsmål om asyl, uttransporteringer og andre oppgaver innenfor utlendingsfeltet som PU har ansvar for.

Enheten kan samarbeide med Nasjonalt ID-senter for å øke kompetansen og fokuset på viktigheten av riktig ID og ID-problematikk i så måte.

I henhold til tvangsfullbyrdelsesloven § 2-2 er namsmannen den som er utpekt etter politiloven § 17. Politiloven § 17 slår fast at lensmannen og politistasjonssjefen er namsmann i sitt distrikt med mindre oppgaven som namsmann ivaretas av et namsfogdkontor ledet av en namsfogd. Namsmannsdistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner.

Stortinget har vedtatt lovendringer om organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet, jf. Innst. 200 L (2016-2017). Lovendringene innebærer bl. a. at en lensmann, politistasjonssjef eller namsfogd kan ivareta oppgaven som namsmann for flere lensmanns- og politistasjonsdistrikter i samme politidistrikt. Beslutningen om endringer av lensmannsdistrikter og politistasjonsdistrikter innebærer en betydelig samling av namsmannsoppgavene i politidistriktene. Dette vil gi større fagmiljøer og

---

¹³ Lederen kan enten være funksjonell enhetsleder i store politidistrikter, i små politidistrikter kan han/hun være funksjonell enhetsleder eller seksjonsleder.

større saksmengde for hver namsmann, og forventes å bidra til styrket kompetanse og kvalitet for de sivile rettspleieoppgavene. POD vil komme tilbake til organiseringen av namsmannsoppgavene i geografiske driftsenheter (grensereguleringer). Igangsetting av eventuelle ytterligere prosesser for grensereguleringer må avvente til spørsmålet om Politidirektoratets fullmakter og prosessuelle krav er avklart.

Instruksjonsmyndigheten innenfor den sivile rettspleien på grunnplanet ble omtalt i Ot.prp. nr. 43 (2003-2004) s. 28-30. Det ble her lagt til grunn at overordnede administrative myndigheter, herunder politimesteren, ikke kan gi instruksjoner om saksbehandlingen i enkelttilfeller eller om utfallet av sakene. Politimesteren kan ikke gi instruksjoner om saksbehandlingen i enkelttilfeller eller om utfallet av sakene. Politimester har imidlertid den overordnede lederrolle og samlede resultatansvar og må således kunne gi instruksjoner om prioriteringsspørsmål også innenfor den sivile rettspleie. Det er derfor viktig at den som har det administrative ansvaret, har innsikt i og forståelse for disse saksområdene. I enkeltsaker og ved selve utføringen av oppgavene med den sivile rettspleie er det imidlertid først og fremst tingrettene namsmennene forholder seg til.

Gjeldsordningsloven er endret slik at det er mulig å samle gjeldsordningssaker ved en eller flere namsmenn i politidistriktet.

2.4 Jobbanalyser

En viktig del av nærpolitireformens målsetting om et mer enhetlig politi er standardiserte krav til ledelse. For å ivareta disse kravene er det utarbeidet jobbanalyser for utvalgte lederfunksjoner i de nye distriktene. Det er også utarbeidet jobbanalyser for andre, utvalgte funksjoner. Disse er beskrevet i Vedlegg 3 – Jobbanalyser.

3 Standardiserte funksjoner

De standardiserte funksjonene er beskrevet i funksjonsbeskrivelser.

3.1 Om funksjonsbeskrivelser

Med funksjonsbeskrivelser forstås en overordnet beskrivelse av krav til utøvelsen av ulike tjenester i de nye politidistriktene. De utvalgte beskrivelsene omhandler funksjoner som skal etableres i alle politidistrikter, og som er nye eller endrede og skal ha en ensartet standard. Målet er tjenester med mer lik kvalitet, bedre samhandling, enhetlig utvikling og gode forutsetninger for kunnskapsstyrt fagutvikling i politiet. Funksjonsbeskrivelsene skal bidra til å realisere målsettingene for nærpolitireformen.

Innenfor kravene i funksjonsbeskrivelsene har politidistriktene et lokalt handlingsrom for hvordan tjenesten organiseres og innrettes. Ulike forutsetninger i distriktene krever fleksibilitet, og de lokale politidistriktene er her de nærmeste til å finne løsningene som bygger et godt nærpoliti i samarbeid med resten av lokalsamfunnets aktører. De nye politidistriktene utfordres til å bygge nettverk med andre politidistrikter, trekke erfaringer fra hverandre og utnytte det lokale handlingsrommet til beste for en fremtidsrettet utvikling av polititjenesten.

Dersom det av særlige grunner er nødvendig å gjøre unntak fra kravet til etablering av standardiserte funksjoner, både krav til innhold og til implementeringsplan, skal dette avtales med Politidirektoratet gjennom styringsdialogen.

Selv om en funksjon skal organiseres i en funksjonell enhet, kan enheten i sin helhet plasseres utenom administrasjonsstedet. I tillegg kan den deles opp og plasseres ved ulike tjenestesteder – ved lensmannskontorer, politistasjoner eller andre funksjonelle enheter. Enkelt personer tilhørende en funksjonell enhet kan også plasseres ved en geografisk enhet eller en annen funksjonell enhet.

Bemanning av operative fellesfunksjoner, som straffesaksinntaket, kan også skje ved at f.eks. påtaleleder og/eller politifaglig leder er organisert og/eller stedsplassert ved en annen enhet. En kan tenke seg et virtuelt kontor eller ambulerende løsninger med desentraliserte ressurser, både fra FDE og GDE, i hele distriktet, med bruk av ny teknologi.

Dette ivaretar målsettingen om å ta hele distriktet i bruk – både for å utnytte kompetansen der den er, og utnytte tilgjengelige politibygg. Derfor gis det kun føringer om at operasjonssentral og utvalgte beredskapsfunksjoner normalt bør ligge ved administrasjonsstedet.

Ulike forutsetninger i distriktene krever fleksibilitet, og de enkelte politidistriktene er her de nærmeste til i samarbeid med lokalsamfunnet å finne de gode løsningene og bygge et godt nærpoliti.

Et annet eksempel er mulighetene for samarbeid mellom politidistrikter om påtaleberedskap og kriminaltekniske tjenester. Funksjonsbeskrivelsene begrenser her ikke valget av løsning.

Funksjonsbeskrivelsene omhandler i all hovedsak distriktsovergrepene funksjoner i funksjonelle driftsenheter, og gir føringer for ressursenes organisatoriske tilhørighet samt plassering av fagansvar ved de ulike driftsenhetene på nivå to.

Funksjonenes kompleksitet varierer, og dette gjenspeiles i detaljnivået i noen beskrivelser. Beskrivelsene tar heller ikke mål av seg å være uttømmende arbeidsbeskrivelser, men overordnede beskrivelser av felles funksjonalitet.

De nye politidistriktene vil i tillegg inneholde mange funksjoner som i dag fungerer godt og videreføres, men som ligger innenfor politimesterens lokale handlingsrom, og derfor ikke omtales her.

Under etableringen av de nye politidistriktene vil det kunne identifiseres ytterligere funksjoner som bør ha nasjonale, enhetlige funksjonskrav. Disse vil i så fall defineres i egne prosesser.

Enkelte funksjoner er også beskrevet med funksjonalitet som vil kreve en revisjon av dagens PBS I på noen områder.

Funksjonsbeskrivelsene er inndelt i fem elementer:

- *Formål*
Her beskrives kort funksjonens hovedformål.
- *Organisasjonstilhørighet*
Det vises til Politidirektoratets forhandlingsdokument *Forhandlingsgrunnlag overordnet organisasjonsmodell nye politidistrikt* av 21.10.15 hvor direktoratets forslag til organisering fremgår. Der gis en overordnet beskrivelse av sentrale funksjoner og ansvar som er tillagt de ulike driftsenhetene.

I *Rammer og retningslinjer* gjengis plasseringen av disse funksjonene. I tillegg beskrives ytterligere sentrale funksjoner. Under overskriften Organisasjonstilhørighet for den enkelte funksjonsbeskrivelse, gir Politidirektoratet sin anbefaling til plassering av disse funksjonene under de ulike driftsenhetene. Målet er å sikre et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet.

Det endelige organisatoriske uttrykk under nivå 2 skal forhandles lokalt i hvert politidistrikt.

Her beskrives både hvilken driftsenhet ressursene organiseres under, og hvor fagansvaret er plassert. Med fagansvar menes ansvar for fagutvikling og faglig veiledning, inklusive faglig direktivmyndighet innen utvalgte områder.

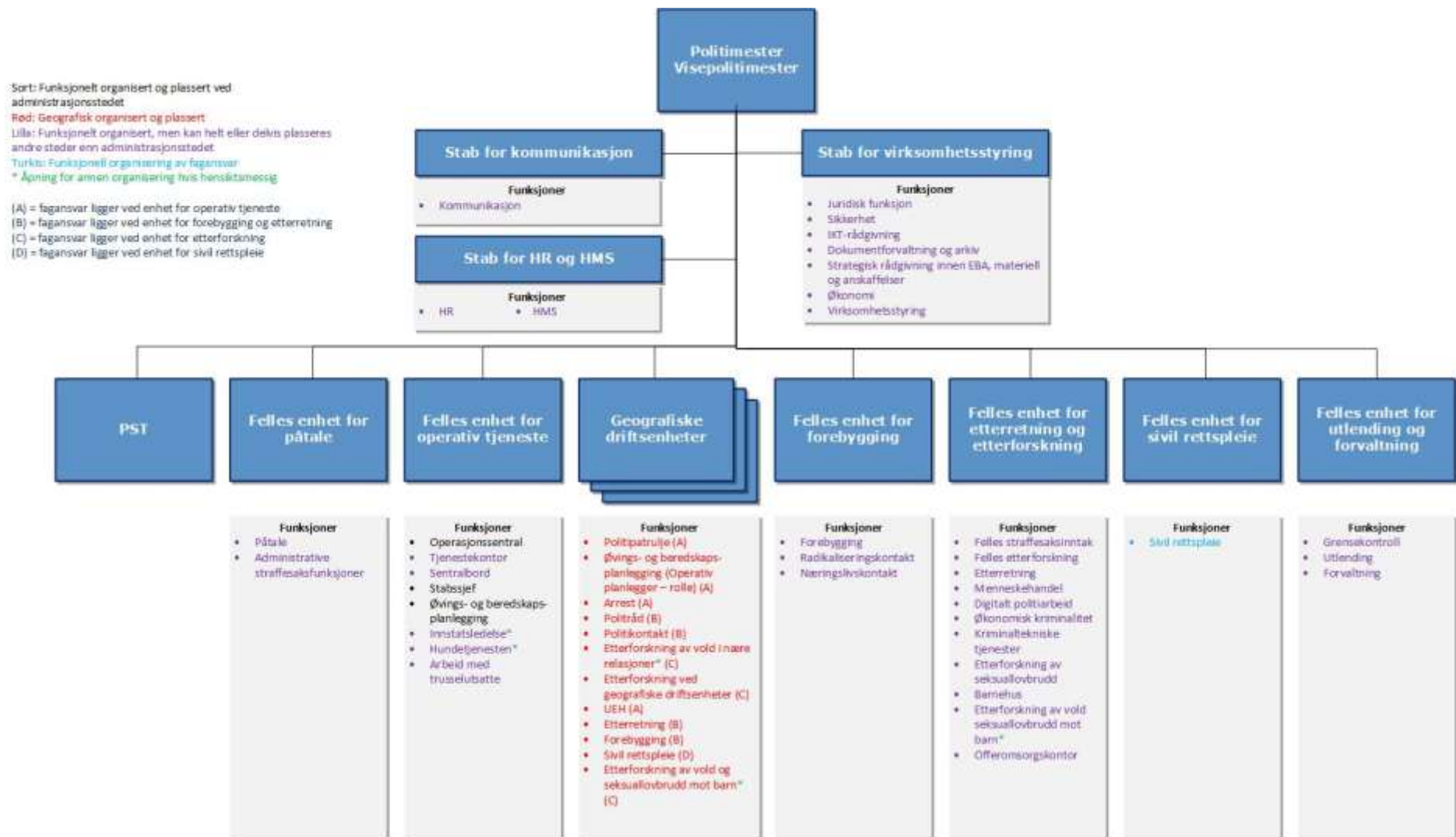
For en del distriktsovergrepene funksjoner er fagansvaret sentralt plassert i en funksjonell driftsenhet, mens de utøvende ressursene er lokalt organisert i de geografiske driftsenhetene. Flere av disse funksjonene har personell som er sentralt organisert, men som likevel kan være lokalt plassert.

Personalansvaret for en ressurs ligger alltid der ressursen er organisert, uavhengig av hvor ressursen er steds plassert. En leder med personalansvar er tillagt formell linjeledelse, med personaloppgaver som individuell oppfølging og evaluering av underordnede medarbeidere, personalpolitiske tiltak, personalplanlegging, rekruttering og lignende.

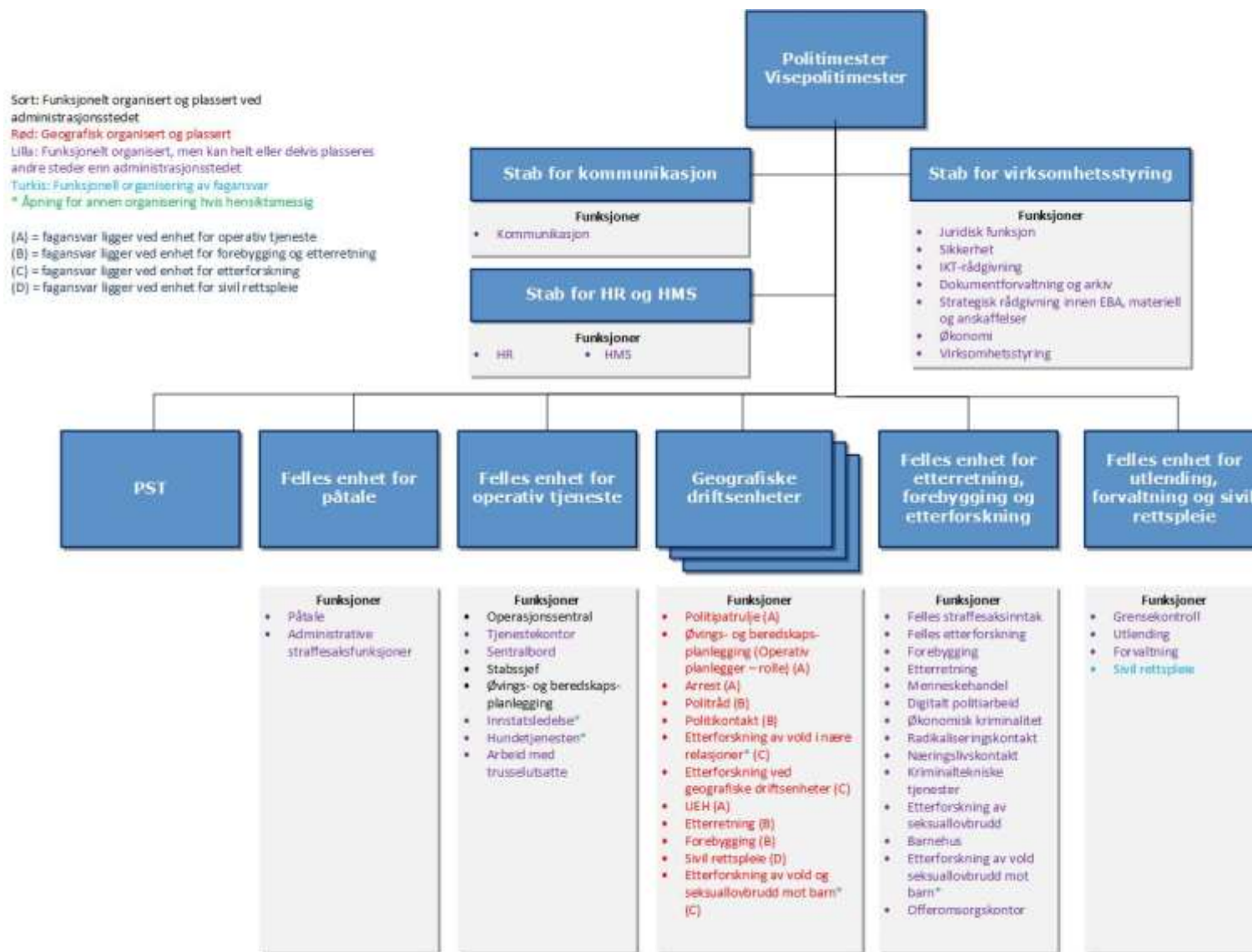
- *Hovedoppgaver*
Her gis en kort, overordnet liste over funksjonens viktigste oppgaver. Listen er verken uttømmende eller statisk, da oppgaver vil endre seg over tid.
- *Organisering av arbeidet*
Her beskrives overordnet elementer som må ivaretas for at funksjonens oppgaver skal løses på en helhetlig måte og i tråd med formålet. Arbeidets organisering og dimensjonering vil avhenge av flere faktorer, som distriktets størrelse, avstander, kompleksitet, spesielle utfordringer mv., og innenfor gitte retningslinjer tilligger det hvert enkelt politidistrikt å finne den mest hensiktsmessige løsningen.
- *Samhandling*
Her beskrives kort sentrale aktører funksjonen har samhandling med og som har betydning for funksjonens oppgaveløsning. Listen er verken uttømmende eller statisk, da samhandling hele tiden er i utvikling.
- *Roller og hovedansvar*
Her beskrives de ulike rollene som skal fylles i funksjonene. Roller er ikke det samme som stillingshjemler, og ofte vil en og samme person inneha flere roller, og en rolle kan også fylles av flere personer. En viktig forutsetning er at en sammenslåing av roller ikke forringer kvaliteten, prioriteringen av arbeidet, eller er i strid med sentrale føringer. Dette gir distriktene stor fleksibilitet.

Nedenfor vises to skisser over de utvalgte funksjoner som er beskrevet, én skisse for de større distriktene og én for de mindre.

Figur 8 – Politidirektoratets skisse til plassering av utvalgte funksjoner i driftsenhetene i større distrikter

Figur 9 - Politidirektoratets skisse til plassering av utvalgte funksjoner i driftsenhetene i mindre distrikter

3.2 Etablering av standardiserte funksjoner

Utvalgte funksjoner skal sammen med enhetlig organisering og lokal tilpasning danne det nødvendige grunnlaget for at politiet i fremtiden leverer tjenester med mer lik kvalitet.

Hvert distrikt skal etablere de utvalgte funksjonene i sin nye organisasjon, og beskrivelsen av disse utgjør derfor et viktig grunnlag for organiseringen og for det påfølgende personalløpet. Funksjonene skal knyttes direkte opp mot konkrete enheter på nivå to. Innholdet i de nye enhetene utgjør grunnlaget for jobbanalyser for disse enhetenes lederstillinger. Innplassering eller rekruttering av personell som skal ivareta en eller flere av den enkelte funksjons roller, er en del av implementeringsprosessen.

En funksjon er ferdig implementert når formålet med funksjonen er oppfylt, og alle roller er ivaretatt. Implementeringen skal følges opp blant annet gjennom prosjekt- og styringsdialogen med POD.

Det utarbeides arbeidspakker for hver funksjon. I disse arbeidspakkene vil det presiseres hvilke aktiviteter som skal gjøres til hvilken tid, blant annet hvilke roller som skal implementeres til fastsatt tid iht. pkt. 2 nedenfor. Øvrige roller under samme pkt. kan innføres på et senere tidspunkt, og skal fremkomme i en lokal implementeringsplan.

Implementeringen av utvalgte funksjoner deles inn i følgende fire faser:

- 1) Alle utvalgte funksjoner skal implementeres og inngå som en del av politidistriktets organisasjons- og personalløp.
- 2) Et definert utvalg funksjoner og roller skal helt eller delvis være ferdig implementert når ny organisasjon er etablert, jf. grønne funksjoner i tabell 1.
- 3) Et definert utvalg funksjoner skal senest være implementert når ny operasjonssentral driftsettes, jf. blå funksjoner i tabell 1.
- 4) Resterende funksjoner (*grå funksjoner* i tabell 1) skal være ferdig implementert i henhold til lokal utarbeidet implementeringsplan, basert på følgende kriterier:
  - i) i hvilken grad de bidrar til måloppnåelse for nærpoltireformen
  - ii) i hvilken grad de bidrar til realisering av gevinster
  - iii) i hvilken grad de danner grunnlag for andre funksjoner (dvs. innbyrdes avhengigheter mellom funksjoner)
  - iv) investeringskostnader
  - v) driftskostnader

For funksjonene som skal implementeres etter lokal plan, skal politidistriktet selv utarbeide en implementeringsplan, begrunnet i kriteriene i pkt. 4 over, med vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til implementeringen. Planen skal rapporteres i tråd med veiledning og føringer gitt i arbeidspakkene.

Implementeringsplanen for funksjonsbeskrivelser, sammen med plan for gevinstrealisering, vil i tillegg danne grunnlag for politidistriktets styringsdialog med Politidirektoratet.

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over når de ulike funksjonene skal implementeres.

Tabell 1 – Funksjoner som skal implementeres i nye distrikter

1	Virksomhetsstyring	24	Felles etterforskning
2	Økonomistyring	25	Etterforskning av menneskehandel
3	Juridisk funksjon i politimesterens stab	26	Digitalt politiarbeid
4	Strategiske funksjoner innen eiendom, materiell og anskaffelser	27	Etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet
5	Sikkerhet	28	Kriminaltekniske tjenester
6	Dokumentforvaltning og arkiv	29	Etterforskning av seksuallovbrudd
7	IKT-rådgivning	30	Etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn
8	HR	31	Statens barnehus
9	HMS-funksjonen	32	Politipatruljen
10	Kommunikasjon	33	Utrykningsenheter (UEH)
11	Operasjonssentralen	34	Arrest
12	Tjenestekontor	35	Etterforskning ved geografiske driftsenheter
13	Sentralbord	36	Etterforskning av vold i nære relasjoner
14	Stabssjef	37	Politiråd
15	Øvings- og beredskapsplanlegging	38	Politikontakt
16	Innsatsledelse	39	Forvaltning
17	Hundetjenesten	40	Utlending
18	Arbeid med trusselutsatte personer	41	Grensekontroll
19	Etterretning	42	Sivil rettspleie
20	Kriminalitetsforebygging	43	Påtale
21	Radikaliseringskontakt	44	Administrative straffesaksfunksjoner
22	Næringslivskontakt*	45	Offeromsorgskontor
23	Felles straffesaksinntak		

* Det forutsettes at funksjonen næringslivskontakt ble etablert i alle politidistrikter under gammel organisasjonsmodell, jf. tidligere føringer.

Nedenfor følger beskrivelsene av de utvalgte funksjonene.

3.2.1 Virksomhetsstyring

3.2.1.1 Formål

Virksomhetsstyringen i politidistriktene skal sikre at overordnede mål og resultatkrav blir ivaretatt. Distriktene fastsetter mål, prioriterer oppgaver, fordeler ressurser og følger opp produksjonen for underliggende enheter, og samarbeider med POD om overordnede mål, prioriteringer og ressursfordeling.

Virksomhetsstyring må sørge for at Riksadvokatens årlige mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen og øvrige direktiver, ivaretas.

Politidistriktets virksomhetsstyring skal være kunnskapsbasert og utføres i styringsdialogen mellom politimester og driftsenhetsledere. Stab for virksomhetsstyring leder styringsprosessene på politimesterens vegne. Reglementet og bestemmelsene for økonomistyring i staten setter overordnede premisser og krav til styring i offentlig virksomhet. Veileder i virksomhetsstyring for politi- og lensmannsetaten gir retningslinjer for virksomhetsstyringsprosessene i etaten. Se spesielt kap. 1 og 4.

Kravene innebærer at politidistriktene skal ha:

- prosesser som sikrer at fastsettelse av mål- og resultatkrav skjer innenfor rammen av disponible ressurser og forutsetninger
- intern styring som sikrer at fastsatte mål oppnås på en effektiv måte og i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder krav om god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd
- systemer og rutiner som sikrer tilstrekkelig styringsinformasjon og et forsvarlig beslutningsgrunnlag

3.2.1.2 Organisasjonstilhørighet

Virksomhetsstyring organiseres i Stab for virksomhetsstyring, som lederstøtte for politimesteren.

3.2.1.3 Hovedoppgaver

Virksomhetsstyring kan deles inn i tre hovedprosesser med tilhørende oppgaver:

1. Planlegging:
Planleggingen har som formål å definere *hva* som skal utføres av politidistriktet og *hvordan*. Det skal gjennomføres risikovurderinger av de mest relevante elementene, slik at tiltak kan settes inn mot kritiske utfordringer.
2. Gjennomføring:
Politimesteren skal sørge for at politidistriktet har et system for intern kontroll med rutiner for rapportering av hendelser og avvik oppover i systemet, og han eller hun har et selvstendig ansvar for å innrette den interne kontrollen i politidistriktet med utgangspunkt i risiko og relevans.
3. Oppfølging, evaluering og rapportering:

4. Formålet med oppfølging og rapportering er å føre tilsyn med at tiltak er gjennomført, og kartlegge hvorfor de eventuelt ikke gjennomføres. Oppfølging og rapportering er også viktige ledd i prosessen med å analysere og evaluere hvorvidt tiltakene som er iverksatt, bidrar til ønsket bruker- og samfunnseffekt.

3.2.1.4 Organisering av arbeidet

Virksomhetsstyringen skal bygge på kunnskap og analyser. Politidistriktene må derfor ha analysekompetanse og kapasitet på dette fagområdet.

Arbeidet organiseres og innrettes slik at virksomhetsstyring kan ivareta sitt ansvar og utøve sin hovedoppgave som strategisk lederstøtte for politimesteren. I tillegg må funksjonens øvrige oppgaver og prosessansvar ivaretas gjennom riktig kompetanse og kapasitet.

Funksjonens organisering og dimensjonering vil avhenge av politidistriktets størrelse, kompleksitet, behov og forutsetninger. Alle roller beskrevet nedenfor skal ivaretas i de nye politidistriktene, men én person kan fylle flere roller.

3.2.1.5 Samhandling

Målrettet og effektiv bruk av det offentliges midler krever ofte tverretattlig samhandling. Der målene for politidistriktet krever det, eller politimesteren av andre årsaker finner det hensiktsmessig for oppgaveløsningen, skal politidistriktet etablere tverretattlige samarbeidsformer med kommunene, andre offentlige organer, frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv.

Funksjonen virksomhetsstyring samhandler tett med andre organisatoriske enheter i distriktet og med direktoratet, blant annet når den skal:

- bistå og legge til rette for politimesterens styringsdialog med POD, statsadvokaten og underliggende enheter
- legge til rette for at politimesteren kan utøve sin styringsdialog med alle underliggende enheter som har resultat- og økonomiansvar
- legge til rette for at strategisk kompetanseplanlegging og kompetanseutvikling er en del av virksomhetsstyringen og i tråd med strategiske mål for virksomheten
- bestille nødvendige etterretnings- eller kriminalitetsanalyser som kunnskapsgrunnlag i virksomhetsstyringen iht. etterretningsdoktrinen

3.2.1.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Ansvarlig for virksomhetsstyring	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - sørge for prosessen for styringsdialog mot POD, statsadvokaten og mot underliggende enheter - sørge for oppfølging av prioriteringer og resultatmål fastsatt av Politidirektoratet - følge opp risikostyring i henhold til DFØs metodedokument for risikostyring i Staten - planlegge, gjennomføre og følge opp i henhold til styringsreglementet § 9 - utøve styring og ledelse av Stab for virksomhetsstyring
Strategisk rådgiver	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - planlegge, gjennomføre og følge opp styringsdialogprosesser - rapportere i tråd med rapporteringskrav som stilles gjennom styringsdialogen - utøve intern kontroll i henhold til styringsreglementet § 14 - gjennomføre evalueringer i henhold til reglementet § 16
Strategisk analytiker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre og bestille nødvendige analyser som kunnskapsgrunnlag for virksomhetsplanlegging og -styring - utarbeide ett- og flerårige virksomhetsplaner med bakgrunn i føringer fra POD og lokalt kunnskapsgrunnlag

3.2.2 Økonomistyring

3.2.2.1 Formål

Funksjonen består i å planlegge og styre økonomien i tråd med gjeldende rutiner og systemer, yte saksbehandling og rådgivning innen økonomistyring til andre enheter i politidistriktet, og fremskaffe, produsere og sammenstille økonomisk informasjon som belyser virksomhetens økonomi.

3.2.2.2 Organisasjonstilhørighet

Økonomifunksjonen er organisert i Stab for virksomhetsstyring.

3.2.2.3 Hovedoppgaver

- planlegging og oppfølging
- budsjettering

- rapportering
- analyser og utredninger
- kalkyler og prissettinger
- refusjoner
- tilskuddsforvaltning
- vedlikehold av fullmaktsmatriser
- internkontroll
- rådgivning, brukerstøtte og opplæring
- bestillerfunksjon PFT – mot felles lønns- og regnskapsenhet når den er etablert i PFT

3.2.2.4 Samhandling

Funksjonen økonomistyring understøtter ledelsens behov for styringsinformasjon, ivaretar kontakt med kostnadskilder og stiller spørsmål ved grunnlagsdata. Samhandling skjer med alle enhetsledere for rådgivning, veiledning og støtte.

- regnskap
- PFT og PIT
- tjenestekontor
- HR-administrasjon

3.2.2.5 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Støtte økonomi / controller	<ul style="list-style-type: none"> - planlegging og oppfølging - budsjettering og rapportering - analyser og utredninger - økonomi- og regnskapsanalyse - kalkyler og prissettinger - tilskuddsforvaltning - refusjoner - fagstøtte, rådgivning, brukerstøtte og opplæring - bestiller/kontakt mot PFT regnskap
Fullmaktsadministrator	<ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for vedlikehold av fullmaktmatriser
Medarbeider internkontroll	<ul style="list-style-type: none"> - ansvar for internkontrollen som prosess

Rolle	Beskrivelse
Regnskapsmedarbeider	Frem til PFTs enhet for lønn og regnskap er etablert og prosesser utarbeidet og testet, har rollen følgende hovedansvar: <ul style="list-style-type: none"> - leverandørregnskap - kunderegnskap - gebyrinntekt - periodeoppgjør - sørge for korrekt avlagt regnskap
Ansvarlig for ikke-statlige midler	<ul style="list-style-type: none"> - administrasjon og kontroll på kontanthåndtering – håndkasser, gebyrer, beslag, hittegoods

3.2.3 Juridisk funksjon

3.2.3.1 Formål

Den juridiske lederstøttefunksjonen er politidistriktets spesialister innen utredning av de juridiske rammene for politiets arbeid og juridiske saker utenfor spesialiserte virksomhetsområder. Juridisk funksjon skal bidra til at politidistriktets virksomhet utøves og fastsatte mål oppnås innenfor rammene av gjeldende regelverk og i tråd med god forvaltningsskikk.

Personvernrådgiverne i juridisk funksjon skal følge opp at politiets arbeid er innenfor regelverket. Funksjonen er også politidistriktets mottaksapparat for henvendelser fra Politidirektoratets juridiske stab.

3.2.3.2 Organisasjonstilhørighet

Juridisk funksjon organiseres i Stab for virksomhetsstyring.

3.2.3.3 Hovedoppgaver

- bistå politimesteren (lederstøtte) og andre enheter i juridiske spørsmål og med fortolkning og kvalitetskontroll
- utføre utredningsarbeid
- koordinere høringssaker og kvalitetssikre høringssvar
- følge opp endringer i regelverk
- forberede forslag til regelverksendringer til Politidirektoratet der det er identifisert behov for endringer
- gi veiledning i offentleglova og kvalitetssikre klagesaker etter offentleglova før oversendelse til Politidirektoratet
- følge opp ansvar etter politiregisterloven og personopplysningsloven
- kan inngå i P6-funksjonen i politimesterens krisestab
- kan yte juridisk rådgivning rundt regelverk og rettslige problemstillinger i krisesituasjon

3.2.3.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen innrettes og dimensjoneres slik at den kan ivareta sitt ansvar som juridisk lederstøttefunksjon, bidra med relevant bistand til øvrige funksjoner i distriktet og følge opp aktuelle sakstyper.

Det må etableres rutiner som sikrer tydelig rolle- og ansvarsfordeling og hensiktsmessig samhandling med øvrige funksjoner i distriktet.

Faglig samordning og ledelse av arbeidet i juridisk funksjon er nødvendig for at funksjonen skal oppnå sitt formål. Der juridisk funksjon består av flere jurister (men ikke er en egen organisatorisk enhet), skal en jurist ha en faglederrolle for å samordne det juridiske arbeidet.

Personvernrådgiverne har etter politiregisterforskriften § 43-1 spesifikke oppgaver innen veiledning, oppfølging og kontroll av etterlevelse av politiregisterlovgivningen. Rollen må derfor organiseres slik at personvernrådgiver(e) får de nødvendige rammene og fullmaktene til å ivareta sine lovpålagte oppgaver.

3.2.3.5 Samhandling

Det skal legges til rette for hensiktsmessig samarbeid med Juridisk stab i Politidirektoratet, Juridisk funksjon i andre politidistrikter og eksterne samarbeidspartnere.

Funksjonen vil være avhengig av samhandling med øvrige enheter og fagområder internt i distriktet. Det vil være behov for avklaring av grenseflater og rutiner for gjensidig involvering blant annet med påtalefunksjonen, dokumentforvaltning og arkiv, IKT-rådgivning og arresten. For å ivareta funksjonens ansvar innen personvernområdet er det er særlig viktig med tett samhandling med funksjonen for sikkerhet og informasjonssikkerhet og med lokale registerkontakter for behandlingsansvarlig.

3.2.3.6 Roller og hovedansvar

Juridisk funksjon skal ivareta en rekke generelle juridiske oppgaver som ikke omfattes av virksomhetsområder med spesialisert juridisk kompetanse (slik som straffesaksområdet og utlendings-, og forvaltningsområdet).

Rolle	Beskrivelse
-------	-------------

Rolle	Beskrivelse
Juridisk rådgiver	Skal: <ul style="list-style-type: none"> • gi juridisk bistand til politidistriktets ledelse og øvrige funksjoner • utføre ulike juridiske arbeidsoppgaver slik som fortolkning, utredninger og kvalitetskontroll • behandle erstatningskrav og klager i erstatningssaker • bistå Politidirektoratet/Regjeringsadvokaten ved oppfølging av stevninger, eventuelt følge opp saker delegert fra Politidirektoratet • koordinere høringssaker og kvalitetssikre høringssvar • gi veiledning i offentleglova og kvalitetssikre klager før de oversendes Politidirektoratet • levere innspill innenfor funksjonens ansvarsområde etter bestilling fra Politidirektoratet
Personvernrådgiver	Skal: <ul style="list-style-type: none"> • ivareta lokalt behandlingsansvar (for eksempel for distriktets egne straffesaker, lokale registre mv.) • gjennomføre oppgavene beskrevet i politiregisterforskriften § 43-1 i eget distrikt • være en faglig kontaktperson som er synlig og tilgjengelig for spørsmål vedrørende politiregisterlovgivningen • utvikle godt samarbeid med behandlingsansvarlig • delta på personvernrådgiversamlinger • bidra aktivt i fagforum for personvernrådgivere

3.2.4 Strategiske funksjoner innen eiendom, materiell og anskaffelser (eiendomsansvarlig, materiellansvarlig og anskaffelsesansvarlig)

3.2.4.1 Formål

Funksjonene som eiendomsansvarlig, materiellansvarlig og anskaffelsesansvarlig skal ivareta politidistriktets behov innenfor disse områdene. Organiseringen av arbeidet skal bidra til en ensartet praksis i etaten, realiserbare gevinster og en kontinuerlig videreutvikling i hele etaten.

Funksjonene skal foreslå hvilke tiltak som bør prioriteres, og gi politidistriktet en god forståelse av føringer og krav innen anskaffelse, eiendom og materiell, og de praktiske konsekvensene av disse. Gjennom solide fagmiljøer skal funksjonene bidra til at det leveres helhetlige tjenester med god kvalitet. Videre skal funksjonene bidra til økt gevinstrealisering. Funksjonene skal også fremme god samhandling mellom politidistriktets ledelse, Politiets Fellestjenester (PFT) og Politidirektoratet (POD) innenfor de respektive fagområdene, og bidra til økt forståelse for hvordan PFTs tjenester og produkter skal støtte de operative og administrative funksjonene i politidistriktet.

3.2.4.2 Organisasjonstilhørighet

De tre funksjonene er organisert i Stab for virksomhetsstyring.

3.2.4.3 Hovedoppgaver

Eiendomsansvarlig, materiellansvarlig og anskaffelsesansvarlig har som hovedoppgave å gi råd i spørsmål innenfor sine respektive fagområder, planlegge og implementere tjenester, produkter eller løsninger innenfor sine porteføljer, og ivareta politidistriktets behov overfor Politiets Fellestjenester. Arbeidet er av strategisk karakter, og funksjonen skal bidra i gjennomføringen av følgende oppgaver:

- gi råd og støtte til ledelsen i politiet
- sikre standardisering og enhetlige løsninger
- sikre at sentrale føringer etterleveres i distriktet
- sikre implementering av etatens beste praksis innenfor fagområdet
- identifisere og vurdere endringsbehov (inkl. behov for nye tjenester, lokaler, anskaffelser) samt melde inn behov til respektive fagmiljøer i PFT
- i samråd med politidistriktets ledelse bestille (avrope) tjenester og produkter på vegne av politidistriktet
- følge opp leveranser på vegne av politidistriktet
- etablere en lokal strategisk plan for materiell, eiendom og gjennomføring av anskaffelser
- bestille oppdrag/bistand fra PFT når politidistriktet ikke har egen kompetanse
- være faglig bindeledd mellom politidistriktet og PFT

3.2.4.4 Organisering av arbeidet

Anskaffelsesansvarlig, eiendomsansvarlig og materiellansvarlig skal ha god kompetanse innenfor sine fagområder og tilstrekkelig kapasitet til at man oppnår den nødvendige profesjonaliseringen innenfor de forskjellige funksjonene lokalt og på tvers i etaten. For å sikre dette skal funksjonene i utgangspunktet besettes med tre dedikerte stillinger.

Dersom et distrikt ut fra økonomi eller manglende volum oppgaver mener de ikke kan forsvare fulltidsfunksjoner, bør det avklares med POD og PFT slik at man finner en hensiktsmessig alternativ løsning. En løsning kan være at to politidistrikter samarbeider om en felles eiendomsansvarlig. En annen løsning kan være å kombinere funksjonen som Anskaffelsesansvarlig og funksjonen som Materiellansvarlig innen distriktet.

De lokale funksjonene skal delta i nasjonale miljøer med spisskompetanse innenfor sine fagområder.

3.2.4.5 Samhandling

Funksjonene skal samhandle tett med PFT og POD og med tilsvarende funksjon i andre politidistrikter gjennom fagnettverk.

Funksjonene må også samhandle tett med andre funksjoner i stabene for virksomhetsstyring, kommunikasjon og HR og HMS samt politidistriktets ledelse for å sørge for at politidistriktets behov ivaretas i planprosesser mellom PFT og politidistriktet.

3.2.4.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Anskaffelsesansvarlig	<p>Har ansvar for planlegging, rådgivning, bestilling, oppfølging og forvaltning av anskaffelser i distriktet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skal fange opp og formidle lokale behov og utarbeide lokal anskaffelsesplan og kort- og langsiktige prognoser, som skal koordineres med Plankontoret hos PFT Anskaffelser - er ansvarlig for implementering og etterlevelse av politiets policy for anskaffelser, herunder bruk av standardiserte og strukturerte prosesser, samt sikre at forpliktende avtaler inngått for hele politiet implementeres og benyttes optimalt - er politidistriktets kontaktledd mot PFT Anskaffelser. Er tett tilknyttet det sentrale anskaffelsesmiljøet i PFT Anskaffelser og skal sørge for god informasjon om tjenestene som leveres av PFT Anskaffelser til distriktet - skal koordinere nye behov fra distriktet og melde disse inn til Plan Fag Utvikling (PFU) i PFT Anskaffelser - gir råd om prioritering og sikre at gevinster realiseres i det enkelte distrikt - yter bistand, gir råd og besvarer spørsmål i politidistriktet knyttet til anskaffelser/ behov osv. - bidrar til å beregne og synliggjøre politidistriktets gevinster - deltar i nasjonale nettverk innenfor fagområdet

Rolle	Beskrivelse
Eiendomsansvarlig	<p>Har ansvar for planlegging, rådgivning, bestilling, oppfølging og forvaltning av eiendom i distriktet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skal fange opp og formidle behov og utarbeide prognoser og planer for distriktet på kort og lang sikt. Være bindeledd mellom lokale behov og PFTs strategiske funksjon for langsiktig porteføljeplanlegging innen Eiendom - er ansvarlig for implementering og etterlevelse av Politiets funksjonspolicy for eiendom - er politidistriktets kontaktledd med PFT Eiendom. Er tett tilknyttet det sentrale eiendoms-miljøet i PFT Eiendom og skal sørge for god informasjon om tjenestene som leveres av PFT Eiendom inn i distriktet - er ansvarlig for å gi råd om prioritering og legge frem grunnlag for bestilling og formell beslutning i lokal ledelse - utarbeider og er ansvarlig for lokal hoved- og bruksplan og prognoser for eiendommene på kort og lang sikt, som skal koordineres med PFT Eiendom. Skal gjennomføre møter med brukerne om langsiktige arealbehov, foreta løpende situasjonsanalyser og bistå ift å ta fram løsningsforslag til optimalisering av arealbruk i eksisterende leieforhold - bistår, gir råd og besvarer spørsmål i politidistriktet knyttet til arealbehov m.m. - bidrar til å beregne og synliggjøre politidistriktets gevinster - deltar i nasjonale nettverk innenfor fagområdet.

Rolle	Beskrivelse
Materiellansvarlig	<p>Har ansvar for planlegging, rådgivning, bestilling, oppfølging og forvaltning av materiell i distriktet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skal fange opp, formidle behov og utarbeide prognoser og planer for distriktet på kort og lang sikt. Vedkommende leder materiellutvalget i distriktet, og skal gi råd om behov for materiellutskifting m.m. - er politidistriktets kontaktledd med PFT Materiell og Logistikk. Er tett tilknyttet det sentrale materiell-miljøet i PFT Materiell og Logistikk og skal sørge for god informasjon om produkter og tjenestene som leveres av PFT Materiell og Logistikk inn i distriktet - er ansvarlig for implementering og etterlevelse av politiets policy for materiell og logistikk - er ansvarlig for basissortimentet i distriktet, som i fremtiden skal styres gjennom en sentral logistikk-løsning - er ansvarlig for å gi råd om prioritering og legge frem grunnlag for bestilling og formell beslutning i lokal ledelse - utarbeider og er ansvarlig for lokal materiellplan og prognoser på kort og lang sikt, som skal koordineres med PFT Materiell og Logistikk - bistår, gir råd og besvarer spørsmål i politidistriktet knyttet til materiell/ behov etc. - bidrar til å beregne og synliggjøre politidistriktets gevinster - deltar i nasjonale nettverk innenfor fagområdet <p>Kjøretøyansvarlig kan være materiellansvarlig, men det kan også være en egen hovedansvarlig i distriktet.</p>

3.2.5 Sikkerhet

3.2.5.1 Formål

Politiets informasjon, materiell og objekter er verdier politiet er avhengig av for å utøve sin samfunnsfunksjon. Det interne sikkerhetsarbeidet i politidistriktet har til hensikt å beskytte disse verdiene mot tilsiktede og utilsiktede uønskede hendelser. For at verdiene skal beskyttes hensiktsmessig, må distriktet ha en systematisk tilnærming til det interne sikkerhetsarbeidet. En intern sikkerhetsorganisasjon er den arbeidskapasiteten som bistår politimesteren (PM) med dette.

3.2.5.2 Organisasjonstilhørighet

Den premissgivende sikkerhetsfunksjonen, herunder sikkerhetsleder og informasjonssikkerhetsleder skal organiseres i Stab for virksomhetsstyring.

Kryptosikkerhetstjenesten skal leveres av lokalt PST-ledd, noe som medfører at rollen kryptosikkerhetsleder organisatorisk plasseres i lokal PST-enhet. Rollen er imidlertid sikkerhetsfaglig styrt av SL.

Den kontrollerende funksjonen skal enten håndteres av sikkerhetsledelsen eller i samarbeid med distriktets tilsyns-/internkontroll funksjon. De utførende sikkerhetsrollene skal plasseres så nært fagutøvelsen i organisasjonen som mulig.

3.2.5.3 Hovedoppgaver

- Sørge for at politidistriktets verdier er beskyttet i henhold til PMs risikoaksept og i henhold til gjeldende lovverk, ved å ha en systematisk tilnærming til det interne sikkerhetsarbeidet.

3.2.5.4 Organisering av arbeidet

PM er ansvarlig for sikkerheten i sitt distrikt. Dette ansvaret kan ikke delegeres. Sikkerhetsorganisasjonen utfører sikkerhetsarbeidet på vegne av PM, som formulerer og kommuniserer sine mål, forventninger og overordnede krav til det interne sikkerhetsarbeidet. Sikkerhetsorganisasjonen er ingen egen enhet i organisasjonskartet, men en samling roller som til sammen fyller oppgavene vedrørende sikkerhet og danner politidistriktets sikkerhetsfunksjon.

Sikkerhetsarbeidet i distriktet har tre nivåer av roller: premissgivende, kontrollerende og utøvende. De premissgivende rollene er bindeleddet mellom ledelsen og resten av virksomheten. Disse er sikkerhetsleder (SL), informasjonssikkerhetsleder (ISL), og kryptosikkerhetsleder (KSL). Den premissgivende funksjonen skal sørge for at det stilles hensiktsmessige sikkerhetskrav som understøtter virksomhetens behov og ivaretar de lovkrav og føringer som virksomheten er pålagt. De utførende rollene utfører sikkerhetsarbeidet innenfor rammene satt av de premissgivende rollene. De kontrollerende rollene kontrollerer hvorvidt kravene til sikkerhetsarbeidet følges.

Figur 1: Forholdet mellom politimester og de premissgivende, kontrollerende og utøvende sikkerhetsrollene

- Sikkerhetsleder skal være en dedikert fulltids stilling med en utpekt stedfortreder. Stedfortredende sikkerhetsleder skal ved sikkerhetsleders fravær kunne overta alle oppgaver til sikkerhetsleder.

- Informasjonssikkerhetsleder (ISL) er en rolle som skal ha en utpekt stedfortreder. Behovet for dimensjonering av stedfortreder vurderes av politimester i samråd med sikkerhetsleder.
- Behovet for dimensjonering av rollen kryptosikkerhetsleder (KSL) med stedfortreder vurderes av politimester i samråd med sikkerhetsleder og leder for lokalt PST-ledd. Medarbeideren som utpekes til kryptosikkerhetsleder, kan ikke samtidig utpekes til kryptoforvalter.

3.2.5.5 Samhandling

Samhandling med andre funksjoner i distriktet

Sikkerhetsleder skal sørge for at sikkerhetsarbeidet koordineres med andre støttefunksjoner i distriktet (eksempelvis HR, HMS, juridisk, økonomi, EBA, IKT og arkiv). Hensikten er blant annet at sikkerhetsfaglige premisser samsvarer med andre faglige føringer som stilles til virksomheten.

Videre er det et behov for at sikkerhetsleder koordinerer sikkerhetsarbeidet med funksjoner som leverer tjenester som understøtter kvalitet, standardisering og internkontroll, herunder virksomhetsplanleggere, kvalitetsrådgivere, internrevisorer og lignende.

Samhandling internt i sikkerhetsorganisasjonen

Den viktigste mekanismen politimesteren benytter for å få oversikt over sikkerhetssituasjonen i sitt distrikt er ledelsens evaluering. Dette er en prosess der sikkerhetsleder, basert på sikkerhetsrevisjoner og inntrufne sikkerhetshendelser, presenterer sikkerhetsstatus for PM. Evalueringen skal resultere i beslutninger om nødvendige forbedringer og tilpasninger, og danne et grunnlag for nye målsettinger innen sikkerhet.

Ledelsens evaluering bør formaliseres som et møte og må dokumenteres skriftlig. Som et resultat av møtet må det dokumenteres hvilken risiko lederen velger å akseptere, hvilke risikoer som må håndteres, og hvilke tiltak som skal utredes og iverksettes. Ledelsens gjennomgang skal gjennomføres minst én gang årlig. Det er nødvendig å legge dette til et tidspunkt på året slik at det sees i sammenheng med økonomistyringen i virksomheten. Dette for at det skal være realistisk å få økonomisk gjennomslag for tiltak knyttet til sikkerhet.

Koordineringen av sikkerhetsarbeidet som gjøres i sikkerhetsorganisasjonen skal skje gjennom et sikkerhetsutvalg.

3.2.5.6 Roller og hovedansvar

	Rolle	Beskrivelse
Premissgivende og	Sikkerhetsleder (SL)	Sikkerhetsleder skal utøve PMs ansvar for alle fagområdene innen det interne sikkerhetsarbeidet. Sikkerhetsleder er leder for den interne sikkerhetsorganisasjonen i virksomheten. Sikkerhetsleder skal etablere og vedlikeholde hensiktsmessige arbeidsprosesser som sørger for styring, kontroll og kontinuerlig forbedring av sikkerhetsarbeidet

Informasjonssikkerhetsleder (ISL)	Informasjonssikkerhetsleder (ISL) er sikkerhetsleders nærmeste innen fagområdet informasjonssikkerhet. ISL vil være den premissgivende og kontrollerende innen fagområdet etter myndigheten fra sikkerhetsjef. ISL skal ha en formelt utpekt stedfortreder.
Kryptosikkerhetsleder (KSL)	Kryptosikkerhetsleder er politimesterens og sikkerhetsjefens rådgiver i alle spørsmål angående kryptosikkerhet, fysisk sikring av kryptomateriell, intern kontroll og implementering av alle andre sikkerhetstiltak relatert til kryptotjenesten. Kryptosikkerhetsleder skal være den premissgivende og utøvende innen kryptosikkerhetstjenesten.

	Rolle	Beskrivelse
Utførende roller	Krypforvalter	Krypforvalter (KF) skal forvalte kryptomateriell ved virksomheten og vil være den utførende funksjonen i kryptosikkerhetsarbeidet.
	Arkivleder og medarbeider dokumentsikkerhet	Arkivleder og medarbeider dokumentsikkerhet skal sørge for at alle sikkerhetsgraderte og sensitive dokumenter forvaltes i samsvar med premisser som settes av sikkerhetsledelsen.
	Medarbeider fysisk sikkerhet	Utførende arbeid innen fysisk sikkerhet omhandler typisk adgangskontroll, oppbevaringsenheter, nøkkelhåndtering, objektsikkerhet mm.
	Medarbeider personellsikkerhet	Rollen vil være ansvarlig for at virksomheten har nødvendig kompetanse på autorisasjonssamtaler, samt forvalte en oversikt over klarerings- og autorisasjonslister for distriktets ansatte.
	Innkjøpskoordinator	Rollen må legge særskilt vekt på koordinering av anskaffelser som er sikkerhetsgraderte eller har en sikkerhetsmessig karakter.
	Sikkerhetsleder for felles operativ tjeneste (SLFOT)	I operasjonssentralen behandles sensitiv og sikkerhetsgradert informasjon. SLFOT følger daglig opp det utførende sikkerhetsarbeidet i operasjonssentralen og koordinerer tett med sikkerhetsleder.
	Lokal sikkerhetsleder (LSL)	Sikkerhetsarbeidet skal ha en lokal forankring ved de geografiske driftsenhetene. LSL skal bistå med koordinering av praktiske oppgaver knyttet til utvikling av lokale sikkerhetsrutiner. LSL rapporterer direkte til SL.

3.2.6 Dokumentforvaltning og arkiv

3.2.6.1 Formål

Funksjonen for dokumentforvaltning og arkiv skal sørge for at politidistriktet, på alle virksomhetsområder, har notoritet over og er i stand til å dokumentere arbeidsprosesser i samsvar med arkivloven § 6. Dette omfatter både kortsiktige og langsiktige beslutninger og hvordan oppdrag er løst. Arkivfunksjonen skal legge til rette for at man skal kunne overholde plikten til å sikre informasjon over tid, og effektivt gjenfinne og gjenbruke informasjon i arkivene og dermed jobbe kunnskapsbasert.

3.2.6.2 Organisasjonstilhørighet

Dokumentforvaltning og arkiv skal organiseres i stab for virksomhetsstyring.

3.2.6.3 Hovedoppgaver

Arkivtjenesten i politidistriktet har en rekke løpende og periodiske oppgaver, som grupperes slik:

- fangst, lagring og tilgjengeliggjøring av dokumenter i arkivene (dokumentfangst)
- drift og sikring av arkiver og lokale arkivsystemer
- brukerrettede arkivtjenester (internt og mot publikum og samarbeidspartnere)
- utarbeidelse og vedlikehold av arkivplanverk

3.2.6.4 Organisering av arbeidet

Organisering, ansvar og roller knyttet til dokumentforvaltning og arkiv er forankret i arkivinstruks for politiet (rundskriv 2011/004). Følgende føringer gjelder for arkivtjenestene i de nye distriktene:

- Politidistriktet skal organiseres med én sentral arkivtjeneste. Arkivtjenesten skal ledes av en arkivleder. Alle ansatte som hovedsakelig utfører arkivoppgaver, skal enten være organisatorisk underlagt arkivtjenesten eller, ved organisering under andre enheter, være under faglig ledelse av den arkivansvarlige (jf. arkivforskriften § 2-1 og § 2-4).
- Arkivleder skal administrativt være underlagt lederen for den enheten som har ansvar for politidistriktets felles administrative saker.
- Arkivleder skal utøve sin rolle i henhold til en nasjonalt utarbeidet, felles stillingsinstruks med tydelig definert ansvar, myndighet og kompetansekrav.
- Arkivtjenesten skal følge felles nasjonale arkiveringsrutiner for alle virksomhetsområder der det er tjenlig.
- Hvert nye politidistrikt skal kun ha ett felles offisielt postmottak for hhv. elektronisk post og fysisk post, som åpnes av arkivtjenesten (jf. arkivforskriften § 3-1).
- Ingen andre postmottak skal etableres utenfor arkivtjenestens forvaltning uten at det utarbeides en egen poståpningsinstruks for disse som er godkjent av arkivleder.

Arkivtjenesten håndterer også gradert arkivmateriale etter sikkerhetsloven med forskrifter. Hvorvidt det vil være hensiktsmessig å organisere den gradert arkivtjenesten som en egen gruppe, vil avhenge av distriktets størrelse, volumet av gradert materiale og hvorvidt distriktet har nasjonale funksjoner knyttet til beredskap og sikkerhet.

3.2.6.5 Samhandling

Arkivtjenesten samhandler med alle fagenheter i politidistriktet. Arkivleder skal føre kontroll med og følge opp enheter som selv utfører arkivarbeid, som forkontorer, journalkontorene, operasjonssentralen, forvaltningstjenestene mv. Arkivleder samarbeider tett med de andre funksjonslederne innenfor internkontroll, informasjonssikkerhet og IKT. Arkivleder er kontaktpunkt mot Arkivverket, som er fag- og tilsynsmyndighet. Arkivtjenesten vil kunne bli direkte berørt når politidistriktet må håndtere større hendelser.

3.2.6.6 Roller og hovedansvar

Alle roller som beskrevet under skal ivaretas, men flere roller kan fylles av én person avhengig av distriktets størrelse og saksomfang.

Rolle	Beskrivelse
Overordnet ansvarlig arkivtjenesten	Leder for stab for virksomhetsstyring skal ivareta det overordnede ansvaret til daglig for arkivtjenesten, i tråd med arkivforskriften § 2-1, på vegne av politimesteren.
Arkivleder	Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for arkivtjenesten - fagansvarlig innen dokumentforvaltning og dokumentsikkerhet Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utarbeide/godkjenne rutiner og instruksjoner og håndtere avvik - dokumentere arkivdanningsprosessene (arkivplan) - gi råd og veiledning om dokumentasjonskrav - ha ansvar for forvaltning av alle typer arkivmateriale fra alle virksomhetsområder gjennom hele deres livssyklus (periodiske oppgaver) - føre kontroll med og følge opp arkiver og arkivlokaler - godkjenne offentlig journal - rapportere, evaluere og forbedre arkivtjenesten - delta i nasjonalt fagnettverk - være representant i sikkerhetsorganisasjonen
Arkivar	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre daglige og periodiske arkivoppgaver etter instruks fra arkivleder

Rolle	Beskrivelse
Administrator og forvalter av saksarkivdatabase (IKT-arkivar)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - administrere og forvalte sakarkivdatabasen i tråd med sentrale føringer - utføre sletting og kassasjon - kvalitetssikre og klargjøre data for avlevering - vedlikeholde brukere og tilgangsgrupper - være kontaktpunkt mot PIT og lokal IKT
Fag- og opplæringsansvarlig innen dokumentforvaltning	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd med HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder

3.2.7 IKT-rådgivning

3.2.7.1 Formål

Funksjonen IKT-rådgivning skal ivareta politimesterens og politidistriktets behov for rådgivning innenfor IKT. Funksjonen IKT-rådgivning skal foreslå hvilke tiltak som bør prioriteres og bidra til politidistriktets forståelse av hvilke føringer og krav som gjelder på IKT-området, og de praktiske konsekvensene av disse. Funksjonen skal støtte politimesteren i å få til en god samhandling mellom den operative virksomheten i politidistriktet og IKT-miljøene i Politiets IKT-tjenester (PIT) og Politidirektoratet (POD), og bidra til økt forståelse for hvordan IKT skal støtte de operative og administrative funksjonene i politidistriktet for lokalt å oppnå maksimal utnyttelse av IKT-investeringer og IKT-tjenestene.

3.2.7.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen organiseres i Stab for virksomhetsstyring.

3.2.7.3 Hovedoppgaver

Funksjonen for IKT-rådgivning skal ivareta bestillerrollen iht. styringssystemet for lokal IKT-portefølje¹⁴ i politiet, og skal bidra i utførelsen av følgende oppgaver:

- identifisere og vurdere endringsbehov (inkl. behov for nye tjenester)
- etablere lokal årsplan og forvaltningskø for lokale løsninger
- bestille forvaltningsoppdrag hos PIT

¹⁴ Styringssystemet for IKT i politiet eies av IKT-avdelingen i Politidirektoratet. Dette skal gjøres tilgjengelig via gjennomføringen av prosjekt Helhetlig styring og organisering av IKT i politiet (HSO), og det gis opplæring til distriktet ved gjennomføring.

- etablere budsjett i distriktet for sluttbrukerutstyr, og bidra i PITs budsjettprosess med tanke på drift og forvaltning av lokal IKT-portefølje
- etablere og revidere samarbeidsavtaler¹⁵
- følge opp tjenesteleveranser

3.2.7.4 Organisering av arbeidet

IKT-rådgivningsfunksjonen skal bidra til at PIT kan forvalte politiets IKT-løsninger på en effektiv måte. Det er nødvendig med innsikt i politidistriktets lokale IKT-løsninger. Evnen til å drive og legge til rette for prosesser er viktig for å utøve rollen.

Det er ikke satt noe krav til minimumsbemanning av funksjonen, og det vil være opp til politidistriktets ledelse å vurdere dimensjoneringen og hvorvidt funksjonen hensiktsmessig kan løses sammen med andre funksjoner i Stab for virksomhetsstyring.

3.2.7.5 Samhandling

IKT-rådgivning skal ha dialog med fagmiljøene i politidistriktet for å identifisere og forstå deres IKT-behov. Funksjonen må også samhandle tett med andre funksjoner i Stab for virksomhetsstyring, HR og politidistriktets ledelse for å sikre gode innspill om politidistriktets behov i planprosesser mellom PIT og politidistriktet.

Funksjonen vil samarbeide med roller i Politiets IKT-tjenester og Politidirektoratet for å bidra til en god styring og forvaltning av IKT i etaten. Samhandlingen vil utvikle seg over tid etter hvert som man profesjonaliserer IKT-styringen og får etablert nye fora og arenaer for samhandling.

3.2.7.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
IKT-rådgiver	<p>Ivareta bestillerrollen for lokale IKT-løsninger og tjenester fra Politiets IKT-tjenester (PIT), og være en rådgiver for politidistriktet for å nå operative mål gjennom bruk av IKT. Dette innebærer eksempelvis å:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifisere og videreformidle brukerbehov knyttet til lokale IKT-løsninger, og delta i relevante lokale og sentrale fora - være bindeledd mellom politidistriktet og sentrale IKT-miljøer i PIT og POD - formidle og forankre sentrale IKT-relaterte krav og føringer i distriktet, følge opp at disse blir etterlevd, rapportere avvik og sammen med PIT og POD identifisere hensiktsmessige tiltak - bistå med å etablere, følge opp og vedlikeholde samarbeidsavtaler mellom politidistriktet og PIT - følge opp PITs tjenesteleveranser til politidistriktet - være ansvarlig for løfting av IKT-driftsproblemer

¹⁵ Samarbeidsavtaler inngås mellom det enkelte politidistrikt og PIT ved overføring av ansvaret for lokal IKT-portefølje til PIT.

Rolle	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> - bidra til at politidistriktet har et velfungerende superbrukerapparat - være rådgiver for politimesteren i IKT-saker

3.2.8 HR

3.2.8.1 Formål

HR skal bidra til distriktets måloppnåelse gjennom å legge grunnlag for god ledelse, godt medarbeiderskap, kunnskapsbasert erfaringslæring (KEL) og utvikling i politidistriktet. HR skal være et kompetansesenter for arbeidsrett og arbeidsplanlegging, som sørger for en profesjonell og enhetlig tolkning og utførelse innenfor ansvarsområdet.

HR har det faglige ansvaret for å ivareta god kvalitet i kritiske HR-prosesser, som strategisk kompetanseplanlegging og -forvaltning, rekruttering, organisasjons-, fag- og ledelsesutvikling, partssamarbeid og ivaretagelse av arbeidsgiverrollen i distriktet.

HR vil også ha ansvar for å støtte linjen i innføring av nye arbeidsformer og metoder.

3.2.8.2 Organisasjonstilhørighet

HR organiseres som en funksjon i Stab for HR og HMS.

3.2.8.3 Hovedoppgaver

- yte strategisk lederstøtte for politimesteren og dennes ledere
- sørge for kvalitet i følgende sentrale HR-prosesser:
  - kompetanseutvikling og -styring
  - rekruttering
  - ledelsesutvikling
  - endrings- og organisasjonsutvikling
  - arbeidsplanlegging
  - partssamarbeid, forhandlinger og ivaretagelse av arbeidsgiverrollen
- støtte linjen i:
  - innføring av nye arbeidsformer og metoder samt etablere og forvalte arenaer for kunnskapsbasert erfaringslæring
  - daglig personal- og HMS-ledelse
- ivareta gjennomføringen av praksisåret for bachelorstudentene ved Politihøgskolen (PHS) etter gjeldende fagplan for 2. studieår
- være distriktets kontaktpunkt mot PHS når det gjelder etter- og videreutdanning, avgivelse av instruktører og praksisstudier (B2)

3.2.8.4 Organisering av arbeidet

Arbeidet organiseres og innrettes slik at HR-funksjonen kan ivareta sitt ansvar og utøve sin hovedoppgave som strategisk lederstøtte for politimesteren og øvrig ledelse.

I tillegg må HR-funksjonens øvrige oppgaver og prosessansvar ivaretas gjennom riktig kompetanse og kapasitet.

3.2.8.5 Samhandling

HR samhandler med politidistriktets ledelse og tjenestekontor i utarbeidelsen av hensiktsmessige og helhetlige arbeids- og bemanningsplaner som ivaretar at det er tilstrekkelig vakt- og patruljeberedskap i politidistriktet, også for planlagte hendelser.

HR samhandler med ledere med personalansvar i forbindelse med rekruttering.

HR samhandler med ledere med personell- og fagansvar for å utarbeide politidistriktets strategiske kompetanseplan.

HR representerer arbeidsgiver i saker der partene i distriktet skal samarbeide, jf. hovedavtalen (HA) tilpasningsavtalen (TA), hovedtariffavtalen (HTA) og arbeidsmiljøloven (AML).

HR-leder og HMS-leder inngår i etatens HR-nettverk, og videreformidler og sørger for utvikling av god praksis og kunnskapsbasert erfaringslæring (KEL) i distriktet, i nært samarbeid med distriktets fag- og opplæringsansvarlige.

HR samhandler med PHS om gjennomføringen av praksisåret for B2-studentene, behovsrettet utdanningstilbud, instruktøragivelser og innstillinger til videreutdanninger iht. distriktets strategiske kompetanseplaner.

HR kan samhandle med Nasjonalt ID-senter i forbindelse med planlegging og utvikling av kompetanseheving i distriktet innenfor ID-området.

3.2.8.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Forhandlingsleder	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for at lov- og avtaleverk etterleves, herunder HA/TA og HTA - ansvarlig for utforming og etterlevelse av lokal lønnspolitikk, jf. HTA <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - på vegne av politimester ivareta rollen som forhandlingsleder i distriktet og sørge for et profesjonelt partssamarbeid

Rolle	Beskrivelse
<p>HR rådgivning og rekruttering</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for distriktets rekrutteringsprosess - ansvarlig for at distriktet har introduksjonsprogram for nyansatte - ansvarlig for distriktets prosedyrer ved avslutning av arbeidsforhold <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rådgi og støtte ledere i rekrutteringsprosesser - følge opp at introduksjonsfase for nyansatte gjennomføres - utføre overordnet HR-analyse og rapportering - ivareta sekretariatsfunksjonen i ansettelsesrådet
<p>Saksbehandler personalforvaltning og lønn</p> <p>(Organisert i HR – kan være lokalt plassert)</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faglig støtte og rådgivning til politidistriktets enhetsledere innen personalforvaltning - driftsenhetens kontaktpunkt mot PFT vedr. lønnsadministrasjon og vedlikehold av personaldata <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - støtte leder i daglig personalforvaltning og rekruttering (herunder saksforberedelser til ansettelsesråd) - registrere og vedlikeholde personal- og lønnsdata - støtte leder i sykefraværsoppfølging
<p>Rådgiver arbeidsplanlegging og ressursallokering</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinator for distriktets arbeidsplanlegging og ressursallokering, herunder kvalitetssikring i henhold til gjeldende arbeidstidsbestemmelser (ATB) - ansvarlig for å ivareta overordnet bemanningsplan og oversikt over bemanningssituasjonen i distriktet - ansvarlig for opplæring og veiledning i gjeldende regelverk <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - innhente innspill, utarbeide beslutningsunderlag til ledergruppen og saksbehandle omdisponering av personell - bistå i å sørge for ressursallokering og jevn arbeidsbelastning i distriktet, herunder omdisponering av personell - utarbeide politidistriktets bemanningsplan samt risikovurdere denne - utarbeide styringsinformasjon til AMU og ledere - bistå P1 i stab

Rolle	Beskrivelse
<p>Rådgiver leder- og organisasjonsutvikling (OU-rådgiver)</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for gjennomføring av lederutvikling, ledergruppeutvikling og andre ledelsesutviklingstiltak <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bistå i endringsprosesser og utføre aktiviteter innen organisasjonsutvikling i henhold til HA - legge til rette for å utvikle en organisasjonskultur som støtter opp under politiets samfunnsoppdrag, felles identitet og verdier - legge til rette for og følge opp medarbeidersamtaler, medarbeiderundersøkelsen m.m. - sørge for enhetlig og koordinert innføring av sentrale utviklingstiltak
<p>Opplærings- og kompetanseansvarlig</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring (KEL) og innføring av god praksis i distriktet - ansvarlig for strategisk kompetanseplanlegging og -forvaltning i distriktet - overordnet ansvarlig for kompetanseutvikling og koordinering av opplæring i distriktet, herunder innføring av sentrale kompetansetiltak <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for utvikling, vedlikehold og fordeling av kritisk kompetanse i distriktet - fasilitere prosessen og bistå ledelsen i utarbeidelse av distriktets kompetanse- og opplæringsplaner - være distriktets kontaktledd mot PHS med ansvar for avgivelser, og for å koordinere innstillinger til studier og sikre instruktørkompetanse i distriktet - bistå de ulike fag- og opplæringsansvarlige i utvikling av politidistriktets rammeaktiviteter innenfor fagområdene, herunder utforme, bestille og koordinere kompetansetiltak og opplæringsprogrammer - sørge for gode arbeidsprosesser av administrativ art knyttet til opplæring

Rolle	Beskrivelse
<p>Utdanningsleder B2</p> <p>(organisert i HR – personellansvar for praksisansvarlige. Rollen kan kombineres med rollen praksisansvarlig)</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - overordnet faglig, administrativt og pedagogisk ansvarlig for planlegging, gjennomføring og evaluering av praksisstudiet, B2, i politidistriktet - Politihøgskolens kontaktledd i politidistriktet for praksisstudiet (B2) <p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budsjett-, personal-, og resultatansvar <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lede og koordinere arbeidet til praksisansvarlige i samsvar med gjeldende fagplan - bistå med å gjennomføre egnethetsamtaler - inngå avtaler med eksterne hospiteringssteder - delta i utviklingsarbeid og opplæring som Politihøgskolen gjennomfører for utdanningsledere, og ellers holde seg à jour faglig og pedagogisk
<p>Praksisansvarlig</p> <p>(Organisert i HR – lokalt plassert)</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faglig og pedagogisk ansvarlig for planlegging, gjennomføring og evaluering av praksisstudiet for tildelte studenter, B2, i samarbeid med utdanningsleder - tildelte studenters nærmeste foresatte - kontaktledd mot aktuelle opplæringssteder, herunder faglig og pedagogisk oppfølging av praksisveiledere <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for at tildelte studenters praksisstudium samsvarer med gjeldende fagplan og læringsutbyttebeskrivelser - følge opp veilednings- og vurderingssamtaler av studenter etter gjeldende retningslinjer gitt av Politihøgskolen - foreta løpende vurderinger av studenter i forhold til faglig nivå og utvikling, egnethetsvurdering og skikkethet etter gjeldende retningslinjer gitt av Politihøgskolen - gjennomføre formell, avsluttende vurdering av studentene - delta i utviklingsarbeid og opplæring som Politihøgskolen gjennomfører for praksisansvarlige, og ellers holde seg à jour faglig og pedagogisk

3.2.9 HMS-funksjonen

3.2.9.1 Formål

HMS-arbeid er et arbeidsgiveransvar, der hver leder i organisasjonen har ansvar for HMS innenfor sitt fagområde. HMS-funksjonen skal på vegne av politimesteren ha en førende og strategisk rolle for funksjonelle og geografiske enheter, og bidra til måloppnåelse og god kvalitet i tjenesteleveransene gjennom godt samarbeid med ledere og medarbeidere i de funksjonelle og geografiske driftsenhetene. HMS-aktivitetene skal være forankret i behov og utfordringer i den operative tjenesten.

HMS-funksjonen har det faglige ansvaret for at arbeidet med helse, miljø og sikkerhet utføres med god kvalitet og i henhold til lover, forskrifter og styringsdokumenter fra POD. Arbeidet koordineres på vegne av politimesteren som øverste arbeidsgivermyndighet. HMS-funksjonen støtter linjen ved utførelsen av HMS-arbeidet.

3.2.9.2 Organisasjonstilhørighet

HMS-funksjonen organiseres i Stab for HR og HMS.

3.2.9.3 Hovedoppgaver

- være prosessleder for HMS-arbeid i politidistriktet, gi råd til og bistå ledere og medarbeidere i HMS-spørsmål og koordinere HMS-hensyn mellom ulike funksjoner
- være en uavhengig rådgiver innen faglige spørsmål med mulighet til å stille kritiske spørsmål om HMS
- jobbe systematisk med målformulering, kartlegginger, planlegging og gjennomføring av forbedringstiltak
- etablere arenaer for systematisk erfarings- og organisasjonslæring innen HMS
- i samarbeid med vernetjeneste og andre aktører utarbeide rutinebeskrivelser og aktuelle støtteverktøy, f.eks. for bruk av avvikssystem og risikovurderinger
- bistå ledere med kartlegging og vurdering av risiko og følge opp avvik/RUH
- bistå i håndtering og forebygging av konflikter og varslingssaker
- legge til rette for og følge opp personalomsorgstiltak (bl.a. debrifing etter hendelser, kollegastøtte), helsekrav, individuell tilrettelegging, smittevern, ruspolitisk arbeid og AKAN-arbeid
- gjennomføre kartlegging av arbeidsmiljø ved behov
- koordinere og gjennomføre HMS- og brannvernopplæring i distriktet
- utføre HMS-revisjon

3.2.9.4 Organisering av arbeidet

HMS-leder skal lede og koordinere HMS-funksjonen i distriktet og rapportere til politimesteren i faglige spørsmål på et strategisk nivå i lederstøtte. HMS-funksjonen må ha fri tilgang til politimester for å kunne gi HMS-faglige råd mest mulig direkte, selv om funksjonen er administrativt underlagt en annen stilling. HMS-funksjonen må profesjonaliseres videre fra dagens situasjon, og skal bistå lederne i linjen med å tilrettelegge for godt HMS-arbeid.

I tillegg til det strategiske arbeidet i staben skal det også legges til rette for at lederne i geografiske driftsenheter skal få råd, prosessbistand og veiledning til å ivareta sitt HMS-ansvar. Dette kan gjøres ved HMS-rådgivere, gjerne i kombinasjon med andre stillinger.

3.2.9.5 Samhandling

- HMS-leder er politimesterens nærmeste rådgiver innen HMS.
- HMS samhandler med alle ledere i distriktet, og sørger på vegne av politimester for at lederne gjøres i stand til å ivareta sitt ansvar for systematisk HMS-arbeid.
- HMS samhandler med relevante parter iht. HA/HTA og AML, HMS-funksjonene i andre distrikter (faglig kunnskaps- og erfaringsoverføring), og relevante offentlige instanser (bl.a. ved tilsyn og pålegg fra Arbeidstilsynet).
- HMS samhandler med den valgte vernetjenesten (AMU, hovedverneombud, verneombud), kollegastøttekoordinator og kollegastøtter (erfaringsoverføring, opplæring m.m.).
- HMS-leder ivaretar bestillerrollen overfor bedriftshelsetjenesten.

HMS-leder samhandler direkte med HMS-seksjonen i POD og inngår i PODs nasjonale HMS-nettverk.

3.2.9.6 Roller og hovedansvar

Utfyllende informasjon om bakgrunn og oppgaver finnes i rapporten "HMS-funksjonen i politi- og lensmannsetaten".

Rolle	Beskrivelse
HMS-leder (strategisk HMS-funksjon)	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for koordinering og tilrettelegging av HMS-arbeid i distriktet på vegne av politimester - ansvarlig for implementering og integrering av sentrale føringer i eksisterende styringssystemer, ledelse og organisasjon - ansvarlig for å legge til rette for verneorganisasjonen i distriktet <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rådgje politimester i utøvelse av arbeidsgiveransvaret - sørge for kontinuerlig forbedring og integrering av HMS i daglig styring og drift - sørge for at ansvarlig leder følger opp uønskede hendelser - bidra til utvikling av gode holdninger og kultur for HMS i distriktet - yte rådgivning i konflikt- og varslingsaker (varslingsmottak)
HMS-rådgiver	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yte HMS-rådgivning og veiledning - sørge for nødvendig støtte til driftsenheter i

Rolle	Beskrivelse
	utarbeidelse av risikovurderinger, avvikshåndtering og kontinuerlig forbedring <ul style="list-style-type: none"> - sørge for HMS-opplæring av ledere og medarbeidere - sørge for en velfungerende kollegastøtteordning

3.2.10 Kommunikasjon

3.2.10.1 Formål

Kommunikasjon i politiet er et leder- og linjeansvar. (Jmf statens kommunikasjonspolitikk).

Kommunikasjonsfunksjonen har overordnet ansvar for å bidra til at politidistriktet kommuniserer godt og målrettet internt, eksternt og i kriser. Gjennom kommunikasjon som et pedagogisk og strategisk virkemiddel skal funksjonen bidra til at politiet når sine mål og visjoner lokalt og nasjonalt.

3.2.10.2 Organisasjonstilhørighet

Kommunikasjon organiseres som en lederstøttefunksjon på strategisk nivå.

3.2.10.3 Hovedoppgaver

- yte strategisk rådgivning om kommunikasjon internt, eksternt og i kriser
- forvalte lokalt innhold på politiets intranett
- forvalte politidistriktets innhold på politiet.no (internett)
- utføre pressearbeid
- forvalte sosiale medier på vegne av politidistriktet
- utøve P5-funksjonen / yte bistand til andre politidistrikter ved større hendelser/kriser (eksternkommunikasjon)
- ivareta planverk og prosedyrer knyttet til politiets kommunikasjon i større hendelser og ved kriser
- Bidra til å styrke kommunikasjonskompetansen i politidistriktet, for eksempel gjennom medietrening og andre tiltak

3.2.10.4 Organisering av arbeidet

Kommunikasjonsfunksjonens organisering og dimensjonering vil avhenge av politidistriktets størrelse, kompleksitet, behov og forutsetninger. Alle roller beskrevet nedenfor skal ivaretas i de nye politidistriktene, men én person kan fylle flere roller.

3.2.10.5 Samhandling

Kommunikasjonsfunksjonen skal bidra til at politiet følger gjeldende retningslinjer for kommunikasjon, og samhandler derfor med alle nivåer i egen organisasjon (funksjonell og geografisk), i tillegg til POD, særorganer og andre sentrale samarbeidspartnere.

Stab for kommunikasjon skal ha spesielt ansvar for å gi råd og bistand for å bidra til system og kvalitet på kommunikasjonsoppgavene ved operasjonssentralen.

Kommunikasjonsfunksjonen skal samarbeide tett med andre politidistrikters kommunikasjonsenheter (nabohjelp og KOMMUT) for å oppnå robusthet ved større hendelser/kriser.

3.2.10.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Kommunikasjonsråd giver (strategisk)	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for kommunikasjonsfaglig rådgivning og koordinering i politidistriktet - ansvar for å utarbeide og følge opp strategier og tiltaksplaner som ivaretar distriktets kommunikasjonsbehov mot både eksterne og interne målgrupper. Lokale strategier og planer skal baseres på nasjonale føringer - Ansvar for å utarbeide innhold (tekst, lyd, bilder, video ol) til prioriterte kanaler på vegne av ledere og fagansvarlige - Gi råd om medie håndtering, og utarbeide talepunkter for talspersoner
Lokal intranettredaktør	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for bestilling, utarbeidelse og forvaltning av lokalt innhold på politiets intranett samt oppfølging og utvikling av distriktets sider i samarbeid med intranettansvarlig i POD
Pressearbeid	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for system og kvalitet på oppfølging av media - ansvar for medieovervåkning - ansvar for medietrening av talspersoner - ansvar for å planlegge og koordinere pressekonferanser
Innholdsforvalter på politi.no	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for bestilling, utarbeidelse og forvaltning av politidistriktets innhold på politi.no samt oppfølging og utvikling av distriktetsider i samarbeid med internettansvarlig i POD
Innholdsforvalter på sosiale medier	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for forvaltning av sosiale medier for politidistriktet i samarbeid med internettansvarlig i POD

Rolle	Beskrivelse
P5-funksjonen	Se PBS I for egen beskrivelse av ansvar og oppgaver.

3.2.11 Operasjonssentralen

3.2.11.1 Formål

Operasjonssentralen er politidistriktets ledelses- og koordineringssentral for både planlagt og hendelsesstyrt operativ virksomhet – i daglig drift og ved ekstraordinære hendelser og kriser. Operasjonssentralen skal lede innsatsenheter gjennom prioritering av oppdrag, oppdragshåndtering og oppdragsavvikling 24/7. Operasjonsleder er øverste leder på operasjonelt nivå når stab ikke er satt.

Operasjonssentralen ivaretar politiets nødmeldetjeneste (112) og andre henvendelser fra publikum og samvirkeaktørene, og skal sørge for at befolkningen får rask og riktig hjelp i en nødsituasjon, i tett samhandling med de andre nødmeldesentralene (110 og 113).

Når politimesteren setter stab, skal operasjonssentralen koordinere samarbeidet med staben og lede innsatsen i sanntid.

Operasjonssentralen i politidistriktet ivaretar funksjonen som lokal redningsentral (LRS).

Operasjonssentralen skal gjennom organisering, innretning og samhandling legge til rette for støtte til straksetterforskning og politiarbeid på stedet. I saker som berører etterforskning skal operasjonssentralen iverksette tiltak på grunnlag av vurderinger og beslutninger foretatt av politidistriktets felles straffesaksinntak. Ved motstridende hensyn har operasjonsleder ordre- og direktivmyndighet over innsatsressursene.

Politidistriktene skal samarbeide om å videreutvikle operasjonssentralene gjennom kunnskapsbasert erfaringslæring, kunnskapsdeling og utvikling av gode rutiner og arbeidsmetodikk, som over tid bidrar til en kvalitetsheving på nasjonalt nivå.

3.2.11.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen operasjonssentral organiseres under Felles enhet for operativ tjeneste i politidistriktet.

3.2.11.3 Hovedoppgaver

- lede og koordinere den samlede innsatsen, og gi råd og støtte til innsatsressurser ved behov for informasjon og veiledning
- håndtere mottak av nødansrop (112)
- håndtere andre henvendelser fra publikum (02800) når sentralbordet ikke er bemannet
- vurdere behovet for politiinnsats og prioritere oppdrag
- understøtte patruljenes planlagte polititjeneste og i samarbeid med tjenestekontoret til enhver tid ha oversikt over alt operativt personell i politidistriktet

- støtte innsatsleder og innsatspersonell med informasjon og løpende etterretning
- føre vaktjournal (PO) for hele politidistriktet
- sørge for at straksetterforskning blir gjennomført i samarbeid med straffesaksinntaket
- sørge for informasjon til befolkningen og media i aktuelle saker
- koordinere samarbeidet med staben og lede innsatsen i sanntid når stab er satt
- ivareta funksjonen som lokal redningssentral (LRS)
- varsle politimester og andre instanser i henhold til instruksjer og fullmakter
- sende anmodninger om bistand fra interne og eksterne ressurser
- ivareta ansvaret for HMS-tiltak for tjenestepersoner i aktiv tjeneste

3.2.11.4 Organisering av arbeidet

Operasjonssentralen er døgnbemannet og ledes av en operasjonsleder. Operasjonsleder bør ha en tilbaketrukket rolle og være upåvirket av intensiteten i politiinnsatsen for å ivareta sine ledelsesoppgaver. I tillegg til operasjonsleder skal det være minst én oppdragsleder samt operatører i henhold til fastsatt bemanning. Når operasjonsleder har kortere fravær fra operasjonssentralen, ivaretas operasjonsleders oppgaver og myndighet av utpekt oppdragsleder slik at behovet for kontinuerlig ledelse er sikret.

Operasjonssentralen skal være organisert og innrettet slik at god samhandling, kompetanseutvikling og effektiv ressursutnyttelse blir ivaretatt. Det bør derfor etableres ordninger der operatørene gjennom tjenestelister gjør relevant systematisk tjeneste ved andre enheter i politidistriktet, slik at man får en effektiv ressursutnyttelse og personellet får styrket kompetansen i sin utvikling av rollen som operatør. Denne tjenesten må harmonere med løpende krav til grunnbemanning og behov for intern kompetanseutvikling.

Ved bruk av mannskaper fra andre enheter i politidistriktet som går på støttende tjenesteliste, skal disse ha tilstrekkelig mengdetrening og delta på all pålagt kompetanseutvikling ved operasjonssentralen.

Med utgangspunkt i at operasjonssentralen ivaretar sentralbordfunksjonen deler av døgnet, bør det legges til rette for at sentralbordet er fysisk plassert i tilknytning til operasjonssentralen. Det vil styrke operasjonssentralens kapasitet og forsterke viktig samhandling i det ordinære og det ekstraordinære.

3.2.11.5 Samhandling

Operasjonssentralen er avhengig av god samhandling med en rekke interne og eksterne aktører for å løse sine løpende oppdrag og oppgaver.

I det ordinære rådfører operasjonsleder seg med stabssjef i operasjonelle spørsmål og problemstillinger, ved behov.

Operasjonssentralen skal samhandle tett med innsatsleder for å sikre fremdrift og løsning av hendelsesstyrte og planlagte oppdrag.

Etterretningsfunksjonen skal sørge for komplementær kompetanse som dekker operasjonssentralens behov for informasjon og løpende etterretning.

Felles straffesaksinntak skal støtte operasjonsleder med prioritering av straksetterforskning og etterforskningsledelse for å sikre kvalitet og effektivitet ved politiarbeid på stedet.

Operasjonssentralen skal samhandle med de forebyggende funksjonene i politidistriktet for å sikre god kvalitet og effektivitet i oppdragsavviklingen. Operasjonssentralen mottar informasjon og holder oversikt over problemområder i distriktet. Denne informasjonen benyttes som grunnlag for operasjonalisering av forebyggende tiltak og ressursstyring.

Kommunikasjonsfunksjonen skal støtte operasjonssentralen i håndtering av ekstern kommunikasjon ved kriser og større hendelser.

Operasjonssentralen samhandler daglig med tjenestekontoret for å ivareta behovet for løpende ressurs- og kompetanseoversikt over alt personell i politidistriktet.

3.2.11.6 Roller og hovedansvar

Samtlige roller beskrevet under krever sikkerhetsklarering for HEMMELIG.

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen operasjonssentral	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar og alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen
Operasjonsleder (OL)	Er: <ul style="list-style-type: none"> - operasjonssentralens operative leder, og øverste leder på operasjonelt nivå når stab ikke er satt - ansvarlig for samhandling med innsatsleder for å sikre fremdrift og løsning av hendelsesstyrte og planlagte oppdrag - ansvarlig for å konferere med stabssjef ved behov for faglig rådgivning - ansvarlig for å følge opp at styringssignaler fra overordnet nivå blir operasjonalisert og fulgt opp på en enhetlig måte - ansvarlig for å ha oversikt over politidistriktets operative kapasitet med hensyn til ressurser og kompetanse i samhandling med tjenestekontoret - ansvarlig for samhandling og oppfølging med straffesaksinntaket - ansvarlig for varslings- og bistandsanmodninger - ansvarlig for håndtering av media og for å informere befolkningen i henhold til sentrale retningslinjer og lokale instruksjoner - ansvarlig for varslings av politimesteren ved behov for å sette stab

Rolle	Beskrivelse
Oppdragsleder (ODL)	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lede og koordinere oppdrag etter føringer fra operasjonsleder (f.eks. enkeltoppdrag eller geografisk område) - sørge for å kvalitetssikre operatørens arbeid - sørge for god kommunikasjon med innsatsleder eller annen utpekt leder på taktisk nivå - sørge for god kommunikasjon og samarbeid med interne og eksterne samvirkeaktører - bistå operasjonsleder ved medie håndtering - kunne overta rollen som operasjonsleder ved behov
Operatør	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - besvare alle henvendelser til operasjonssentralen og koordinere og gjennomføre oppdrag under ledelse av oppdragsleder og operasjonsleder - involvere nødvendig komplementær kompetanse i oppgaveutførelsen
Fagleder for samband	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - overordnet ansvarlig for distriktets daglige bruk av radiosamband og ICCS, jf. sambandsreglement
Fag- og opplæringsansvarlig	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - delta i nasjonalt fagnettverk - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - sørge for implementering av mønsterpraksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring <p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Instruktør	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for planlegging og gjennomføring av alle typer kurs og kompetanseutviklingstiltak ved operasjonssentralen

3.2.12 Tjenestekontor

3.2.12.1 Formål

Tjenestekontoret er politidistriktets sentrale, utøvende funksjon for helhetlig og kontinuerlig arbeidsplanlegging og ressursdisponering av alle operative ressurser.

Tjenestekontoret skal ivareta politidistriktets kontinuerlige behov for helhetlig ressurs- og kompetanseoversikt, og særlig ivareta operasjonssentralen og arrestens behov slik at

den operative tjenesten utføres med relevant kompetanse, riktig kapasitet og på en kostnadseffektiv måte. Tjenestekontoret skal utarbeide bemanningsløsninger på bestilling, og kan beordre kompetanse innenfor fullmakter gitt av politimester.

3.2.12.2 Organisasjonstilhørighet

Tjenestekontoret er organisert i Felles enhet for operativ tjeneste.

3.2.12.3 Hovedoppgaver

- bistå ledere med politidistriktets tjenesteplanlegging
- følge opp lik sanntidsføring i TTA
- utføre andre gitte administrative oppgaver i TTA
- bistå operasjonssentralen og arresten med koordinering og bruk av politidistriktets mannskaper i sanntid
- bistå operasjonssentralen og andre enheter med mannskapsinnkalling ved behov
- inngå som ressurs i P1-enhet i stab

3.2.12.4 Organisering av arbeidet

Tjenestekontoret skal bemannes med en tverrfaglig kompetanse som til sammen gjør det mulig å ivareta funksjonens formål og hovedoppgaver. Tjenestekontorets ansatte skal være fysisk samlet, og bør være samlokalisert med operasjonssentralen for å ivareta likhets- og nærhetsprinsippet i overgangen fra ordinær til ekstraordinær drift.

Tjenestekontoret bør være bemannet utover normalarbeidstid når politidistriktets tjenstlige behov krever det.

3.2.12.5 Samhandling

Tjenestekontoret samhandler med HR og politidistriktets ledere i planlegging og utarbeidelse av arbeidsplaner i tillegg til enheter og funksjoner som er ansvarlige for å planlegge innsatsen fra politi og annet personell på arrangementer, aksjoner, øvelser mv.

Ansvar for den daglige tjenesteplanleggingen ligger ved de geografiske og funksjonelle driftsenhetene.

Likeledes bistår tjenestekontoret med sanntidsføring i TTA og gir råd til operasjonsleder og linjeledere når det er behov for å ta ut ekstra mannskaper.

Ved tvil om tolkning av lov- og avtaleverk, herunder ATB, skal tjenestekontoret innhente råd fra HR. Likeledes skal tjenestekontoret bistå HR i innhenting av underlagsmateriale knyttet til praktisering og oppfølging av ATB-avtalen.

3.2.12.6 Roller og hovedansvar

Dimensjonering må sees i sammenheng med politidistriktets størrelse og behov.

Rolle	Beskrivelse
Saksbehandler	- bistår politidistriktets ledelse og øvrige enheter med tjenesteplanlegging,

Rolle	Beskrivelse
	bemannings- og kompetanseoversikt og annen tjenesteadministrasjon i henhold til de oppgaver som er tillagt funksjonen

3.2.13 Sentralbord

3.2.13.1 Formål

Sentralbordet er en viktig funksjon i kontakten med publikum. Sentralbordet mottar og ekspederer alle telefonhenvendelser til 02800 og politidistriktets hovedtelefonnummer. Sentralbordet besvarer generelle spørsmål direkte og/eller videreformidler samtale til riktig mottaker.

3.2.13.2 Organisasjonstilhørighet

Sentralbordet er organisert i Felles enhet for operativ tjeneste.

3.2.13.3 Hovedoppgaver

- svare på telefonhenvendelser til politidistriktet
- gi generelle råd og informasjon til publikum og videreformidle samtaler til riktig enhet/person i politidistriktet
- gi informasjon om og holde oversikt over tjenester politidistriktet utfører

3.2.13.4 Organisering av arbeidet

Sentralbordfunksjonen er en døgkontinuerlig tjeneste som er nært knyttet til operasjonssentralen i samhandling og oppgaveutførelse. Det vil derfor være hensiktsmessig at sentralbordet er fysisk plassert i nærheten av operasjonssentralen for å ivareta daglig og ekstraordinært behov.

Når sentralbordet stenger, overtar operasjonssentralen politidistriktets sentralbordfunksjon. Bemanning og åpningstider må ta hensyn til operasjonssentralens behov for kapasitet til egne hovedoppgaver.

Ved kapasitet kan sentralbordet også tilføres andre oppgaver og kompetanse for å understøtte operasjonssentralen og stab.

3.2.13.5 Samhandling

For at sentralbordet skal kunne yte effektiv og god service må funksjonen samhandle løpende med andre funksjoner i politidistriktet, særlig med tanke på å holde oversikt over politidistriktets ulike fagfelt, tilgjengelige mannskaper og de ulike funksjonenes åpningstider.

3.2.13.6 Roller og hovedansvar

Organisering og roller er avhengig distriktets størrelse og dimensjonering.

Rolle	Beskrivelse
-------	-------------

Rolle	Beskrivelse
Sentralbordoperatør	- ekspedere alle henvendelser til 02800 og politidistriktets hovedtelefonnummer

3.2.14 Stabssjef

3.2.14.1 Formål

Stabssjefen er politidistriktets øverste leder på operasjonelt nivå når politimesterens stab er satt. I det ordinære har stabssjefen et særskilt ansvar for å ivareta politimesterens og operasjonsleders behov for faglig rådgivning i operasjonelle spørsmål.

Stabssjefen skal være politidistriktets frontfigur og pådriver i å styrke det forebyggende arbeidet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap.

3.2.14.2 Organisasjonstilhørighet

Stabssjef er organisert i Felles enhet for operativ tjeneste.

3.2.14.3 Hovedoppgaver

- lede politimesterens stab i tråd med føringer gitt i PBS I
- i det ordinære ivareta politidistriktets faglige ledelse av stabsarbeid
- yte faglig rådgivning til operasjonsleder og politimester i operasjonelle spørsmål og problemstillinger
- planlegge og lede forebyggende arbeid innenfor samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.14.4 Organisering av arbeidet

Stabssjefrollen skal være tilgjengelig 24/7, og må derfor ha faste stedfortredere.

Arbeidet skal være innrettet slik at stabssjefens hovedoppgaver i det daglige gis nødvendig prioritet.

3.2.14.5 Samhandling

Utstrakt samhandling internt og eksternt er avgjørende for utøvelse av rollen i tråd med målsetningen. I tillegg til tett samhandling med stabssjefer i øvrige politidistrikter, vil stabssjefen samhandle tett med tilsvarende nivå og funksjoner innenfor følgende målgrupper:

- nødetater
- HRS
- frivillige organisasjoner (FORF)
- Forsvaret
- samvirkeaktører (offentlige og private)
- Fylkesmannen
- Kommuner

3.2.14.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Stabssjef	<p>Hovedansvar når stab er satt: Dette er beskrevet i PBS I.</p> <p>Hovedansvar når stab ikke er satt: Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for at politidistriktets planverk er oppdatert, harmonisert og operasjonalisert - ansvarlig for at stabsmedlemmene har den nødvendige kompetanse og trening - faglig rådgiver for operasjonsleder og politimester i operasjonelle spørsmål og problemstillinger - faglig rådgiver i politioperative spørsmål - politidistriktets kontaktpunkt med eksterne samvirkeaktører og samarbeidspartnere i beredskapssammenheng <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinere og samordne beredskapstiltak i politidistriktet - kvalitetssikre og godkjenne operasjonsordrer knyttet til planlagte aksjoner/operasjoner - lede politidistriktets øvingsforum - sørge for at stabens funksjoner til enhver tid er dekket

3.2.15 Øvings- og beredskapsplanlegging

3.2.15.1 Formål

Øvings- og beredskapsplanlegging er å utvikle og vedlikeholde politidistriktets planer for øving og beredskap. Et viktig mål er å ivareta samfunnssikkerheten ved å iverksette forebyggende tiltak for å redusere sårbarhet, styrke intern og ekstern samhandling i beredskapsarbeid og krisehåndtering, og sørge for samordning av planverk og kontinuerlig læring i dette arbeidet.

I samvirket med andre beredskapsaktører, når planverk og øvelser utarbeides og planlegges, har politiet et ansvar for oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS), og dette arbeidet må vektlegges og prioriteres for å oppnå den ønskede styrkingen av samfunnssikkerhet og beredskap. Funksjonen skal bidra til god kunnskap om beredskapsarbeid på alle nivå i politidistriktet.

3.2.15.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen beredskapsplanlegging er faglig forankret i Felles enhet for operativ tjeneste. Funksjonens overordnede roller er organisert i Felles enhet for operativ tjeneste, mens rollen operativ planlegger er organisert i de geografiske driftsenhetene.

3.2.15.3 Hovedoppgaver

- utvikle og vedlikeholde politidistriktets beredskapsplaner (PBS III)
- harmonisere planverk med relevante samvirkeaktører
- planlegge, gjennomføre og evaluere beredskapsøvelser
- planlegge trening og øvelser for operativ stab
- planlegge, iverksette og evaluere arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) innenfor politidistriktets beredskapsfelt
- planlegge, koordinere og kvalitetssikre spesielle, forhåndsvarslede politioperasjoner, som statsbesøk, offisielle besøk, trusselutsatte statsråder og andre myndighetspersoner, sikkerhet ved store arrangementer og skjerpet grensevakt
- gjennomføre pålagte øvelser på regionalt og nasjonalt nivå
- delta i lokale og regionale sikkerhets- og beredskapsfora
- rapportere status på lokalt planverk i henhold til sentrale føringer

3.2.15.4 Organisering av arbeidet

Arbeidet skal organiseres og innrettes slik at politidistriktets helhetlige behov og ressursutnyttelse ivaretas. Dimensjoneringen må ta utgangspunkt i politidistriktets størrelse og beredskapsmessige utfordringer.

I arbeidet med beredskapsplanlegging skal samarbeidet med øvrige beredskapsaktører og i særlig grad de frivillige organisasjonene ivaretas.

3.2.15.5 Samhandling

Funksjonen for øving og beredskapsplanlegging samhandler:

- med operasjonssentralen, for å sikre at politidistriktets operative planverk er oppdatert, tilgjengelig, kjent og øvet
- med etterretningsfunksjonen for å ivareta at relevant informasjon legges til grunn i planleggingen
- med kriminalitetsforebyggende funksjon for å sørge for at forebyggende tiltak blir vurdert hensiktsmessig
- med geografiske driftsenheter spesielt i utviklingen av politidistriktets beredskapsplanverk (PBS III)
- med andre virksomhets-/fagområder spesielt ved planlegging av spesielle forhåndsvarslede politiaksjoner/-operasjoner nasjonale beredskapsressurser
- med Fylkesmannen og kommuner
- med andre samarbeidsaktører innenfor samfunnssikkerhet og beredskap
- i særlig grad med de frivillige beredskapsorganisasjonene
- med tjenestekontoret hva gjelder ressursplanlegging

3.2.15.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Hovedplanlegger	<ul style="list-style-type: none"> - ansvar for å utvikle og vedlikeholde politidistriktets planverk (PBS III) - ansvar for planlegging og koordinering av spesielle, forhåndsvarslede politioperasjoner og aksjoner
Øvings- og beredskapsplanlegger	<ul style="list-style-type: none"> - utarbeide, vedlikeholde og evaluere politidistriktets planer for øving og beredskap - planlegge og koordinere spesielle, forhåndsvarslede politioperasjoner, som statsbesøk, offisielle besøk, trussel utsatte statsråder og andre myndighetspersoner - utføre rådgivning innenfor fagfeltet overfor statlig, kommunal og privat virksomhet - planlegge, gjennomføre og evaluere pålagte beredskapsøvelser
Operativ planlegger	<ul style="list-style-type: none"> - personell i de geografiske driftsenheter (IL, UEH mv.) som planlegger konkrete, spesielle, forhåndsvarslede politioperasjoner på oppdrag gitt av hovedplanlegger eller beredskapsplanlegger

3.2.16 Innsatsledelse

3.2.16.1 Formål

Innsatsleder (IL) er politidistriktets øverste leder på taktisk nivå ved hendelser som krever koordinerende ledelse. IL har ordremyndighet over en innsatsstyrke i en konkret aksjon eller operasjon. Ved hendelser som krever koordinerende ledelse, skal det alltid utpekes en IL (PBS1).

3.2.16.2 Organisasjonstilhørighet

Innsatsledelse organiseres i Felles enhet for operativ tjeneste, dersom ikke annen organisering er mer hensiktsmessig.

3.2.16.3 Hovedoppgaver

- ivareta politidistriktets behov for innsatsledelse
- koordinere, styre og lede alle ressurser i innsatsområdet
- kvalitetssikre tjenesteutførelsen i innsatsområdet, herunder politiarbeid på stedet
- planlegge og lede innsatsen i planlagte aksjoner og operasjoner, eksempelvis statsbesøk og offisielle besøk
- yte rådgivning overfor andre samarbeidsparter

- delta i politidistriktets beredskapsplanlegging (PBS III)
- bidra i planlegging og gjennomføring av øvelser

3.2.16.4 Organisering av arbeidet

Innsatsledelsen må organiseres og dimensjoneres slik at man ivaretar behovet for døgnkontinuerlig fagledelse på taktisk nivå i politidistriktet.

3.2.16.5 Samhandling

I innsatsledelse samhandles det med et bredt spekter interne og eksterne aktører i oppgaveløsningen.

En særlig tett samhandling med operasjonsleder er påkrevd for å sikre fremdrift og løsning av hendelsesstyrte og planlagte oppdrag.

I innsatsledelse er det særlig viktig med samhandling med øvrige nødetater for å sikre kvalitet i oppdragsutførelsen, blant annet for å utvikle felles planverk, planlegge og gjennomføre øvelser, utveksle erfaringer for videre læring og formidle kunnskap.

Samhandling må sikres gjennom kontinuerlig kommunikasjon og fastsatte møter mellom fagmiljøene.

3.2.16.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Fagleder for innsatsledelse	Faglig ansvarlig for innsatsledernes virksomhet i politidistriktet. Ansvar og oppgaver reguleres gjennom Politidirektoratets styringsdokumenter (PBS II).
Innsatsleder	Øverste leder på taktisk nivå – organiserer, leder og koordinerer arbeidet i innsatsområder på land.

3.2.17 Hundetjenesten

3.2.17.1 Formål

Hundetjenesten er en viktig del av politiets vakt- og patruljeberedskap og kriminalitetsbekjempelse. Politihundens egenskaper utgjør en effektiv og avgjørende ressurs for å løse spesielle og krevende oppdrag innenfor ulike bruksområder, herunder redningstjeneste. Gjennom proaktiv patruljevirkosomhet og forhåndsplanlagt bruk vil politihunden bidra til å forebygge kriminalitet.

3.2.17.2 Organisasjonstilhørighet

Hundetjenesten organiseres i Felles enhet for operativ tjeneste, dersom ikke annen organisering er mer hensiktsmessig.

3.2.17.3 Hovedoppgaver

- inngå som innsatsressurs i den døgnkontinuerlige patruljetjenesten
- søk etter gjerningspersoner
- søk etter savnede personer

- redningstjeneste
- bistå i polititaktiske operasjoner (sikring, skarpe oppdrag mv.)
- søk etter gjenstander (bevis i straffesaker eller savnede gjenstander)
- søk etter sprengstoff
- søk etter bevis i brann saker
- søk etter bevis (blod, sæd, lik og gjenstander) i alvorlige straffesaker
- søk etter bevis i narkotikasaker

3.2.17.4 Organisering av arbeidet

Hundetjenestens arbeid skal organiseres, dimensjoneres og innrettes på en slik måte at kapasiteten er tilfredsstillende, tilgjengelig og utnyttet optimalt tilpasset politidistriktets behov.

Hundetjenesten skal inngå som en del av den døgkontinuerlige vakt- og patruljeberedskapen, og løse oppdrag som en del av den forhåndsplanlagte tjenesten eller etter ordre fra operasjonsleder.

3.2.17.5 Samhandling

- med geografiske driftsenheter om planlegging og utførelse av polititjenesten
- med andre politidistrikter – ved behov for "nabohjelp"
- med øvrige nødetater, særlig ved utøvelse av redningstjeneste
- med frivillige organisasjoner
- tverretatlig samhandling med kriminalomsorgen, tolletaten, Forsvaret mv.
- med kriminaltekniske miljøer og etterforskningsmiljøer innen forskjellig typer etterforskning og åstedsarbeid
- med øvings- og beredskapsfunksjonen i tverretatlig øvingsplanlegging innenfor beredskapsfeltet
- med PHS i forbindelse med utdanning, sertifisering og kvalitetskontroll
- med POD og PHS ved bistand innenfor NOFOPS og FRONTEX
- med nasjonale beredskapsressurser

3.2.17.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
<p>Leder for hundetjenesten</p>	<p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen¹⁶ - fagansvar for hundetjenesten i politidistriktet - ansvar for lokal rekruttering og seleksjon av hundeførere - ansvar for rekruttering av hunder etter retningslinjer gitt av POD og PHS - ansvar for hundetjenestens materiell <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - innstille og følge opp grunnutdanning samt sørge for at hundeekvipasjene følger opplæringsprogrammet i regi av PHS - sørge for vedlikehold og kompetanseheving av egne instruktører - være politimesterens rådgiver i operative aksjoner vedr. hundefaglig kompetanse/kapasitet - etablere gode samarbeidsforhold med naturlige eksterne aktører
<p>Fag- og opplæringsansvarlig (hovedinstruktør(er))</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - delta i nasjonalt fagnettverk - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring <p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder - ansvarlig for faglig oppfølging av hundeekvipasjene - rådgiver i hundefaglige spørsmål for hundetjenestens leder

¹⁶ Gjelder ved funksjonell organisering av hundetjenesten

Rolle	Beskrivelse
Instruktør(er)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha faglig oppfølging av tildelte ekvipasjer - vedlikeholde egen faglig kompetanse ved, blant annet, å være instruktør ved utdanninger ved PHS - ha godkjent politihund - inngå i politidistriktets døgnskutteløse patruljetjeneste Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for trening av hundeequipasjene etter retningslinjer gitt av leder for hundetjenesten, hovedinstruktør og PHS
Hundeførere	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha godkjent politihund - inngå i politidistriktets døgnskutteløse patruljetjeneste - ha ansvar for egen trening og faglige utvikling - ha ansvar for eget hundehold i henhold til gjeldende retningslinjer og instruksjoner

3.2.18 Arbeid med trusselutsatte personer

3.2.18.1 Formål

Funksjonen skal ivareta arbeidet med trusselutsatte personer og sørge for at adekvate tiltak blir iverksatt for å identifisere, beskytte og ivareta trusselutsatte personer.

3.2.18.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen for ivaretagelse av trusselutsatte organiseres i Felles enhet for forebygging/ Felles enhet for forebygging, etterretning og etterforskning.

3.2.18.3 Hovedoppgaver

- ivareta trusselutsatte personers behov for trygghet og sikkerhet
- gjennomføre beskyttelsestiltak besluttet av lokal beslutningsgruppe
- saksbehandle søknad om opptak i nasjonalt vitnebeskyttelsesprogram og søknader om fiktiv identitet iht. til rutiner beskrevet i *nasjonale retningslinjer for beskyttelse av trusselutsatte personer*
- holde oversikt over og kontroll med trusselutøvere og ulike miljøer

3.2.18.4 Organisering av arbeidet

I arbeid med trusselutsatte er det viktig å ivareta objektiviteten i vurderingene. Beslutningsansvar og operativt ansvar skal derfor holdes adskilt og deles mellom tre funksjoner. Hvert politidistrikt skal ha en lokal beslutningsgruppe som trer sammen ved behov, i tillegg til en lokal funksjon for utarbeidelse av trusselvurderinger, jf.

Etterretningsdoktrinen for politiet, og en fast sammensatt, lokal trusselgruppe som ivaretar de trusselutsatte. Basert på trusselvurderingen fra den lokale trusselvurderingsfunksjonen og anbefalinger om beskyttelsestiltak fra den lokale trusselenheten beslutter lokal beslutningsgruppe hvilke beskyttelsestiltak som skal iverksettes.

For å ivareta en enhetlig forståelse av arbeidet med trusselsaker er det opprettet en nasjonal faggruppe for beskyttelse av trusselutsatte personer. Faggruppen, som ledes av Kripos, består av representanter fra Kripos og én fagkontakt fra hvert politidistrikt, og skal sikre en enhetlig behandling av trusselutsatte personer samt fag- og metodeutvikling innenfor fagfeltet.

3.2.18.5 Samhandling

For å ivareta trusselutsatte personers behov for sikkerhet skal det etableres samarbeidsrutiner med offentlige og private institusjoner/etater, frivillige organisasjoner og krisesenter på både lokalt og nasjonalt nivå. Rutinene skal sikre en koordinert innsats med tydelige rolleavklaringer og tydelig ansvarsfordeling. Samhandling skjer ellers med alle som har en rolle i saker hvor trusler blir avdekket: POD, særorganer, politidistriktene, etterforskningsfunksjonene, etterretning, påtale, operative styrker osv.

3.2.18.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Ansvar
Lokal funksjon for utarbeidelse av trusselvurderinger	- utarbeide trusselvurderinger for trusselutsatte personer
Lokal beslutningsgruppe	Beslutningsgruppen består av representanter med beslutningsmyndighet fra alle relevante interne fagområder i politidistriktet. Gruppen skal: <ul style="list-style-type: none"> - ta beslutninger i saker som er forberedt av lokal trusselgruppe - sikre en uhildet vurdering av trusselsaker - beslutte beskyttelsestiltak

Rolle	Ansvar
Lokal trusselgruppe	<p>Dette er en fast sammensatt gruppe som ivaretar trusselutsatte personers behov for beskyttelse.</p> <p>·</p> <p>Enheten skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - være kontaktpunkt internt og eksternt - følge opp trusselvurderingen - ivareta trusselutsatte personer og iverksette anbefalte beskyttelsestiltak - sørge for korrespondansen med avgiverdistrikt dersom den trusselutsatte er relokalisert fra et annet politidistrikt - ivareta fag- og metodeansvar i trusselsaker lokalt - behandle søknader om opptak i nasjonalt vitnebeskyttelsesprogram og søknader om fiktiv identitet - delta i nasjonal faggruppe for beskyttelse av trusselutsatte personer <p>Leder av lokal enhet har ansvar for å legge frem trusselsaken for den lokale beslutningsgruppen.</p>

3.2.19 Etterretning

3.2.19.1 Formål

Etterretningsfunksjonene leverer etterretningsprodukter som bidrar til at politiet jobber kunnskapsstyrt og dermed mer strategisk, målrettet og effektivt. Dette gir grunnlag for bedre prioritering av innsats og disponering av ressurser. Produktene bidrar til økt kunnskap og forståelse og dermed redusert usikkerhet ved beslutning av tiltak mot kriminalitet og uønskede og ekstraordinære hendelser innenfor alle politiets virksomhetsområder.

Etterretningsledelsen¹⁷ identifiserer og formulerer etterretningsbehov, og planlegger, leder og koordinerer etterretningsprosessene i politidistriktet. Den sikrer oppdragsforståelse og samhandling i henhold til gitte prioriteringer og effektiv ressursutnyttelse, og sørger for at etterretningsproduktene leveres til rett tid i riktig format. Etterretningsledelsen i politidistriktet sikrer at informasjonsbehovet er dekket på strategisk, operasjonelt og taktisk nivå, slik at det blir størst mulig sammenheng mellom sentrale prioriteringer og lokale utfordringer – og motsatt.

3.2.19.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonene for etterretning er organisert både i den funksjonelle driftsenheten Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning og i hver geografiske enhet. Den funksjonelle organiseringen skal sørge

¹⁷ Etterretningsleder på strategisk (EL1), operasjonelt (EL2) og taktisk nivå (EL3).

for at etterretningsproduksjonen får en samordnet ledelse og at politimesterens og den strategiske ledergruppens etterretningsbehov avklares og dekkes.

Leder for Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning har rollen etterretningsleder 1 (EL1), og leder for den funksjonelt organiserte etterretningsfunksjonen har rollen etterretningsleder 2 (EL2). Ansvar for den overordnede etterretningsproduksjonen ligger hos funksjonell driftsenhet, der fagansvaret for etterretning er.

Etterretningsleder 3 (EL3) organiseres i de geografiske driftsenhetene.

3.2.19.3 Hovedoppgaver

- Etterretningsledelsen skal koordinere etterretningsbehovene og lede og koordinere etterretningsproduksjonen i politidistriktet iht. *Etterretningsdoktrine for politiet (del I)*. Produktene skal brukes som grunnlag ved beslutninger på strategisk, operasjonelt og taktisk nivå.
- Etterretningsledelsen skal koordinere bruken av politidistriktets samlede innhentingsmetoder.
- Etterretningsledelsen skal sørge for at politimesteren har nødvendig etterretning som grunnlag for en koordinert strategiutvikling og virksomhetsplanlegging i politidistriktet.
- Etterretningsfunksjonene skal sørge for at etterretningsprodukter støtter bl.a. felles situasjonsbevissthet, strategi- og virksomhetsstyring, operativ planlegging og ledelse, styring av tjenesten, kompetanseplanlegging, tiltaksutvikling for forebyggende arbeid, politioperativ virksomhet, straffesaksbehandling, utlendingsområdet, grenseområdet, forvaltningsområdet og sivil rettspleie.
- Etterretningsfunksjonene skal sørge for at etterretning, virksomhetsanalyser (ressurs-, kompetanse- og materiellanalyser) og evalueringer ses i sammenheng i politidistriktet.
- Det skal utarbeides etterretningsprodukter innen kategoriene grunnleggende etterretning (beslutningsstøtte om et område eller tema), løpende etterretning (beslutningsstøtte om en pågående utvikling, ofte knyttet til saker eller operasjoner) og måletterretning (beslutningsstøtte om hvilke mål som bør prioriteres, når og hvor).
- Etterretningsfunksjonene skal sikre at informasjon innhentes i tråd med hjemmel, og bidra til at juridiske vurderinger er en del av totalvurderingen ved bruk av innhentingsmetoder med hensyn til personvern og ved evt. sporskifte mellom tiltak innen etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.19.4 Organisering av arbeidet

Etterretningslederne (EL1, EL2 og EL3) organiserer etterretningsarbeidet i henhold til etterretningsdoktrinen. Den overordnede etterretningsproduksjonen foregår ved den funksjonelle etterretningsfunksjonen, mens øvrig etterretningsproduksjon utøves av de geografiske enhetene og øvrige funksjonelle driftsenheter.

Politidistriktet skal dimensjonere sine etterretningsfunksjoner slik at de har kapasitet og kompetanse til å kunne levere etterretningsprodukter som gjør politidistriktet i stand til å håndtere sine utfordringer på en målrettet og effektiv måte.

Organiseringen av arbeidet skal sikre operasjonssentralens behov for etterretningsstøtte, både i ordinær drift og ved uønskede og ekstraordinære hendelser¹⁸.

3.2.19.5 Samhandling

Etterretningsfunksjonene samhandler med både interne og eksterne aktører for å sikre oppdragsforståelse, hente inn informasjon og dele etterretningsprodukter.

Etterretningsleder 1 (EL1) skal legge til rette for en effektiv samhandling med andre funksjoner i politidistriktet, blant annet med enheter som har overordnet ansvar for kommunikasjon, enheter som utarbeider planer, tiltak, virksomhetsanalyser og evalueringer, straffesaksinntaket, de geografiske driftsenhetene og øvrige funksjonelle driftsenheter.

I distrikter der etterretningsfunksjonen ikke er funksjonelt samorganisert med funksjonen for kriminalitetsforebygging, er det svært viktig at det etableres gode rutiner for samhandling med denne.

Etterretning ved den funksjonelle driftsenheten skal legge til rette for utstrakt samhandling med operasjonssentralen både i ordinær drift, ved ekstraordinære hendelser og når stab settes. Den skal i samarbeid med operasjonssentralen yte god og effektiv støtte til politiarbeid på stedet og patruljering av risikoutsatte områder. Den funksjonelt organiserte etterretningsfunksjonen skal samhandle med kriminalitetsforebygging, operativt og etterforskning, bl.a. i vurderinger av tiltak.

Etterretning ved den funksjonelle driftsenheten skal samhandle med sine tilsvarende enheter i de øvrige politidistrikter og PST.

Eksternt skal etterretningsfunksjonene også samhandle med særorganer og POD som en del av den nasjonale strukturen for informasjonsflyt, formulering og formidling av informasjonsbehov (for å besvare prioriterte etterretningsbehov) samt deling av etterretningsprodukter. I tillegg skal det etableres ordninger for samhandling med offentlige kontrollorganer, Forsvaret, kommuner, fylkeskommuner, næringsliv, Nasjonalt ID-senter, frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner m.fl. for å formulere og formidle informasjonsbehov, innhente aktuell informasjon og formidle aktuelle etterretningsprodukter iht. gjeldende regelverk.

3.2.19.6 Roller og hovedansvar

Rollene nedenfor følger prinsippene for etterretning som skal legges til grunn¹⁹ for arbeidet.

Rolle	Beskrivelse
Etterretningsleder (EL1)	Har hovedansvar for: <ul style="list-style-type: none"> - å legge til rette for en effektiv samhandling med andre funksjoner i politidistriktet, blant annet operasjonssentralen, stab for kommunikasjon, virksomhetsstyring,

¹⁸ Jf. PBS1.

¹⁹ Politidirektoratet. 2014. Etterretningsdoktrine for politiet (del I), s. 19–20.

Rolle	Beskrivelse
	<p>straffesaksinntaket og de geografiske driftsenhetene</p> <ul style="list-style-type: none"> - å forvalte kunnskapsgrunnlaget basert på etterretning i de ulike styringsprosessene i distriktet (i strategiutvikling, virksomhetsplanlegging, styringsdialog mv.) - å føre faglig oppdragsdialog med den øvrige etterretningsledelsen (EL2 og EL3) samt sikre bestillinger og legge til rette for god oppdragsdialog og -analyse i møte med de produksjonsansvarlige (herunder etterretningsleder på funksjonelt nivå (EL2)) - i samarbeid med POD, særorganer og øvrige politidistrikter å sørge for struktur, kompetanse og metode- og verktøyutvikling knyttet til fag for å opparbeide kunnskap (herunder etterretning) i politidistriktet - å sikre kunnskaps- og informasjonsflyten internt i politidistriktet og eksternt med andre politidistrikter, særorganer og POD samt PST, kontrollorgan, Forsvaret, kommuner, næringsliv, m.fl. - at overordnede informasjonsbehov blir besvart rettidig, i rett format og til riktig mottaker - at relevant etterretning blir formidlet til aktuelle mottakere
Etterretningsleder (EL2)	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utøve faglig styring, ledelse og koordinering av etterretningsprosessen på vegne av leder (EL1), enhetsleder samt ledere for øvrige funksjonelle enheter - gjennomføre oppdragsdialog og -analyse i samråd med innhentings- og analyseleder samt prioritere og formulere distriktets etterretningsbehov - sørge for at prioriterte etterretningsbehov blir besvart rettidig og i rett format - formidle relevant etterretning til aktuelle mottakere - sørge for kunnskaps- og informasjonsflyt internt i politidistriktet og eksternt med andre politidistrikter, særorganer og POD samt PST, kontrollorganer, Forsvaret, kommuner, næringsliv m.fl. - sørge for struktur, kompetanse og metode- og verktøyutvikling
Etterretningsleder ved geografisk driftsenhet (EL3)	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lede og koordinere etterretningsprosessen på

Rolle	Beskrivelse
<p>Avhengig av omfanget av etterretningsproduksjonen ved enheten kan EL3 dekke rollen som innhentingsleder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vegne av leder for geografisk driftsenhet - sikre oppdragsforståelse, identifisering og formulering av etterretningsbehov - lede og koordinere oppdragsdialog med leder for geografisk driftsenhet - sikre at prioriterte etterretningsbehov blir besvart rettidig og i rett format - formidle relevant etterretning til aktuelle mottakere - bidra i identifisering og formulering av etterretningsbehov på funksjonelt nivå i distriktet
<p>Innhentingsleder ved funksjonell enhet (IL1) Rollen kan dekkes helt eller delvis av rollen informantveileder (hovedveileder)</p> <p>Innhentingsleder ved geografisk driftsenhet (IL2) Avhengig av omfanget på etterretningsproduksjonen ved enheten kan innhentingslederen ev. også utføre oppgaver som operatør.</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifisere og formulere etterretnings- og informasjonsbehov, validere disse mot distriktets strategiske prioriteringer og mål og evaluere behovene - utarbeide og kvalitetssikre innhentingsplaner - prioritere, beslutte og koordinere innhenting
<p>Spesialisert innhentingsoperatør Dette er personer som henter inn data og informasjon som kan benyttes til etterretning for bruk innen kriminalitetsforebygging eller i straffesaker. Rollebeskrivelsene vil utvikles over tid, så listen er ikke uttømmende.</p>	<p>Osint-operatør</p> <ul style="list-style-type: none"> - innhente data og informasjon fra åpne kilder, blant annet internett - vurdere kilde og informasjon - registrere informasjon iht. politiregisterloven - formidle informasjon til videre bruk <p>Øvrige spesialiserte operatører</p> <ul style="list-style-type: none"> - innhente data og informasjon fra relevante tilgjengelige kilder - vurdere kilde og informasjon - registrere informasjon iht. politiregisterloven
<p>Informasjonskoordinator</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for at politiet får kontroll på informasjonen, både i daglig virksomhet og ved uønskede og ekstraordinære hendelser - sikre at informasjon som er kritisk for oppdragsløsningen, når frem til relevant beslutningstaker eller relevant funksjon i etterretningsproduksjonen - tilrettelegge for optimal operativ informasjonsstyring ved å systematisere,

Rolle	Beskrivelse
	<p>presentere og visualisere operative data fra ulike registre, og i tillegg sørge for tilfredsstillende overvåking av intern og ekstern informasjonsflyt og informasjonsdeling</p> <ul style="list-style-type: none"> - overvåke, administrere og rettidig distribuere informasjon til relevant funksjon. Rollen må bl.a. knyttes opp mot operasjonssentral (operasjonsleder) for å støtte innsatspersonellet - utføre administrative oppgaver tilknyttet politiets etterretningsregister
<p>Analyseleder ved funksjonell enhet (AL1) Avhengig av omfanget på etterretningsproduksjonen i enheten kan funksjonen dekkes helt eller delvis av rollen flerkildeanalytiker</p> <p>Analyseleder ved geografisk driftsenhet (AL2) Avhengig av omfanget på etterretningsproduksjonen i enheten kan funksjonen dekkes helt eller delvis av rollen flerkildeanalytiker</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lede og koordinere analyseprosessen på vegne av etterretningsleder - sikre at oppdragsgivers etterretningsbehov blir besvart i produktet - presentere etterretningsprodukt for beslutningstaker - avdekke etterretningshull og påpeke nye etterretningsbehov - utføre kvalitetskontroll
<p>Flerkildeanalytiker</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta i oppdragsanalyse - kombinere data/informasjon fra flere kilder - bearbeide, systematisere og analysere informasjon - vurdere forventet utvikling og konsekvens - utarbeide etterretningsprodukter - formidle egne etterretningsprodukter
<p>Enkildanalytiker Rollen knyttes spesielt til spesialiserte innhentingsmetoder som spaning og informant</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - berike, systematisere og evaluere data fra en innhentingsmetode - trekke ut rapporteringsverdig informasjon basert på informasjonsbehov - rapportere informasjon til flerkildeanalyse
<p>Etterretningsjurist Avhengig av omfanget på etterretningsproduksjonen i enheten kan denne funksjonen ivaretas helt eller delvis av politi- eller påtalejurist med kunnskap om etterretning.</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitetssikre hjemmelsgrunnlag for innhenting av informasjon - bidra i vurderinger av innhentingsmetoder - ivareta både vurdering av personvern og sporskifte mellom tiltak innen etterretning, forebygging og etterforskning

Rolle	Beskrivelse
<p>Fag- og opplæringsansvarlig Rollen fylles fortrinnsvis av EL2.</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - delta i nasjonalt fagnettverk - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring <p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder

3.2.20 Kriminalitetsforebygging

3.2.20.1 Formål

Kriminalitetsforebygging er det arbeidet politiet planmessig og systematisk utfører alene eller i samarbeid med andre for å redusere risikoen for kriminalitet. Forebyggende arbeid skal være kunnskapsbasert innen alle virksomhetsområder.

Kriminalitetsforebyggingsfunksjonen ved funksjonell enhet har fagansvar for dette fagområdet, og skal lede og samordne politidistriktets kriminalitetsforebyggende arbeid innen utvalgte områder. Funksjonen skal ha spesialistkompetanse i kriminalitetsforebygging for å sikre høy kvalitet på dette arbeidet.

Funksjonen skal understøtte de geografiske driftsenhetene og øvrige funksjonelle driftsenheter innenfor fagfeltet, og sørge for at disse har kompetanse til å kunne gjennomføre sine daglige forebyggingsoppgaver samt prioriterte oppgaver som følge av strategiske beslutninger i politidistriktet.

Det tilligger de geografiske driftsenhetene å sørge for dedikerte ressurser til lokal kriminalitetsforebygging.

3.2.20.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen kriminalitetsforebygging organiseres og er faglig forankret i Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Det kriminalitetsforebyggende arbeidet ledes og samordnes ved funksjonell enhet, mens det utøvende arbeidet organiseres og utøves i de geografiske enhetene.

3.2.20.3 Hovedoppgaver

- som politidistriktets fagansvarlig sørge for at kriminalitetsforebygging inngår i politiets strategiske arbeid og virksomhetsplanlegging
- legge til rette for tverretattlig samarbeid og involvere samfunnsaktørene, blant annet gjennom politiråd og politikontakter
- sørge for at kriminalitetsforebyggende arbeid utøves på en planmessig og systematisk måte, og i henhold til nasjonale strategier og føringer

- støtte og bistå andre funksjonelle driftsenheter og geografiske driftsenheter innen kriminalitetsforebygging

3.2.20.4 Organisering av arbeidet

Organiseringen skal ivareta behovet for spesialiserte fagmiljø og god fagutvikling i politidistriktet. Kriminalitetsforebyggingen skal innrettes slik at man gjennom etterretning identifiserer forhold som kan føre til straffbare handlinger. Ut fra dette skal politiet vurdere, prioritere og iverksette adekvate tiltak som kan hindre at de straffbare handlinger blir begått eller gjentatt. Det skal legges særlig vekt på å forebygge barne- og ungdomskriminalitet.

Spesialistmiljøer som i dag fungerer godt, skal videreføres og utvikles. Dimensjonering av funksjonene må gjenspeile prioriteringen av det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet har ansvar for å yte faglig støtte til operasjonssentralen i dennes arbeid med å utøve planlagte kriminalitetsforebyggende oppgaver.

Alle roller på funksjonelt nivå nedenfor skal besettes i alle politidistrikter, og alle geografiske driftsenheter skal ha fagmiljøer med kompetanse til å utøve den forebyggende virksomheten innenfor fagområdene.

Dagens ordning med kriminalitetsforebyggende koordinatorene i politidistriktene erstattes med leder for den funksjonelt organiserte kriminalitetsforebyggingsfunksjonen i politidistriktet.

3.2.20.5 Samhandling

Kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet skal legge til rette for samhandling med operasjonssentralen, og yte god og effektiv støtte til politiarbeid på stedet og patruljering av risikoutsatte områder. Kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet skal også samhandle tett med etterretningsfunksjonen i distriktet, bl.a. om informasjon og kunnskap og vurderinger av anbefalte tiltak.

Kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet skal legge til rette for en effektiv samhandling med andre funksjoner i politidistriktet, som felles straffesaksinntak, Felles enhet for påtale, etterforskningsenhetene og de geografiske driftsenhetene. Det skal legges spesielt vekt på samhandling ved etterforskning av person- og integritetskrenkende kriminalitet for å sikre at forebyggingsperspektivet blir ivaretatt i slike saker.

Kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet skal samhandle med sine tilsvarende enheter i de øvrige politidistriktene og med lokal PST-enhet, der det oppstår sammenfallende interesser i kriminalitetsforebyggende saker og forhold. Funksjonen skal delta i nasjonalt kriminalitetsforebyggende fagforum²⁰.

3.2.20.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
-------	-------------

²⁰ Nasjonale fagfora skal etableres innenfor viktige fagområder for å bidra til enhetlig fagutvikling i politiet som et ledd i fagforvaltningen.

Rolle	Beskrivelse
<p>Leder av funksjon for kriminalitetsforebygging ved funksjonell enhet</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp politidistriktets kriminalitetsforebyggende virksomhet - følge opp riktig valg og bruk av kriminalitetsforebyggende metoder, tiltak og pålagte aktiviteter - være politidistriktets kontaktledd med offentlige myndigheter på overordnet nivå innen kriminalitetsforebygging <p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar og utøvende ansvar for kriminalitetsforebyggende fag og metode - ansvar for å etablere god praksis for kriminalitetsforebyggende arbeid i politidistriktet
<p>Fag- og opplæringsansvarlig</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - delta i nasjonalt fagnettverk - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd med HR for praktisk tilrettelegging for opplæring <p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
<p>Næringslivskontakt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
<p>Radikaliseringskontakt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
<p>Mangfoldskoordinator</p>	<p>Politidistriktets fagansvarlig for mangfoldsarbeidet.</p> <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp og være en del av politidistriktets kontakt med ulike interessegrupper i samfunnet knyttet til mangfoldsarbeidet - inngå i politidistriktets arbeid med kompetanseutvikling og opplæring om dette temaet - koordinere og samordne politidistriktets innsats på området - sørge for enhetlig arbeidsmetode for mangfoldsarbeidet

Rolle	Beskrivelse
SARA-koordinator (vold i nære relasjoner)	Politidistriktets koordinator og fagansvarlig i SARA-arbeidet, og ansvarlig for andre risikovurderingsverktøy (f.eks. Patriark-metoden) og mobil voldsalarm. Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp og være en del av politidistriktets kontakt med relevante samfunnsaktører - koordinere politidistriktets forebyggende arbeid mot vold i nære relasjoner - inngå i politidistriktets arbeid med kompetanseutvikling og opplæring om dette temaet
Politi på nett (utvikles over tid)	Kriminalitetsforebyggende spesialister som utøver sitt arbeid på internett. Skal: <ul style="list-style-type: none"> - skal samarbeide tett med alle relevante spesialfunksjoner i politidistriktet, spesielt funksjon for digitalt politiarbeid og tilsvarende funksjon på KRIPOS.

3.2.21 Radikaliseringskontakt

3.2.21.1 Formål

Radikaliseringskontakten er politidistriktets spesialist innen arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Radikaliseringskontakten har fagansvar og skal som hovedformål sørge for at arbeidet med forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme er koordinert.

Radikaliseringskontakten er politidistriktets hovedkontakt ved bekymring om radikaliserings og voldelig ekstremisme, og skal gi råd og videreformidle henvendelser til rett instans.

3.2.21.2 Organisasjonstilhørighet

Radikaliseringskontakten organiseres i Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.21.3 Hovedoppgaver

- ansvarlig for oppfølging og kvalitetssikring av forebyggende tiltak mot radikaliserings innen politidistriktets ansvarsområde
- ansvarlig for kompetanseheving og formidling om arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

- følge opp funksjonelle og geografiske enheters samarbeid med lokale samarbeidspartnere
- være politidistriktets faglige kontaktledd mot PST
- koordinere politidistriktets kontakt med eksterne samarbeidspartnere innen arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme
- bistå kommunene, og eventuelt fylket, i arbeidet med handlingsplaner mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

3.2.21.4 Organisering av arbeidet

Hvert politidistrikt skal ha én radikaliseringskontakt²¹ organisert i funksjonell driftsenhet som har som eneste rolle å arbeide med forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Det overordnede ansvaret for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme ligger til Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Arbeidet utføres både av radikaliseringskontakten og andre i funksjonell enhet, og i de geografiske enheter. Radikaliseringskontakten i funksjonell driftsenhet skal være kontaktledd for arbeidet som utføres i geografisk driftsenhet.

3.2.21.5 Samhandling

Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning skal gjennom radikaliseringskontakten legge til rette for utstrakt intern og helhetlig samhandling i politidistriktet slik at gevinster fra arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme kan realiseres i alle faser og innen alle politiets fagområder. Det samme gjelder for samhandling med eksterne.

Radikaliseringskontakten skal samhandle med PST og radikaliseringskontaktene i de øvrige politidistrikter der det oppstår sammenfallende interesser knyttet til arbeidet. I tillegg inngår radikaliseringskontakten i et faglig forum for oppfølging og utvikling av arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme sammen med Politidirektoratet.

3.2.21.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
-------	-------------

²¹ Oppfølging av Justis- og beredskapsdepartementets *Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme* utgitt i juni 2014.

Rolle	Beskrivelse
Radikaliseringskontakt	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for at politidistriktets planverk for arbeid mot radikalisering og voldelig ekstremisme er oppdatert, harmonisert og operasjonalisert - faglig rådgiver for leder for Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning i spørsmål og problemstillinger knyttet til fagfeltet - politidistriktets kontakt med interne og eksterne aktører og samarbeidspartnere innen fagområdet - ansvarlig for kompetanseutvikling og kvalitetssikring innen fagområdet i politidistriktet <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinere og samordne politidistriktets innsats på området - sørge for at enhetlig arbeidsmetode mot voldelig ekstremisme benyttes i politidistriktet, herunder at det gjennomføres samtaler med personer i alle aldre der det er mistanke om ekstreme holdninger/gjerninger

3.2.22 Næringslivskontakt

3.2.22.1 Formål

Næringslivskontakten skal arbeide med å forebygge og redusere arbeidsmarkeds kriminalitet og kriminalitet rettet mot næringsliv. Funksjonen skal sørge for et godt lokalt samarbeid mellom politiet, næringslivet, sikkerhetsmyndigheter og andre aktører i det sivile samfunn. Dette vil bidra til både proaktive og treffsikre tiltak i næringslivet og hos andre private aktører, og til en helhetlig og kunnskapsbasert kriminalitetsbekjempelse i politiet.

Næringslivskontakten er politidistriktets hovedkontakt med næringslivet utenom straffesakssporet, og skal gi råd og videreformidle henvendelser til rett instans.

3.2.22.2 Organisasjonstilhørighet

Næringslivskontakten organiseres i Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.22.3 Hovedoppgaver

- bygge og videreutvikle relasjoner til eksterne samarbeidspartnere samt formidle kontakt og informasjon internt i politiet
- legge til rette for samarbeid med næringslivet og andre aktører i politidistriktet
- forebygge arbeidsmarkeds kriminalitet og kriminalitet rettet mot næringsliv og finansnæring, og bidra til å ansvarliggjøre næringslivet i forebygging av annen kriminalitet
- bidra til å formidle hvilket trusselbilde samfunnet står overfor, slik at næringsliv og andre aktører kan lage gode risikovurderinger og iverksette adekvate tiltak

- følge opp funksjonelle og geografiske enheters samarbeid med lokalt næringsliv, **bl.a bidra til å sikre et godt samarbeid mellom operative tjenester i politiet og vektorbransjen.**

3.2.22.4 Organisering av arbeidet

Hvert politidistrikt skal ha minst én næringslivskontakt som skal forebygge arbeidsmarkeds kriminalitet og kriminalitet rettet mot næringsliv samt bidra til å ansvarliggjøre næringslivet i forebygging av annen kriminalitet.

Arbeidet må gis nødvendig prioritet og struktur, og næringslivskontakten må ha nødvendig gjennomføringskraft.²² Næringslivskontakten skal jobbe forebyggende, og for å unngå interessestrid kan ikke denne gis eget etterforskningsansvar.

Der det er hensiktsmessig, ut fra størrelse og spesielle utfordringer i distriktet, bør næringslivskontakten ha egne faglige kontaktledd i de geografiske driftsenhetene.

3.2.22.5 Samhandling

Næringslivskontakten legger til rette for utstrakt intern og helhetlig samhandling i politidistriktet, særlig med økoteam, etterretning, beredskap og etterforskning slik at gevinster fra forebyggende tiltak mot kriminalitet i og rettet mot arbeidsliv og næringsliv kan realiseres i alle faser og innen alle politiets fagområder. Det samme gjelder for samhandling med eksterne (f.eks. finansnæringen, Næringslivets sikkerhetsråd (NSR), NHO, skatteetaten, NAV og Nasjonalt ID-senter).

Næringslivskontakten skal samhandle med næringslivskontakten i Kripos og i de øvrige politidistrikter der det oppstår sammenfallende interesser knyttet til arbeidet. I tillegg inngår næringslivskontakten i et faglig forum for oppfølging og utvikling av dette arbeidet sammen med Politidirektoratet og Kripos.

Politikontakten skal være næringslivskontaktens forlengede arm i lokalsamfunnet.

3.2.22.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Næringslivskontakt	Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for at politidistriktets planverk for forebygging av arbeidsmarkeds kriminalitet og kriminalitet rettet mot næringsliv og finansnæring er oppdatert, harmonisert og operasjonalisert - bidra til at næringslivet bevisstgjøres sitt ansvar for å forebygge kriminalitet - faglig rådgiver for leder for kriminalitetsforebygging og leder for Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning i spørsmål og problemstillinger knyttet til fagfeltet - politidistriktets kontakt med interne og eksterne aktører og samarbeidspartnere innen fagområdet - ansvarlig for fagområdets kompetanseutvikling og

²² Se brev fra POD 2015/00957 vedrørende nærmere kompetansekrav for stillingen.

Rolle	Beskrivelse
	kvalitetssikring i politidistriktet Skal: <ul style="list-style-type: none"> - koordinere og samordne politidistriktets innsats på området - bygge og videreutvikle relasjoner til eksterne samarbeidspartnere, samt formidle kontakt og informasjon internt i politiet

3.2.23 Felles straffesaksinntak

3.2.23.1 Formål

Felles straffesaksinntak er politidistriktets apparat for mottak av alle straffesaker. Straffesaksinntaket skal sikre befolkningen så lik behandling som mulig uavhengig av hvor de utsettes for kriminelle handlinger. Felles straffesaksinntak skal sørge for at alle mottatte og avgitte anmeldelser blir riktig prioritert og håndtert i den innledende fasen. Påtaleledelse og politifaglig ledelse i straffesaksinntaket skal styrke kvaliteten i den innledende straffesaksbehandlingen. Det skal etableres en ensartet praksis for mottak, vurdering, prioritering og beslutning om videre behandling av straffesaker samt formidling av informasjon til øvrige deler av politiets virksomhet (beredskap, etterretning og forebygging). Straffesaksinntaket skal i samarbeid med operasjonssentralen yte god og effektiv støtte til politipatruljenes straksetterforskning og politiarbeid på stedet.

3.2.23.2 Organisasjonstilhørighet

Straffesaksinntaket og dens administrative leder er organisert i Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.23.3 Hovedoppgaver

- forestå innledende vurdering av alle mottatte og avgitte anmeldelser/rapporter
- prioritere og avgjøre om etterforskningsskritt skal iverksettes, eventuelt om saken skal overføres til andre myndigheter eller henlegges
- iverksette straksetterforskning, og i størst mulig grad ferdigstille og påtaleavgjøre straffesaker
- overføre saks- og påtaleansvar til annen etterforskningsinstans i saker som ikke kan eller skal ferdigstilles
- forberede fengslingsaker i saker under behandling av straffesaksinntaket

3.2.23.4 Organisering av arbeidet

Straffesaksinntaket skal ha kompetansen og de nødvendige fullmakter som muliggjør formålet om god og rask behandling av straffesaker i innledende fase. Funksjonens administrative leder samt administrative støttefunksjoner er organisatorisk plassert ved Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

Straffesaksinntaketets bemanning skal minst dekke rollene påtale (jourhavende påtalejurist) og etterforskningsledelse, i tillegg bør inntaket ha administrativ støtte og etterforskningskapasitet tilpasset sakstilfanget i politidistriktet. Påtale og etterforskningsledelse skal være bemannet 16/7²³. I noen politidistrikter vil sakstilfanget kunne begrunne at rollene bemannes i en noe kortere tidsperiode. Den resterende tiden av døgnet ivaretas funksjonen av jourhavende påtalejurist. I bemanningen kan straffesaksinntaket trekke veksler på politidistriktets samlede ressurser innen etterforskningsledelse.

Straffesaksinntaket skal bidra med erfaringslæring slik at det oppnås organisatorisk læring for å understøtte politiarbeid på stedet.

3.2.23.5 Samhandling

Straffesaksinntaket skal legge til rette for utstrakt samhandling med operasjonssentralen, enten gjennom fysisk plassering eller virtuell/digital samhandling. Straffesaksinntaket skal i samarbeid med operasjonssentralen yte god og effektiv støtte til politiarbeid på stedet.

Straffesaksinntaket skal samhandle med etterretning bl.a. i vurderinger av tiltak. Samarbeidet foregår mellom leder av straffesaksinntaket og etterretningsleder på funksjonelt nivå (EL2) samt mellom etterforsker på straffesaksinntaket og innhentingsleder.

Straffesaksinntaket skal legge til rette for en effektiv samhandling med andre funksjoner i politidistriktet, blant annet arresten og de kriminaltekniske tjenestene, slik at alle anmeldelser/rapporter får en rask og hensiktsmessig innledende behandling og sortering.

Straffesaksinntaket skal samhandle med straffesaksinntakene i de øvrige politidistrikter der det oppstår sammenfallende interesser knyttet til straffesaker.

Politidistriktets straffesaksinntak skal i alvorlige straffesaker så tidlig som mulig samarbeide med funksjonell etterforskningsenhet ved behov for spesialisert etterforskning, herunder bruk av særskilte etterforskningsmetoder.

3.2.23.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder av funksjonen felles straffesaksinntak	Leder driften av straffesaksinntaket.

²³ Dag- og kveldsbemannet 16 timer pr. dag, 7 dager i uka.

Rolle	Beskrivelse
Jourhavende påtalejurist	<p>Utfører den påtalemessige vurderingen og prioriteringen av innkomne saker, og leder den innledende etterforskningen ved straffesaksinntaket.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foreta en prioritering av hvilke saker som bør avgjøres umiddelbart, slik at man sikrer at de riktige sakene etterforskes først og på riktig måte og derigjennom styrker straffesaksbehandlings initialfase - foreta løpende saksavgjørelser - utføre andre påtaleoppgaver tilpasset lokale forhold
Politifaglig etterforskningsleder	<p>Utfører politifaglig ledelse av den innledende etterforskningen.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lede det politifaglige arbeidet ved straffesaksinntaket på skiftet - utføre etterforskningsoppgaver, faglig veiledning og ev. fordeling av etterforskningsoppgaver til andre etterforskere ved straffesaksinntaket
Administrative straffesaksfunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
Etterforsker	<ul style="list-style-type: none"> - utføre etterforskningsoppgaver i straffesaksinntaket

3.2.24 Felles etterforskning

3.2.24.1 Formål

Felles etterforskning har et overordnet fag-, koordinerings- og utføreransvar for etterforskning i politidistriktet. Påtalemyndigheten prioriterer og beslutter iverksettelse av etterforskning jf. strpl. § 225.

Felles etterforskning har et selvstendig ansvar for etterforskningen av de alvorligste sakene, jf. nasjonale retningslinjer for straffesaksbehandlingen. Funksjonen skal ha en hensiktsmessig spesialistkompetanse for å kunne støtte andre enheter og ivareta høy kvalitet på etterforskningen. Funksjonen skal innenfor sitt ansvarsområde ivareta at straffeprosessloven, påtaleinstruksen og Riksadvokatens mål og retningslinjer for straffesaksarbeidet, nasjonale og lokale retningslinjer og øvrige direktiver etterleves i straffesaksbehandlingen.

3.2.24.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen for felles etterforskning skal være organisert ved Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Flere

fagmiljøer er funksjonelt organisert i felles etterforskning, men kan være lokalt plassert ulike steder i politidistriktet. Dette gjelder blant annet spesialisert etterforskning innenfor økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, kriminaltekniske tjenester, etterforskning av menneskehandel, etterforskning av seksuallovbrudd, organisert kriminalitet og særskilte metoder.

Noen utvalgte funksjoner innen spesialisert etterforskning kan være organisert i geografiske driftsenheter, eksempelvis vold i nære relasjoner, jf. egen funksjonsbeskrivelse.

3.2.24.3 Hovedoppgaver

- utøve fagansvar (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn)
- ha spesialistmiljøer på fagområder med høy alvorlighetsgrad/kompleksitet eller få/sjeldne saker
- etterforske de alvorligste sakene, jf. nasjonale retningslinjer for straffesaksbehandlingen
- støtte de geografiske driftsenhetene med spesialistkompetanse
- ha ansvar for politidistriktets særskilte etterforskningsmetoder
- etterforske organisert kriminalitet, det vil si særlig alvorlige saker innen tradisjonell organisert kriminalitet, saker som griper over flere distrikter, og saker som krever internasjonalt samarbeid
- registrere/rapportere informasjon til bruk i etterretningssammenheng i aktuelle registre iht. gjeldende regler
- drifte og inngå i straffesaksinntaket jf. funksjonsbeskrivelse for Felles straffesaksinntak
- utføre revisjon av politidistriktets beredskapsplanverk knyttet til straffesaksområdet

3.2.24.4 Organisering av arbeidet

Organiseringen av en felles etterforskningsfunksjon skal ivareta behovet for å bygge spesialiserte fagmiljø og god fagutvikling i politidistriktet. Funksjonen skal gjennom fagdialogen med alle politidistriktets driftsenheter sørge for kapasitet og kompetanse innen politifaglig etterforskningsledelse, tilrettelagte avhør og operativ analyse. Spesialistmiljøer som i dag fungerer godt, bør videreføres og utvikles, og funksjoner i den funksjonelle driftsenheten kan være stedsplassert flere steder i politidistriktet.

Den felles etterforskningsfunksjonen har ansvar for organiseringen av straffesaksinntaket, og skal sørge for at rollene bemannes med den nødvendige kapasiteten fra politidistriktet.

Særskilt avgitt påtalekompetanse²⁴ er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppnåelse og rettssikkerhet.

---

²⁴ Politiadvokater dedikert til fagfeltet felles etterforskning.

3.2.24.5 Samhandling

Den felles etterforskningsfunksjonen skal gjennom samarbeid med tjenestekontoret sørge for at straffesaksinntakets behov for spesialisert etterforskning ivaretas i en så tidlig fase som mulig i alvorlige straffesaker. Dette omfatter også særskilte etterforskningsmetoder. Funksjonen skal samhandle med Felles enhet for påtale, distriktets etterforskningsmiljøer og barnehusene for å ivareta at det er kapasitet til å gjennomføre tilrettelagte avhør ved barnehusene.

For øvrig skal funksjonen samhandle særlig tett med:

- Internt: øvrige etterforskningsenheter, påtalemyndigheten, etterretning, kriminalitetsforebygging, forvaltning, særorgan m.fl.
- Eksternt: bistandsadvokater, forsvarer, pårørende, barnevernet m.fl. I tillegg må det være tett samhandling mellom ante mortem-kontakt (AM-kontakt) og distriktets pårørendekontakter for å ivareta pårørendes behov på best mulig måte.

3.2.24.6 Roller og hovedansvar

Roller som tilhører økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, kriminaltekniske tjenester, menneskehandel, etterforskning av seksuallovbrudd og arbeid med trusselutsatte personer beskrives i egne funksjonsbeskrivelser.

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen felles etterforskning	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utøve ledelse og fagansvar for etterforskning - ha ansvar for at det etableres enhetlig politifaglig etterforskningsledelse²⁵ ved de geografiske driftsenhetene
Politifaglig etterforskningsleder	Er: <ul style="list-style-type: none"> - etterforskningsleder på funksjonell driftsenhet (FDE) Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha saksansvar og lede etterforskningsprosjekter - yte faglig veiledning og bidra til erfaringslæring - inngå som del av straffesaksinntaket, jf. funksjonsbeskrivelse for felles straffesaksinntak
Taktisk etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha saksansvar og etterforske saker innen eget spesialfelt (FDE) - planlegge, gjennomføre og evaluere avhør som krever særlig avhørskompetanse, i alvorlige og kompliserte saker - inngå som del av straffesaksinntaket, jf. funksjonsbeskrivelse for felles straffesaksinntak

²⁵ Rollen politifaglig etterforskningsleder skal også etableres ved de geografiske driftsenhetene.

Rolle	Beskrivelse
AM-kontakt	Er: <ul style="list-style-type: none"> - taktisk etterforsker - Kripos' / ID-gruppens ressursperson i politidistriktet, som sørger for innhenting av AM-opplysninger fra pårørende samt journaler fra sykehus, lege, tannlege og annet relevant materiale - kapasitet/mobiliseringsressurs for ID-gruppen ved større hendelser Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha god kjennskap til identifiseringsarbeid og ID-gruppens oppgaver - kjenne AM-skjemaet og betydningen av disse opplysningene
Operativ analytiker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre operativ analyse innen hele etterforskningsfeltet
Administrative straffesaksfunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
Familievolds-koordinator	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - yte veiledning innen arbeid mot vold i nære relasjoner - være koordinator for politidistriktets samlede innsats for å redusere vold i nære relasjoner - overvåke tilfang av saker og gi råd om kompetanse og kapasitetsbehov - holde oversikt over samarbeidende aktørers kompetanse og mulighet til å bidra med adekvat oppfølging av ofre - bidra til å etablere gode samarbeidsrutiner med relevante samarbeidende aktører Viser ellers til eksisterende instruks for familievoldskoordinatorer.
SO-koordinator	Er: <ul style="list-style-type: none"> - koordinator for politidistriktets etterforskning av seksuallovbrudd Skal: <ul style="list-style-type: none"> - yte veiledning innen etterforskning av seksuallovbrudd - overvåke tilfang av saker og gi råd om kompetanse og kapasitetsbehov Viser ellers til Politidirektoratets retningslinjer av 10. mars 2008 "Retningslinjer for styrking av koordinatorfunksjonen for familievold og seksuelle overgrep".

Rolle	Beskrivelse
Spaningsleder	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - styre og koordinere spaneres aktivitet (Avhengig av omfanget på spaningsaktiviteten ved enheten kan spaningsleder også utøve spaningsoppgaver.)
Spaner	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre menneskebasert innhenting av informasjon gjennom åpen eller skjult observasjon - vurdere kilde og informasjon - dokumentere observasjoner ved fotografering, loggføring, rapportskrivning m.m. - formidle informasjon til videre bruk
Avhørskoordinator	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - sammen med avhørsleder koordinere tilrettelagte avhør samt bestille avhør ved barnehusene, etter gjeldende regler
Informant-hovedveileder	Har: <ul style="list-style-type: none"> - overordnet ansvar for informantvirksomheten i politidistriktet, ellers samme oppgaver som informantveileder - registeransvar lokalt i distriktet
Informantveileder	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - lede og holde kontroll med informantvirksomheten (kan også utøve informantbehandleroppgaver) - beslutte om en kilde skal registreres som informant, og bistå i utarbeidelsen av informantprofil - rettlede informantbehandler ved behandling/styring av informant - sørge for utarbeidelse av sikkerhetsrutiner for informantbehandler og informant - vurdere ev. godtgjørelser til informant - vurdere fremkommet informasjon - formidle informasjon til videre bruk i etterretnings- eller straffesakssammenheng
Informantbehandler	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - rekruttere og registrere informanter - utarbeide informantprofil - opprettholde kontakt og gjennomføre møter med registrerte informanter - vurdere kilde og informasjon - rapportere og ev. rense informasjon - rapportere om ev. trusler mot informant

Rolle	Beskrivelse
Fag- og opplæringsansvarlig	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av mønsterpraksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Hovedinstruktør	Er: <ul style="list-style-type: none"> - faglig ansvarlig for gjennomføring av opplæring - kontaktledd for distriktets fag- og opplæringsansvarlig
Instruktør	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre opplæring

3.2.25 Etterforskning av menneskehandel

3.2.25.1 Formål

Funksjonen har ansvar for og skal ivareta en helhetlig tilnærming til forebygging og etterforskning av menneskehandelsaker innenfor samtlige utnyttelsesformer.

Funksjonen skal gjennom etterretning opparbeide kunnskap om fenomenet, og deretter vurdere forventet utvikling og iverksette riktige forebyggende tiltak og straffeforfølgning av menneskehandlere.

3.2.25.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen organiseres i etterforskningsfunksjonen ved Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Funksjonen kan plasseres andre steder enn der politidistriktets administrasjon er lokalisert.

3.2.25.3 Hovedoppgaver

- bestille etterretningsprodukter som både gjelder forebyggende tiltak og straffesaksperspektiver
- forebygge menneskehandel
- etterforske menneskehandelssaker
- ivareta og videreformidle informasjon til bruk i etterretning

3.2.25.4 Organisering av arbeidet

Etterforskningen skal være basert på grundig kjennskap til saksfeltet slik at man er i stand til å prioritere de riktige sakene og gjøre gode avgrensninger av omfattende og

grensekryssende saker. Det er vesentlig med organisatorisk nærhet mellom etterforskning og påtale for å lykkes i arbeidet.

3.2.25.5 Samhandling

Det må etableres et samarbeid med funksjon for arbeid med trusselutsatte personer (som skal utarbeide trusselvurderinger og eventuelle vurderinger etter barnevernloven § 4-29), funksjonene for etterforskning av økonomisk kriminalitet, utlending og funksjon for kriminalitetsforebygging. Kripos skal involveres ved internasjonalt samarbeid.

For å sikre bedre tverretattlig samarbeid lokalt bør det opprettes tverroperative team (ToT-samarbeid) hvor aktører som politi, hjelpeorganisasjoner, kommune og andre relevante aktører samarbeider.

3.2.25.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen etterforskning av menneskehandel	Har: <ul style="list-style-type: none"> - alminnelig driftsansvar med ansvar for mål, resultatkrav og oppfølging - fagansvar for området etterforskning av menneskehandel i politidistriktet - utøvende ansvar for kvalitetskontroll i saker vedrørende menneskehandel
Fagspesialist innen menneskehandel	Er: <ul style="list-style-type: none"> - kontaktpunkt for menneskehandel i politidistriktet Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar for etterforskning av menneskehandel i politidistriktet - kunnskap om bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder - fenomenkunnskap
Politifaglig etterforskningsleder	Har: <ul style="list-style-type: none"> - spesialkompetanse på ledelse av etterforskning innen menneskehandel Se ellers overordnet rollebeskrivelse for etterforskningsleder i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.
Taktisk etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre taktisk etterforskning - utføre taktisk gjennomgang av elektroniske spor - ta avhør utenom tilrettelagte avhør Se ellers overordnet rollebeskrivelse i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.
Administrativ kontorstøtte	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre administrative oppgaver knyttet til enheten

Rolle	Beskrivelse
Etterretningskontakt	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for tilfredsstillende internettovervåkning knyttet til forebygging og avdekking av menneskehandel - utføre operative administrative oppgaver tilknyttet politiets etterretningsregister, herunder systematisere, presentere og visualisere operative data som omhandler menneskehandel fra ulike registre <p>Oppgaveutførelsen må ses i sammenheng med den øvrige innhentingsledelsen av etterretning i politidistriktet.</p>

3.2.26 Digitalt politiarbeid

3.2.26.1 Formål

Funksjonen digitalt politiarbeid skal ivareta en bred, effektiv og hensiktsmessig bruk av digital informasjon og elektroniske spor i politiarbeidet, herunder etterretning, operativt politiarbeid, forebygging, etterforskning og irettføring.

Gjennom utnyttelse av teknologi og elektroniske spor skal funksjonen sikre at flere straffesaker kan etterforskes raskt, og med god kvalitet i bevissikring, analyse og metodebruk.

3.2.26.2 Organisasjonstilørighet

Funksjonen organiseres under Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Deler av funksjonen kan være lokalt plassert der det er hensiktsmessig.

3.2.26.3 Hovedoppgaver

- sørge for at riktig og relevant digital informasjon sikres, analyseres og benyttes i politiarbeidet til rett tid ved å gjøre mer arbeid med sikring og foreløpig gjennomgang av digital informasjon på åstedet
- tilrettelegge for at hele politiet kan være til stede på internett og utføre politiarbeid der, blant annet ved kriminalitetsforebyggende nettpatroljer
- sørge for at de ulike fagmiljøene, som etterforskning og kriminalitetsforebygging, har kompetanse til å forstå og utføre enklere sikring og gjennomgang av digital informasjon
- bistå med sikring og tilrettelegging av digital informasjon, utføre de mest anvendte datatekniske undersøkelser av nettverksdata og digitale enheter som ikke krever spesielle, kostbare laboratoriefunksjoner
- bistå med å forebygge og etterforske datakriminalitet der etterforskningen er svært teknologikrevende, og sørge for at disse håndteres med tilstrekkelig datateknisk kompetanse

3.2.26.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen digitalt politiarbeid organiseres som en støttefunksjon som kan benyttes i alt politiarbeid. Sikring av elektroniske spor vil i tillegg foregå ved de geografiske driftsenhetene og tjenesteenhetene, og det er avgjørende at første patrulje selv eller ved bistand forstår det digitale åstedet og kan iverksette innledende tiltak.

Særskillt avgitt påtalekompetanse²⁶ for digitalt politiarbeid er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppnåelse og rettssikkerhet.

3.2.26.5 Samhandling

Enheten for digitalt politiarbeid skal samhandle på tvers i hele politidistriktet, herunder med etterretning, for å ivareta at digital informasjon sikres og benyttes i alt politiarbeid, og Stab for kommunikasjon for å bidra til mer synlig politi i digitale kanaler.

I særdeleshet er det viktig å etablere god arbeidsdeling med Kripos' fagmiljø slik at spesialistkompetanse og avanserte laboratoriefunksjoner kan utnyttes.

Digitalt politiarbeid omfatter innsamling av digital informasjon og samhandling med eksterne aktører som forvalter relevante saksdata. Dette inkluderer offentlig og privat virksomhet i Norge og utlandet og i særlig grad det internasjonale politisamarbeidet i Europol og Interpol, som koordineres av Kripos. Nødvendige samhandlingsarenaer må ivaretas.

3.2.26.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen digitalt politiarbeid	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar og alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen
Polititjenesteperson / etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre enklere oppgaver som innhenting av informasjon fra tjenestetilbydere og sikre informasjon fra internett og fysiske enheter - gjennomgå tilrettelagt innhold fra beslaglagte elektroniske spor - kunne dokumentere arbeidet, både med framgangsmåte, hvilken påvirkning eget arbeid har på informasjonen, og det endelige resultatet
Dataetterforsker / spesialetterforsker (politi eller teknolog)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - støtte den taktiske etterforskningen med sin kompetanse gjennom tett samarbeid i de sakene som krever det - gjennomføre avansert innsamling av elektronisk spormateriale ved beslutning om ransaking/beslag, åstedsarbeid, aksjoner mv. - tilrettelegge for gjennomgang som foretas av taktisk etterforsker

²⁶ Politiadvokater dedikert til fagfeltet digitalt politiarbeid.

Rolle	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre analyse av innsamlet materiale – ved bruk av egnet verktøy – uavhengig av kompleksitet/datastrukturer - være faglig rådgiver for øvrige enheter i politidistriktet - gjennom oppgaveløsningen dokumentere nye metoder og ny kunnskap - delta i utviklingen og gjennomføringen av opplæring for politidistriktets fagkontakter og førstelinjepersonell
Fagkontakt (i andre funksjoner)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - være rådgiver for egen enhet innen elektroniske spor - være faglig kontaktledd mellom egen enhet og funksjonen for digitalt politiarbeid - være kontaktledd og formidler av ny metode og ny kunnskap innenfor elektroniske spor inn til sin enhet
Spesialist innen datakriminalitet	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - forebygge og etterforske datainnbrudd og dataskadeverk der bruk av teknologi er en avgjørende forutsetning for å begå kriminaliteten, og denne kriminaliteten ikke dekkes naturlig av andre områder
Analytiker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre analyse i saker vedrørende datainnbrudd og dataskadeverk, der bruk av teknologi er en avgjørende forutsetning for å begå kriminaliteten

3.2.27 Etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet²⁷

3.2.27.1 Formål

Enheten for etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet har et overordnet fagansvar for etterforskning av økonomiske straffesaker og miljøkriminalitet. Funksjonen har et selvstendig ansvar for etterforskning av alvorlig økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, jf. nasjonale retningslinjer for straffesaksbehandlingen. Funksjonen skal ha hensiktsmessig spesialistkompetanse for å sørge for høy kvalitet på etterforskningen.

3.2.27.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen for etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet organiseres i Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging

²⁷ Miljøkriminalitet består av kategoriene naturkriminalitet (natur og fauna), forurensingskriminalitet, kunst- og kulturminnekriminalitet, arbeidsmiljøkriminalitet og dyrevelferdskriminalitet.

og etterforskning. Enheten kan plasseres andre steder enn der politidistriktets administrasjon er lokalisert, og det bør tas hensyn til allerede velfungerende ordninger. Der det er hensiktsmessig ut fra forhold i politidistriktet, kan funksjonen ha underliggende funksjoner lokalt plassert andre steder i politidistriktet.

3.2.27.3 Hovedoppgaver

- spesialisert etterforskning av straffesaker innen økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet
- relevant bistand til påtalemyndigheten før, under og etter irettføring av straffesaker innen økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet
- finansiell etterforskning i andre typer straffesaker
- rapportering av informasjon i aktuelle registre
- ivaretagelse og videreformidling av informasjon til bruk i etterretning

3.2.27.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen skal sørge for at arbeidet organiseres på en måte som ivaretar tverrfaglig kompetanse og tilstrekkelig bemanning til å kunne behandle omfattende og komplekse straffesaker. Funksjonens ressurser skal som hovedregel være samlokalisert og skjermet. Har funksjonen underliggende stedsplasserte funksjoner i politidistriktet, skal disse organiseres på samme måte som funksjonen hva gjelder tverrfaglig kompetanse, samlokalisering og skjerming.

Særskilt avgitt påtalekompetanse²⁸ for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppgjørelse og rettssikkerhet.

3.2.27.5 Samhandling

Funksjonen skal samhandle med geografiske driftsenheter, kriminalitetsforebyggende funksjoner, herunder næringslivskontakt, etterretning, utlendingsfunksjonen, funksjonen for digitalt politiarbeid og andre spesialiserte etterforskningsmiljøer.

Funksjonen skal ha tverrfaglig samarbeid med kontrolletater og tilsynsmyndigheter, blant annet skatteetaten, NAV, Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Kemneren, tolletaten, bostyrere, næringsliv og andre offentlige etater.

3.2.27.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar og alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen
Politietterforskere/ økonomisk kriminalitet	Har: <ul style="list-style-type: none"> - spesialkompetanse innen etterforskning av økonomisk kriminalitet

²⁸ Politivadkater dedikert til fagfeltet økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet.

Rolle	Beskrivelse
Spesialetterforskere/ politirevisor	Er: <ul style="list-style-type: none"> - etterforskere med spesialkompetanse innen regnskap/revisjon, for eksempel revisorutdannelse
Politietterforskere/ miljøkriminalitet	Er: <ul style="list-style-type: none"> - etterforskere med spesialkompetanse innen etterforskning av miljøkriminalitet
Bistandsrevisorer	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - etterforske økonomisk kriminalitet <p>Bistandsrevisoren er ansatt i skatteetaten, men har midlertidig tjenestested i politidistriktet iht. avtale. Bistandsrevisorens arbeid følger av egne retningslinjer. Bistandsrevisoren skal etter behov ambulere mellom enheten og underliggende funksjoner knyttet til regionen bistandsrevisoren er ansatt i.</p>
Miljøkrimkoordinator	Er: <ul style="list-style-type: none"> - faglig rådgiver på miljøfeltet med kontaktansvar for miljørelatert etterretning Skal: <ul style="list-style-type: none"> - delta i etterforskningen av miljøkrimsaker, nærmere rolle og ansvar følger av miljørundskriv 2008/008²⁹ Bør: <ul style="list-style-type: none"> - være politiutdannet og ha gjennomført miljøkurs ved PHS og ha erfaring fra etterforskning, herunder miljøkriminalitet
Bokoordinator	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre oppgaver iht. retningslinjer fra Politidirektoratet³⁰

3.2.28 Kriminaltekniske tjenester

3.2.28.1 Formål

De kriminaltekniske tjenestene³¹ skal foreta undersøkelser, sikring og dokumentasjon av åsted, person og spor med henblikk på å kartlegge hendelsesforløp for en straffbar handling, brann eller ulykke, belyse årsaken og identifisere impliserte personer.

²⁹ Miljøkrimkoordinatorens rolle og ansvar følger av miljørundskrivet 2008/008 hvor rollen er benevnt som "miljøkoordinator" og ev. erstattende rundskriv i fremtiden. Nevnte rundskriv vil bli revidert på et senere tidspunkt.

³⁰ Bokoordinatorens rolle følger av Politidirektoratets brev av 24.08.15 vedr. etablering av bokoordinator i politidistriktene Vest, Sør-Vest og Trøndelag, og til gjeldende samarbeidsrutiner.

³¹ Kripos har fag- og metodeansvar for fagområdet kriminalteknikk.

3.2.28.2 Organisasjonstilhørighet

De kriminaltekniske tjenestene organiseres under Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning, men kan være stedsplassert flere steder i politidistriktene. Enheten kan plasseres andre steder enn der politidistriktets administrasjon er lokalisert, og det bør tas hensyn til allerede velfungerende ordninger.

3.2.28.3 Hovedoppgaver

- åstedsundersøkelser
- åstedskoordinerings
- alle elementer innenfor søk, sikring og håndtering av kriminaltekniske spor
- oppfølging av arbeidet som utføres av eksterne laboratorier og sakkyndige
- teknisk rekonstruksjon
- dokumentasjon (foto/video) av taktisk rekonstruksjon
- tilrettelegging og oppfølging av sakkyndig likundersøkelse

3.2.28.4 Organisering av arbeidet

Det skal etableres beredskapsvaktordninger slik at kriminalteknikere er tilgjengelig til enhver tid. Dette kan ivaretas gjennom samarbeidsordninger mellom distrikter.

I alvorlige saker må åsted undersøkes av minimum to kriminalteknikere for å ivareta etterrettelighet, kvalitetskontroll og HMS. For å sikre at de kriminaltekniske spesialistene har et robust fagmiljø, bør to eller flere kriminalteknikere være samlokalisert.

De tjenestesteder hvor kriminaltekniske tjenester skal være fast plassert, skal være utstyrt med undersøkelsesrom/laboratorium og tørkerom i henhold til gjeldende standard. Distriktene skal ha lagerkapasitet for oppbevaring av beslag og bevisgjenstander som kan få betydning etter at saken er ferdig etterforsket og rettskraftig avgjort.

Politidistriktet bør ha tilgjengelig kriminaltekniske utrykningsbiler som er rigget med alt nødvendig utstyr for en fullverdig åstedsundersøkelse. I politidistrikter med store geografiske avstander og desentralisert plassering må utstyr og utrykningsbiler være tilgjengelig på de tjenestesteder der kriminalteknikere er geografisk plassert.

3.2.28.5 Samhandling

Enhver polititjenesteperson som er først på et åsted, skal ha kompetanse til å gjennomføre åstedsundersøkelse i mengdesaker og sikre et åsted til spesialist er på plass. Internt i politidistriktet er det ellers viktig med tett samhandling med enheter som taktisk etterforskning, felles straffesaksinntak, etterforskningsledelse ved FDE og GDE, operasjonssentral, Felles enhet for påtale og Kripas m.fl.

Eksternt vil enheten samhandle med andre offentlige etater som ivaretar ulike roller i forbindelse med hendelser og steder som undersøkes, som Folkehelseinstituttet, Statens vegvesen, Statens havarikommisjon for transport, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, lokalt el-tilsyn, brannvesen m.fl.

3.2.28.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen kriminaltekniske tjenester	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar og alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen
Kriminaltekniker - spesialist	En ansatt som er spesialutdannet for å identifisere, dokumentere og sikre kriminaltekniske spor, og som til daglig har kriminalteknisk etterforskning som primæroppgave.
Kriminaltekniker	Heltids kriminaltekniker som er i ferd med å opparbeide seg kompetanse og erfaring som spesialist.
Åstedskoordinator	Åstedskoordinatoren koordinerer åstedsarbeid i større saker, og fungerer som bindeledd mellom kriminalteknisk og taktisk etterforskning.
Kriminalteknisk fagkontakt	Politidistriktets faste fagkontakt mot Kripos i informasjonsutveksling om prosedyrer, metodikk og ønsket praksis innen fagområdet kriminalteknikk.

3.2.29 Etterforskning av seksuallovbrudd

3.2.29.1 Formål

Funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd har et overordnet fagansvar for etterforskning av seksuallovbrudd³² i politidistriktet. Funksjonen har et selvstendig ansvar for etterforskningen av de alvorligste seksuallovbruddene, jf. nasjonale retningslinjer for straffesaksbehandlingen. Funksjonen skal ha en hensiktsmessig spesialistkompetanse for å sørge for høy kvalitet på etterforskningen.

3.2.29.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd organiseres under Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.29.3 Hovedoppgaver

- ha faglig ansvar for etterforskning av saker om seksuallovbrudd
- etterforske alvorlige seksuallovbrudd i hele politidistriktet jf. nasjonale retningslinjer for straffesaksbehandlingen

³² Det overordnede fagansvaret for etterforskning av seksuallovbrudd omfatter ikke seksuallovbrudd mot barn, som ivaretas av egen funksjon.

- ivareta og videreformidle informasjon til bruk i etterretning

3.2.29.4 Organisering av arbeidet

Funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd organiseres slik at politidistriktet har et fagmiljø med en kompetanse og kapasitet som ivaretar god kvalitet og en effektiv ressursutnyttelse. Funksjonen kan plasseres andre steder enn der politidistriktets administrasjon er lokalisert, og det bør tas hensyn til allerede velfungerende ordninger. Funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd skal etablere forutsigbare rutiner for bestilling av dedikert spesialkompetanse fra andre funksjoner, slik som kriminaltekniske tjenester, operativ analyse, etterretning og kriminalitetsforebygging.

Særskilt avgitt påtalekompetanse³³ for etterforskning av seksuallovbrudd er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppgjøring og rettssikkerhet.

Sakstilfang og gjeldende krav og regler for etterforskning av denne sakstypen legges til grunn for dimensjoneringen av funksjonen.

3.2.29.5 Samhandling

Funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd skal samarbeide tett med funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn og med vold i nære relasjoner slik at de drar nytte av hverandres spesialkompetanse og fenomenforståelse.

Samhandling med funksjonene for digitalt politiarbeid, kriminaltekniske tjenester, etterretning og kriminalitetsforebygging skal ivaretas på en hensiktsmessig måte, og det skal legges særlig vekt på samhandling med politidistriktets kriminalitetsforebyggende funksjon for å forebygge seksuallovbrudd.

Arbeidet med elektroniske spor og beslag skal foregå i et miljø bestående av flere etterforskere i tett samarbeid med funksjonen for digitalt politiarbeid for å sørge for god kvalitet og ivaretagelse av de ansatte.

Eksternt samhandler denne funksjonen tett med blant annet overgrepsmottak (voldtekstmottak), legevakt, krisesenter, omsorgstjenesten, psykiatri, fastlege og NAV.

3.2.29.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen	Har: <ul style="list-style-type: none"> - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar - overordnet fagansvar for området etterforskning av seksuallovbrudd

³³ Politiadvokater dedikert til fagfeltet seksuallovbrudd.

Politifaglig etterforskningsleder	<p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spesialkompetanse på ledelse av etterforskning innen seksuallovbrudd <p>Se ellers overordnet rollebeskrivelse for etterforskningsleder i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.</p>
Spesialisert taktisk etterforsker	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utføre taktisk etterforskning - utføre taktisk gjennomgang av elektroniske spor - ta avhør utenom tilrettelagte avhør <p>Se ellers overordnet rollebeskrivelse i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.</p>
Administrativ kontorstøtte	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utføre administrative oppgaver knyttet til enheten
Etterretningskontakt	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for tilfredsstillende internettovervåkning knyttet til forebygging og avdekking av seksuallovbrudd - utføre operative administrative oppgaver tilknyttet politiets etterretningsregister, herunder systematisere, presentere og visualisere operative data som omhandler seksuallovbrudd fra ulike registre <p>Oppgaveutførelsen må ses i sammenheng med den øvrige innhentingsledelsen av etterretning i politidistriktet.</p>

3.2.30 Etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn

3.2.30.1 Formål

Funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn skal styrke barns rettssikkerhet og etterforske saker med høy kvalitet og effektivitet, herunder overholde lovbestemte frister for tilrettelagte avhør. Funksjonen har et overordnet fagansvar for all etterforskning av denne sakstypen i hele politidistriktet. Funksjonen skal ha en hensiktsmessig spesialistkompetanse for å sørge for høy kvalitet på etterforskningen.

3.2.30.2 Organisasjonstilhørighet

Fagansvaret for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn og rollen som fag- og opplæringsansvarlig ligger ved Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Det øvrige fagmiljøet innen

etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn kan organiseres ved samme funksjonelle enhet eller ved de geografiske driftsenhetene, dersom det er hensiktsmessig. Hensynet til kvalitet, kapasitet og effektivitet samt at barn i hele politidistriktet skal gis et likeverdig tilbud, er førende for organisatorisk tilhørighet.

3.2.30.3 Hovedoppgaver

- ha faglig ansvar for etterforskning av saker om vold og seksuallovbrudd mot barn
- etterforske vold og seksuallovbrudd mot barn i hele politidistriktet
- gjennomføre tilrettelagte avhør
- ivareta og videreformidle informasjon til bruk i etterretning

3.2.30.4 Organisering av arbeidet

Funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn organiseres slik at politidistriktet har fagmiljø med en kompetanse og kapasitet, herunder innen tilrettelagte avhør, som ivaretar god kvalitet og en effektiv ressursutnyttelse. Ved funksjonell organisering kan funksjonen plasseres andre steder enn ved politidistriktets administrasjonssted, og det bør tas hensyn til allerede velfungerende ordninger. Funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn skal etablere forutsigbare rutiner for å bestille dedikert spesialkompetanse fra andre funksjoner, slik som kriminaltekniske tjenester, operativ analyse og etterretning.

Særsilt avgitt påtalekompetanse³⁴ for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppnåelse og rettssikkerhet.

Sakstilfang og gjeldende krav og regler for etterforskning av denne sakstypen legges til grunn for dimensjoneringen av funksjonen.

3.2.30.5 Samhandling

Funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn skal samarbeide tett med funksjon for etterforskning av seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner slik at de drar nytte av hverandres spesialkompetanse og fenomenforståelse. Det skal etableres forutsigbare og gode rutiner for bestilling av tilrettelagte avhør ved barnehusene, og for dialogutskrift av avhør.

Det skal etableres et hensiktsmessig samarbeid med funksjonen for arbeid med trusselutsatte personer, funksjonen for kriminalitetsforebygging (SARA-koordinatoren), og med kommunale tjenester med ansvar for barns oppvekstvilkår.

Samhandlingen med funksjonene for digitalt politiarbeid, kriminaltekniske tjenester, analyse, etterretning og kriminalitetsforebygging skal ivaretas på en hensiktsmessig måte, og det skal legges særlig vekt på samhandling med politidistriktets kriminalitetsforebyggende funksjon for å forebygge vold og seksuallovbrudd mot barn.

Arbeidet med elektroniske spor og beslag skal foregå i et miljø bestående av flere etterforskere i tett samarbeid med funksjonen for digitalt politiarbeid for å sørge for god kvalitet og ivaretagelse av de ansatte.

---

³⁴ Politivadkater dedikert til fagfeltet vold og seksuallovbrudd mot barn.

Eksternt samhandler denne funksjonen tett med blant annet overgrepsmottak for barn, legevakt, fastlege, helsesøster, tannhelsetjeneste, skole, barnehage, barnevern/ barnevernsvakt, omsorgtjenesten og BUP.

3.2.30.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder av funksjonen	Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for funksjonen
Politifaglig etterforskningsleder	Har: <ul style="list-style-type: none"> - spesialkompetanse på ledelse av etterforskning innen vold og seksuallovbrudd mot barn Se ellers overordnet rollebeskrivelse for etterforskningsleder i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.
Spesialisert taktisk etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre taktisk etterforskning - utføre taktisk gjennomgang av elektroniske spor - ta avhør utenom tilrettelagte avhør Se ellers overordnet rollebeskrivelse i funksjonsbeskrivelsen for felles etterforskning.
Administrativ kontorstøtte	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre administrative oppgaver knyttet til enheten
Etterretningskontakt	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - sørge for tilfredsstillende internettovervåkning knyttet til forebygging og avdekking av vold og seksuallovbrudd mot barn - utføre operative, administrative oppgaver tilknyttet politiets etterretningsregister, herunder systematisere, presentere og visualisere operative data som omhandler vold og seksuallovbrudd mot barn fra ulike registre Oppgaveutførelsen må ses i sammenheng med den øvrige innhentingsledelsen av etterretning i politidistriktet.
Spesialist på tilrettelagte avhør	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - planlegge, gjennomføre og evaluere tilrettelagte avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner

3.2.31 Statens barnehus

3.2.31.1 Formål

Barnehusene er et tverrfaglig, samlokalisert tiltak rettet mot barn og unge som skal avhøres som fornærmet eller vitne. Tiltaket gjelder også voksne med psykisk utviklingshemming eller annen alvorlig funksjonssvikt. Barnehusene skal styrke

rettssikkerheten og sikre samordning i tilbudet til barn, unge, særlig sårbare voksne og øvrige brukere av barnehusene, både fra hjelpeapparatet og i den strafferettslige prosessen.

3.2.31.2 Organisasjonstilhørighet

Dagens organisering anses som midlertidig. Politidirektoratet vil etter en nærmere vurdering gi anvisning på hvor barnehusene skal ha sin organisatoriske tilhørighet.

3.2.31.3 Hovedoppgaver

- motta bestillinger om tilrettelagte avhør fra etterforskende enhet
- legge til rette for gjennomføring av tilrettelagte avhør, sikre et barnefaglig perspektiv før, under og etter avhøret, og legge til rette for planlegging av videre tiltak og oppfølging i saken. Tilsvarende gjelder for andre særlig sårbare fornærmede og vitner slik at disse sikres adekvat omsorg før, under og etter avhøret.
- legge til rette og sørge for medisinske undersøkelser sørge for behandling og oppfølging inkludert å sørge for nødvendig samhandling med lokalt hjelpeapparat etter nærmere definerte retningslinjer³⁵
- fremme tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- ivareta fagutvikling, formidle kunnskap, gi råd og veiledning, inkludert undervisning for profesjonsfagene og samarbeidspartnere innen feltet, nasjonalt og internasjonalt

3.2.31.4 Organisering av arbeidet

Barnehusene skal ha personell med riktig kompetanse innenfor sine aktuelle fagfelt, og skal dimensjoneres i henhold til saksmengde og påfølgende oppfølging og behandling. Barnehusene skal ha et forutsigbart system for bestilling av avhørstid.

Det skal etableres hensiktsmessige rutiner for barnefaglig ivaretagelse av barn og ivaretagelse av særlig sårbare personer før, under og etter avhøret, og som sørger for rettsikkerheten til barnet og den særlige sårbare personen, og for at hensynet til etterforskningen blir ivaretatt.

3.2.31.5 Samhandling

Gjennom tverretatlig samarbeid skal barnehusene legge til rette for god ivaretagelse av barn og andre med særskilte behov. Barnehusene skal også være bindeledd mellom barnevern og politi, og fremme samarbeid med andre instanser som helsevesenet m.fl. Barnehusene skal etablere samarbeidsavtaler med lokalt sykehus eller lokal lege om helsetjenester, og skal samhandle med den kommunale barneverntjenesten og omsorgstjenesten om den enkelte bruker.

• ³⁵ Handlingsplan for tilrettelagte avhør for 2016 (under utarbeidelse).

Internt i politiet samhandler barnehusene særlig med politidistriktets avhørskoordinator, avhørsspesialistene for tilrettelagte avhør, avhørsleder og etterforsker.

3.2.31.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder	<ul style="list-style-type: none"> - utøve ledelse av barnehuset - ha faglig ansvar for tjenestene barnehuset har - utadrettet virksomhet mot samarbeidspartnere
Klinisk³⁶ behandler	<ul style="list-style-type: none"> - følge opp enkeltsaker - bistå med barnefaglig kompetanse ved avhør - bistå med faglig kompetanse om særlig sårbare (psykisk utviklingshemming og ev. andre) ved avhør - gi sosialfaglig oppfølging og psykologisk behandling etter avhør
Administrativ støtte	<ul style="list-style-type: none"> - utføre merkantile oppgaver, administrasjon og miljørettede oppgaver - utføre tekniske oppgaver, statistikk og andre IKT-oppgaver
Teknikker	<ul style="list-style-type: none"> - legge til rette for teknisk gjennomføring av avhør, inkl. lyd- og bildeopptak - statistikkføring
Medisinsk personell	<ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre medisinske undersøkelser

3.2.32 Politipatruljen

3.2.32.1 Formål

Politipatruljene skal være til stede for befolkningen der befolkningen er, og utgjør politidistriktets døgnkontinuerlige grunnberedskap. Patruljene skal yte rask respons med god service og kvalitet i nært samspill med befolkningen og samfunnets aktører.

Patruljetjenesten skal arbeide kriminalitetsforebyggende, med særlig vekt på straksforebyggende tiltak, og utføre oppdrag innen hele politiets oppgavespenn, med politiarbeid på stedet som hovedmetode. Politipatruljen skal registrere aktuell informasjon i relevante databaser som grunnlag for etterretning.

3.2.32.2 Organisasjonstilhørighet

Politipatruljene organiseres i de geografiske driftsenhetene.

3.2.32.3 Hovedoppgaver

- utføre oppdrag prioritert og tildelt av operasjonssentralen
- utføre hendelsesstyrte oppgaver patruljen selv avdekker

³⁶ Det pågår et utredningsarbeid som skal definere hvilken fagkompetanse som skal være i barnehuset.

- utføre straksetterforskning med politiarbeid på stedet som metode
- utføre målrettede og planlagte oppgaver i tråd med politidistriktets virksomhetsplaner og innhentingsplaner for informasjon

3.2.32.4 Organisering av arbeidet

Politipatruljene må organiseres og dimensjoneres slik at krav til beredskap, tilgjengelighet og responstid ivaretas.

3.2.32.5 Samhandling

Politipatruljen skal blant annet samhandle tett med:

- egen linjeledelse, operasjonssentralen, straffesaksinntaket og arresten
- andre funksjoner som utlending og forvaltning eksempelvis ved territorialkontroll og bekymringsmeldinger innenfor forebyggende forvaltning (våpen, førerkort m.m.) og samarbeid med blant annet Nasjonalt ID-senter ved kompetansehevende tiltak innenfor ID-området.

3.2.32.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Politipatruljen (IP3, IP4 og annet operativt personell)	<p>Patruljen skal forebygge, avdekke og etterforske kriminalitet i tillegg til å gi publikum service, hjelp og beskyttelse når situasjonen krever det.</p> <p>Patruljen skal bidra til å hente inn og registrere informasjon som bidrar til økt kunnskap om kriminalitet og uønskede/ekstraordinære hendelser.</p> <p>For å kunne benyttes i planlagt, døgkontinuerlig vakt- og beredskapstjeneste, må mannskapet ha IP3 eller IP4-godkjenning.</p>

3.2.33 Utrykningsenheter (UEH)

3.2.33.1 Formål

UEH består av personell med IP3 kompetanse og er distriktets spesialtrente personell for skarpe politioppdrag, håndtering av tilsiktede, uønskede hendelser (terror og sabotasje) og skal utgjøre nivået mellom IP4 og nasjonale beredskapsressurser. I det daglige skal IP3 utgjøre en del av politidistriktets døgkontinuerlige grunnberedskap og patruljetjeneste.

3.2.33.2 Organisasjonstilhørighet

UEHs fagledelse organiseres i Felles enhet for operativ tjeneste og har det overordnede fagansvaret for UEH i politidistriktet. Instruktører kan organiseres fast under UEH-leder. Utøvende UEH-personell (øvrige UEH-personell) organiseres i de geografiske driftsenhetene.

3.2.33.3 Hovedoppgaver

- være politidistriktets spesialtrente innsatsenhet for løsning av skarpe oppdrag og håndtering av andre tilsiktede, uønskede hendelser
- ha særlig fokus på rask respons og øyeblikkelig aksjoner
- være trent til å operere som gruppe/lag
- inngå i politidistriktets ordinære, døgkontinuerlige patruljetjeneste og i den forbindelse legge vekt på god ressursutnyttelse av UEHs ressurser
- inngå i større politioperasjoner under ledelse av operasjonelt nivå (OPS/Stab) og i samhandling med andre innsatselementer
- sikre objekter og personer ved trusler om/eller ved terror-/sabotasjehandlinger
- utføre livvakt-/eskorteoppdrag
- støtte taktisk og operasjonell ledelse med vurderings- og beslutningsgrunnlag under pågående hendelser
- gi råd i politioperative disipliner som berører UEHs formål og ansvarsområde
- i samarbeid med HR gjennomføre selektering av personell for opptak til UEH
- gjennomføre undervisning for politidistriktets innsatspersonell
- være faglig kontaktpunkt mot Politidirektoratet, Politihøgskolen og de nasjonale beredskapsressursene innenfor oppgaveområdet

3.2.33.4 Organisering av arbeidet

Arbeidet organiseres og innrettes slik at det er tilstrekkelig IP3-mannskaper i politidistriktets døgkontinuerlige beredskap.

3.2.33.5 Samhandling

- med nasjonale beredskapsressurser i trening, øvelse og gjennomføring av oppdrag
- med PHS og andre politidistrikters UEH-funksjoner for sammen å etablere god praksis innen UEHs disipliner og ansvarsområde
- med relevante enheter fra Forsvaret, spesielt knyttet til objektbeskyttelse og annen bistand utledet fra bistandsinstruksen³⁷
- med øvrige nødetater, eksempelvis PLIVO

3.2.33.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for UEH	Er: <ul style="list-style-type: none"> - faglig ansvarlig for UEHs virksomhet i politidistriktet og leder av UEH som enhet i operativ utøvelse, herunder <ul style="list-style-type: none"> o ansvar for UEHs materiell o ansvar for lokal rekruttering og seleksjon av mannskap til UEH

³⁷ Instruks om Forsvarets bistand til politiet, FOR-2012-06-22-581.

Rolle	Beskrivelse
	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - være politimesterens rådgiver i operative aksjoner hvor UEH inngår - etablere gode samarbeidsforhold med naturlige eksterne aktører <p>Ansvar og oppgaver reguleres i det videre gjennom Politidirektoratets styringsdokumenter (PBS II).</p>
<p>Fag- og opplæringsansvarlig (Rollene fag- og opplæringsansvarlig og hovedinstruktør kan i mange tilfeller fylles av samme person.)</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for etablering av god praksis - være kontaktledd med HR for praktisk tilrettelegging for opplæring - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
<p>Hovedinstruktør (Rollene fag- og opplæringsansvarlig og hovedinstruktør kan i mange tilfeller fylles av samme person.)</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faglig ansvarlig for gjennomføring av opplæring – i henhold til sentrale opplæringsplaner, der dette finnes - lokalt kontaktledd for distriktets fag- og opplæringsansvarlig - holde seg faglig oppdatert og utvikle egen kompetanse i tråd med nasjonale metoder
<p>Instruktør</p>	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre opplæring - holde seg faglig oppdatert og utvikle egen kompetanse i tråd med nasjonale metoder
<p>Teamledere</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UEH-personell som er ledere i UEH-lagsoppsett
<p>UEH-personell</p>	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politidistriktets spesialtrente innsatspersonell for skarpe oppdrag og terror- og sabotasjesituasjoner iht. UEHs oppdrag

3.2.34 Arrest

3.2.34.1 Formål

Politiarresten skal understøtte politiets behov for ivaretagelse av personer som er pågrepet i medhold av straffeprosessloven eller utlendingsloven eller innbragt etter politiloven.

3.2.34.2 Organisasjonstilhørighet

Fagansvaret for arrestfunksjonen er sentralt organisert i Felles enhet for operativ tjeneste. Selve arresten(e) med tilhørende roller organiseres i de geografiske driftsenhetene.

3.2.34.3 Hovedoppgaver

- fag- og oppfølgingsansvar
  - kompetanseutvikling og erfaringslæring
  - fag- og metodeutvikling
  - oppfølging og rapportering
- arresten
  - inkvirering
  - administrasjon av opphold
  - løslatelse eller overføring

3.2.34.4 Organisering av arbeidet

Arbeidet i arresten organiseres etter gjeldende regelverk, herunder sentral arrestinstruks. I tillegg skal kapasitet og kompetanse være tilpasset krav til sikkerhet, forsvarlig drift og ivaretagelse av de(n) som settes i arrest.

3.2.34.5 Samhandling

Arrestfunksjonen skal vektlegge samarbeid med helsevesen, barnevern og kriminalomsorgen.

Arresten samhandler med operasjonssentralen ved pågripelser, innbringelser, fremstillinger/overføringer, og med patruljen i forbindelse med inkvirering og sikkerhet. I tillegg skal arrestfunksjonen samhandle tett med straffesaksinntaket i straffesaksarbeidet, og utlendingsforvaltningen knyttet til utenlandske borgere. I forbindelse med kompetanseheving innenfor ID kan blant annet Nasjonalt ID-senter være en sentral samarbeidsaktør.

Tjenestekontoret skal understøtte arrestfunksjonen i den daglige driften for å sørge for at tjenesten utføres med relevant kompetanse, riktig kapasitet og på en kostnadseffektiv måte.

3.2.34.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Fagansvarlig arrest	Har: <ul style="list-style-type: none"> - overordnet ansvar for opplæring og fagutvikling for arresten Skal: <ul style="list-style-type: none"> - løpende følge opp arrestene, i tett dialog og samhandling med driftsenhetene som har arrest - implementere og følge opp regelverk - følge opp pålegg fra lokalt og sentralt arresttilsyn

Rolle	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> - legge til rette for samarbeid med lokalt og sentralt arresttilsyn samt eksterne aktører som helse, barnevern, kriminalomsorgen mv. - rapportere i linjen i henhold til fastsatte krav
Leder for arrestfunksjonen	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - leder med overordnet ansvar for oppfølging, og alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar for den enkelte arrest - kan også være vaktsjef
Vaktsjef arrest	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - en polititjenesteperson som leder arresten på sitt vaktsett <p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedansvar for inkvirering, herunder vurdere og beslutte innsettelse eller ikke innsettelse i arrest <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vurdere arrestantens helse ved innsettelse og hvilket tilsynsregime arrestanten skal undergis - informere påtalemyndigheten og utlendingsenheten om forhold som kan ha betydning for oppholdstiden mv. - sørge for at den innsattes identitet blir verifisert - sørge for føring av elektronisk arrestjournal
Ledende arrestforvarer	<p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedansvar for administrering av opphold i arrest, herunder tilsyn og helsevurdering etter at arrestanten er plassert på cellen - ansvar for at arrestantene får ivaretatt sine rettigheter - oppgaver som arrestforvarer
Arrestforvarer	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utføre administrasjon av opphold etter gjeldende regelverk for arrest - kan tillegges andre oppgaver knyttet til opphold i arrest, f.eks. signalering og forkynnelse

3.2.35 Etterforskning ved geografiske driftsenheter

3.2.35.1 Formål

Etterforskningsfunksjonen ved de geografiske driftsenhetene har ansvar for etterforskning innen alle fagområder, med unntak av områder besluttet lagt til Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning og funksjon for utlending.

3.2.35.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen er organisert ved geografisk driftsenhet.

3.2.35.3 Hovedoppgaver

- utføre etterforskning
- utarbeide etterforskningsplan i samråd med påtaleansvarlig i saker hvor det er nødvendig
- planlegge, gjennomføre og dokumentere etterforskningsskritt
- innhente og analysere informasjon
- ferdigstille og kvalitetssikre etterforskning
- registrere/rapportere informasjon i aktuelle registre til bruk i etterretning iht. gjeldende regelverk
- håndtere beslag

3.2.35.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen skal organiseres og innrettes slik at krav til fagledelse og kontinuitet samt kompetanse og instruksjon oppfylles. Funksjonen skal ha tilstrekkelig kapasitet til å ferdigstille sine saker med god kvalitet.

Organiseringen skal støtte både behovet for faglig ledelse av det daglige etterforskningsarbeidet, og distriktets behov for tilgjengelig politifaglig etterforskningsledelse, blant annet ved felles straffesaksinntak.

3.2.35.5 Samhandling

- *Internt*: fag- og opplæringsansvarlig ved funksjonell enhet, øvrige etterforskningsenheter, påtalemyndigheten, etterretning, kriminalitetsforebygging, forvaltning, særorgan m.fl.
- *Eksternt*: bistandsadvokat, forsvarer, pårørende, barnevern m.fl.

3.2.35.6 Roller og hovedansvar

Roller avsnittsleder/gruppeleder og politifaglig etterforskningsleder vil kunne overlappe hverandre og fylles av én og samme person.

Rolle	Beskrivelse
Leder for etterforskningsfunksjon	Er: <ul style="list-style-type: none"> - faglig og administrativ leder med alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar
Avsnittsleder/ gruppeleder	Er: <ul style="list-style-type: none"> - leder av avsnitt/gruppe for etterforskning ved geografisk driftsenhet Har: <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for håndtering av avsnittet/gruppens saksportefølje på etterforskningsstadiet - ansvar for kvalitetssikring av etterforskningen Skal:

Rolle	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> - utøve fagledelse - veilede etterforskerne - samhandle med påtalemyndigheten i prioritering av straffesaker
Politifaglig etterforskningsleder	Er: <ul style="list-style-type: none"> - etterforskningsleder på geografisk driftsenhet Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha saksansvar og lede etterforskningsprosjekter - yte faglig veiledning og bidra til erfaringslæring - inngå som del av straffesaksinntaket, jf. funksjonsbeskrivelse for Felles straffesaksinntak
Etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre etterforskningsskritt i egne eller andres saker - ha ansvar for egne tildelte saker - dokumentere etterforskningsskritt - opprette etterforskningsplan etter behov - utføre oppgaver relatert til felles straffesaksinntak
Administrative straffesaksfunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
Hovedinstruktør	Er: <ul style="list-style-type: none"> - faglig ansvarlig for gjennomføring av opplæring - lokalt kontaktledd for distriktets fag- og opplæringsansvarlig
Instruktør	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføre opplæring

3.2.36 Etterforskning av vold i nære relasjoner

3.2.36.1 Formål

Funksjon for etterforskning av vold i nære relasjoner og æresrelatert vold har et selvstendig ansvar for etterforskning av vold i nære relasjoner. Funksjonen skal ha hensiktsmessig spesialistkompetanse for å sørge for høy kvalitet på etterforskningen.

3.2.36.2 Organisasjonstilhørighet

Etterforskning av vold i nære relasjoner og æresrelatert vold organiseres som hovedregel ved de geografiske driftsenhetene, men kan organiseres i funksjonell enhet dersom det er mest hensiktsmessig. Veiledningsansvaret for slik etterforskning tilligger familievoldskoordinatoren ved Felles enhet for etterretning og etterforskning / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.

3.2.36.3 Hovedoppgaver

- etterforske saker der det er mistanke om vold i nære relasjoner/æresrelatert vold
- ivareta og videreformidle informasjon til bruk i etterretning

3.2.36.4 Organisering av arbeidet

Funksjon for etterforskning av vold i nære relasjoner og æresrelatert vold skal organiseres slik at politidistriktet har et fagmiljø med en kompetanse og kapasitet som ivaretar god kvalitet og en effektiv ressursutnyttelse. Funksjonen for etterforskning av vold i nære relasjoner og æresrelatert vold skal etablere forutsigbare rutiner for å bestille dedikert spesialkompetanse fra andre funksjoner, kriminaltekniske tjenester, operativ analyse og etterretning.

Særskilt avgitt påtalekompetanse³⁸ for etterforskning av vold i nære relasjoner/æresrelatert vold er avgjørende for å ivareta effektivitet, kvalitet, resultatoppgjør og rettssikkerhet.

Sakstilfang og gjeldende krav og regler for etterforskning av denne sakstypen legges til grunn for dimensjoneringen av funksjonen.

3.2.36.5 Samhandling

Funksjonen skal ha et særlig tett samarbeid med Felles enhet for etterretning og etterforskning av seksuallovbrudd og med funksjon for etterforskning av vold og seksuallovbrudd mot barn slik at de drar nytte av hverandres spesialkompetanse og fenomenforståelse. Det skal etableres effektive og forutsigbare rutiner for samhandling med spesialister på tilrettelagte avhør.

Det skal etableres et hensiktsmessig samarbeid med funksjonen for arbeid med trusselutsatte personer og funksjonen for kriminalitetsforebygging (SARA-koordinatoren). Det samme skal gjøres for å ivareta behovet for spesialkompetanse fra kriminalteknikk innen vold i nære relasjoner.

Samhandlingen med funksjonen for digitalt politiarbeid, kriminalteknisk funksjon og etterretning skal ivaretas på en hensiktsmessig måte, og det skal særlig legges vekt på samhandling med politidistriktets kriminalitetsforebyggende funksjon for å forebygge vold i nære relasjoner og æresrelatert vold.

Eksternt samhandler denne funksjonen tett med blant annet legevakt, krisesenter, omsorgstjeneste, barnevern, psykiatri, fastlege, Alternativ til vold (ATV) og NAV.

3.2.36.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
-------	-------------

³⁸ Politivadkater dedikert til fagfeltet vold i nære relasjoner.

Rolle	Beskrivelse
Etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre taktisk etterforskning - utføre taktisk arbeid med elektroniske spor Se ellers overordnet rollebeskrivelse for taktisk etterforsker i funksjonsbeskrivelsen for Felles etterforskning.
Administrativ kontorstøtte	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre administrative oppgaver knyttet til funksjonen
Spesialisert taktisk etterforsker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre taktisk etterforskning - utføre taktisk gjennomgang av elektroniske spor - ta avhør utenom tilrettelagte avhør Se ellers overordnet rollebeskrivelse i funksjonsbeskrivelsen for Felles etterforskning.

3.2.37 Politiråd

3.2.37.1 Formål

Politirådet er politiets og kommunens formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet, for samordning av aktuelle beredskapsplaner og for arbeid med samfunnssikkerhet, og skal utvide sitt virkemiddelapparat inspirert av gode, eksisterende samhandlingsmodeller³⁹. Politiets representanter i politirådet skal ha mandat til å forplikte politiet.

Gjennom utveksling av kunnskap og erfaringer mellom politi og kommune skal politirådet bidra til involvering og ansvarliggjøring av lokale myndigheter, næringsliv og frivilligsektorer i det kriminalitetsforebyggende arbeidet og innen beredskap og samfunnssikkerhet.

Politirådet skal etablere en ensartet praksis for mottak, vurdering, prioritering og beslutning om videre behandling av saker bragt inn for politirådet, samt for formidling av informasjon til aktuelle samhandlingspartnere og internt i politi og kommune.

3.2.37.2 Organisasjonstilhørighet

Politirådet er organisatorisk knyttet til lokal tjenesteenhet og tilhørende kommune(r), og skal som et minimum være sammensatt av representanter fra ledelsen i kommunen og politiet.⁴⁰

³⁹ For eksempel Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT).

⁴⁰ Politidirektoratets rundskriv 012/2013 om politiråd.

3.2.37.3 Hovedoppgaver

- inngå avtale om politiråd for å forplikte deltakernes organisasjoner i politirådet til samhandling og sikre at arbeidet som iverksettes, blir samordnet og gjennomført
- utvikle forpliktende handlingsplaner slik at befolkningen er sikret helhetlig forebyggende tjeneste i sitt lokalsamfunn
- bruke kommunens politivedtekter som et aktivt verktøy for å ivareta forebygging og trygge lokalsamfunn
- gjennomføre årlig revisjon av kommunens politivedtekter
- sørge for helhetlig samhandling mellom politi, kommune, næringsliv og frivillige organisasjoner/interesseorganisasjoner
- sørge for felles forståelse av trender og utviklingstrekk i det lokale kriminalitetsbildet, felles forståelse av bakenforliggende og utløsende årsaker, og målrettede forebyggende tiltak knyttet til kriminalitet, utrygghet og sårbarhet
- samordne strategiske beslutninger for kriminalitetsforebyggende arbeid, beredskap og samfunnssikkerhet samt utarbeide felles handlingsplaner innen disse temaene

3.2.37.4 Organisering av arbeidet

Politirådet skal minimum bestå av ordfører, rådmann og stasjonssjef eller lensmann. I tillegg bør politikontakten for kommunen delta. Dersom det er en SLT-kordinator i kommunen, er denne politirådets sekretær.

I tillegg til faste deltakere bør politirådet bestå av representanter fra næringsliv, frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner.

Politirådet kan organiseres som et samarbeid mellom to eller flere kommuner, og politimesteren skal legge til rette for at det etableres politiråd i alle politidistriktets kommuner.

Politirådet skal ha minimum 2 faste møter pr. år. Møtehyppigheten tilpasses de utfordringer kommunen og politiet har vedrørende trygghet, kriminalitet og beredskap.

Det enkelte politiråd skal ha en skriftlig avtale om rammene for samarbeidet. Avtalen bør avklare:

1. politirådets formål ut over det som er sentralt fastsatt
2. deltakere ut over minimumskrav
3. ledelse og sekretariatsfunksjon
4. kriterier for lokale mål
5. møtehyppighet
6. evaluering av politirådsarbeidet

3.2.37.5 Samhandling

Politiråd i nærliggende kommuner bør samhandle tett for å få god samhandling på tvers av kommuner og regioner.

Politikontakten og SLT-koordinatoren har som særskilt oppgave å sørge for at anbefalinger i Politirådet blir fulgt opp av kommunen, politiet og andre.

Der næringsliv, frivillige og interesseorganisasjoner ikke er representert i politirådet, skal det etableres samhandlingsarenaer for disse med politiet og kommunen.

Politirådet skal sørge for at det er god samhandling mellom tjenester som arbeider med forebyggende og kriminalitetsforebyggende tjenester for å sikre at kunnskap om uønsket utvikling blir håndtert på en best mulig måte så tidlig som mulig.

3.2.37.6 Roller og hovedansvar

Rolle (politiet)	Beskrivelse
Lensmann/ stasjonssjef	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politiets leder i politirådet <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sørge for å bidra til god informasjonsflyt og dialog mellom kommunen og politiet for å øke kunnskapen om kriminalitet og utrygghet lokalt og de bakenforliggende årsakene til dette - sørge for et godt samarbeid og samordning ved kommunal arealplanlegging og planlegging og utøvelse av redningstjeneste og beredskap i kommunen <p>Har:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvar for gjennom felles kunnskap å bidra til et strategisk og målrettet kriminalitetsforebyggende arbeid, samordning av aktuelle beredskapsplaner og arbeid med samfunnsikkerhet
Politikontakt	Se funksjonsbeskrivelse for politikontakt.

3.2.38 Politikontakt

3.2.38.1 Formål

Politikontakten er tjenesteenhetsleders daglige kontaktledd med kommunene og rådgiver innen kriminalitetsforebyggende virksomhet. Politikontakten skal følge opp at politiet har nødvendig kontakt med kommunene som tilhører tjenesteenheten, og har ansvar for at anbefalinger i SLT og politiråd følges opp i politidistriktet.

3.2.38.2 Organisasjonstilhørighet

Politikontaktene er organisert ved en tjenesteenhet på en slik måte at alle kommuner har fått tildelt en politikontakt.

3.2.38.3 Hovedoppgaver

- sørge for oppfølging av kriminalitetsforebyggende strategi og politiets nærpolitirolle
- være pådriver for at politiråd og SLT-samarbeid fungerer i aktuelle kommuner
- være et av de viktigste kontaktpunktene mellom politiet, befolkningen og de ulike aktørene i den enkelte kommune, også der politiet ikke har eget tjenestested
- gi råd om og følge opp riktig bruk av kriminalitetsforebyggende metoder og tiltak

3.2.38.4 Organisering av arbeidet

Politikontakten skal være til stede i hver kommune en eller flere dager i uken, også i kommunene uten eget tjenestested. Det skal være minimum én politikontakt tilknyttet alle kommuner. Politikontakten er et supplement til det øvrige kriminalitetsforebyggende arbeidet som utøves i de geografiske enhetene⁴¹. Funksjonen må sees i sammenheng med størrelsen på tjenesteenhetens ansvarsområde, både knyttet til geografisk utstrekning, befolkningsmengde og kriminalitetsbilde. Ved større enheter er politikontakten en del av et fagmiljø sammen med flere andre kriminalitetsforebyggere.

3.2.38.5 Samhandling

Politikontakten skal bidra til å få ledelse for tjenesteenheter og kommuner til å samarbeide og handle helhetlig.

Politikontakten kan være utøvende ledd for næringslivskontakt, radikaliseringskontakt og andre. Det er viktig at politikontakten har god lokalkunnskap.

3.2.38.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Politikontakt	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - sørge for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling mellom politiet og samarbeidsaktører i kommunen - følge med i kriminalitetsbilde og trendutvikling, sikre riktig bruk av metode og tiltak, og ha tett samarbeid med etterretningsfunksjonen - ha god kunnskap om spesielle forhold i eget distrikt - være pådriver for at politiråd og SLT-samarbeidet fungerer i aktuelle kommuner - ha faste møtepunkter i alle kommuner innenfor tjenesteenhetens ansvarsområde, etter forpliktende avtale mellom tjenesteenhet og kommune - sørge for kontakt med andre offentlige myndigheter, næringslivet, interesseorganisasjoner, frivillige foreninger og ulike grupper i samfunnet

⁴¹ I tillegg bør det i de geografiske driftsenhetene være minst én kriminalitetsforebygger pr. 20 000 innbyggere.

3.2.39 Forvaltning

3.2.39.1 Formål

Politidistriktets forvaltningsfunksjon ivaretar forvaltningsoppgaver som utstedelse og administrasjon av pass og nasjonalt ID-kort med e-ID, identitetskontroll, kontroll- og vedtaksoppgaver vedrørende våpen, førerkort, kjøresedler, bruksforbud for motorvogn m.v., vaktvirksomhet, skjenkebevilling, større arrangementer m.m. Funksjonene bidrar til å ivareta politiets sivile preg og skal ha en bred og nær kontakt med publikum. Forvaltningsfunksjonen har et særskilt ansvar for å utnytte forvaltningssporets muligheter til å forebygge kriminalitet og ulykker.

3.2.39.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen er organisert ved Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie. Leder for funksjonen rapporterer direkte til enhetsleder.

3.2.39.3 Hovedoppgaver

Forebygging gjennom forvaltning:

- foreta nødvendig saksbehandling særlig vedrørende rus, helse og vandel i forbindelse med førerkort, våpen m.m.
- informere om og forestå opplæring i kriminalitetsforebyggende muligheter innen forvaltning

Forvaltningskontroll:

- gjennomføre stedlig kontroll hos våpenhandlere, skytebaner, skytterlag og våpeneiere samt årlig kontroll med vaktforetakene på bakgrunn av selskapenes rapporteringsplikt

Håndtering av større arrangementer:

- besørge en politifaglig og rettslig lik håndtering av søknader om større arrangementer i politidistriktet, og treffe formelt vedtak ved søknad om arrangementstillatelse

Saksbehandling:

- ivareta politidistriktets samordning av nye politivedtekter og uttalelser/høringer til aktuelle kommuner i forbindelse med søknader etter alkoholloven, serveringsloven, plan- og bygningslov mv.
- behandle innleverte søknader om blant annet våpen, førerkort, kjøreseddel, pass, nasjonalt ID-kort og foreta nødvendig saksbehandling vedrørende tillatelser etter vaktvirksomhetsloven og opplæring i vakttjenester

ID og biometri – fastsettelse og kontroll:

Formålet med politiets arbeid med pass og nasjonalt ID-kort er å utstede sikre dokumenter til rett person. En grundig kontroll av søkerens identitet vil hindre at ekte dokumenter utstedes til uriktig identitet, og vil bidra til bekjempelse av kriminalitet, spesielt bruk av falske dokumenter og falske identiteter som middel til å begå annen type kriminalitet, blant annet terror.

I tråd med ICAOs anbefalinger skal utstedelsesprosessen for pass og nasjonalt ID-kort deles (første- og andrelinje) for å hindre at samme saksbehandler gjennomfører hele prosessen fra mottak av søknad til innvilgelse. Vedtaksmyndigheten (andrelinje) i pass- og ID-kortsaker legges til Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie.

Funksjonene som skal utføres i førstelinje, vil i hovedsak være:

- mottak av søknad
- dokumentkontroll
- ID-kontroll
- oversendelse av underlag til andrelinje
- utlevering av pass
- mottak og registrering av tapsmelding
- utstedelse av midlertidige pass med og uten elektronisk brikke
- Etterkomme begjæring fra innehaver av pass og ID-kort om innsyn i personopplysninger som er innført i passet, ID-kortet, passregisteret eller ID-kortregisteret.

Andrelinje i Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie vil i hovedsak utføre følgende funksjoner:

- vedtak om innvilgelse, nektelse og tilbakekall
- undersøkelse av straffbare forhold knyttet til utstedelse og bruk av pass og nasjonalt ID-kort. Arbeidet med disse sakene må skje i tett samarbeid med Felles enhet for etterretning og etterforskning
- behandling av begjæringer om retting og sletting av opplysninger i passregisteret og nasjonalt ID-kortregister
- brukerstøtte for regelverk, e-ID og bruk av saksbehandlingssystemet (funksjonell brukerstøtte)

3.2.39.4 Organisering av arbeidet

Forvaltningsfunksjonen er organisert⁴² ved Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie, men tjenester som førstelinje pass- og ID-korttjeneste vil naturlig utføres lokalt.

For å ivareta nødvendig kvalitet⁴³ innenfor ID skal politidistriktene organiseres slik at man bygger robuste⁴⁴ fagmiljøer innenfor passområdet. Frem til saksbehandlingen av pass er blitt todelt, bør tvilssakene behandles i andrelinjen. I tillegg bør det være

---

⁴² Mål-, fag-, resultat- og personalansvar.

⁴³ I Riksrevisjonens rapport om revisjon av biometriske pass i Politi- og lensmannsetaten - regnskapsåret 2014 avdekkes vesentlige mangler i etterlevelsen av relevant regelverk ved utstedelse av biometriske pass.

⁴⁴ Kapasitet, saksmengde (IDeALT anbefaler 1000 søknader pr. år pr. saksbehandler), reiseavstand for publikum/oppmøtehyppighet, kostnadseffektiv drift, ressursutnyttelse, kvalitet og sikkerhet må hensyntas i politidistriktets vurdering av utplasseringen av passtjeneste.

sentraliserte andrelinjer innenfor flere av de andre forvaltningsoppgavene⁴⁵ i de enkelte politidistriktene.

Dimensjoneringen av funksjonen vil avhenge av distriktets størrelse, antall innbyggere og saksmengde. Krav til saksbehandlingstid og ventetid for time hos passtjeneste må også hensyntas. De siste årene har oppgavene økt betydelig innen forebyggende forvaltning (f.eks. tilbakekall av førerkort), og det bør hensyntas i dimensjoneringen.

3.2.39.5 Samhandling

Tett samhandling med kriminalitetsforebyggende funksjoner, patruljetjenesten og etterforskerne på de geografiske enhetene er avgjørende for gode resultater innen forebygging gjennom forvaltning.

Samhandling med særskilt avgitt påtalejurist⁴⁶ til utlending, grense og forvaltning er avgjørende for å sikre effektivitet, kvalitet, resultatoppnåelse og rettssikkerhet.

Forvaltningsfunksjonene har utstrakt samhandling med geografiske driftsenheter og kommuner i forbindelse med skjenke- og serveringssaker. Ved større arrangementer⁴⁷ samhandles det med operative fagmiljøer om trusselvurderinger og operative tiltak.

Andre samvirkeaktører internt: utlending, påtale, lokalt PST-ledd, POD, PIT, KRIPOS, Nasjonalt ID-senter m.fl.

Andre samvirkeaktører eksternt: Fylkesmannen, Forsvaret, UD, utenriksstasjonene, Samferdselsdepartementet, Næringsdepartementet, Helsedirektoratet, UDI, NHO, Folkeregisteret, Statens vegvesen, Mattilsynet, næringsvirksomhetene, serveringssteder, vaktelskaper, våpenhandlere, skytterforbund/-foreninger m.fl.

3.2.39.6 Roller og hovedansvar

Roller/funksjoner som er beskrevet nedenfor, skal ivaretas.

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen forvaltning	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar delegert fra driftsenhetsleder, herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og utvikling av fagområdet - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar
Forvaltningsjurist	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - treffe forvaltningsvedtak og beslutninger - forestå opplæring og kvalitetssikring - være rådgiver for saksbehandler - utføre tyngre/juridisk saksbehandling - utføre juridisk utredning innenfor fagområdet

⁴⁵ Våpen, førerkort, brukthandel, vaktelskaper m.m.

⁴⁶ Politivadвокater dedikert til fagfeltet utlending, grense og forvaltning.

⁴⁷ Jf. politiloven § 25.

Rolle	Beskrivelse
Fag- og opplæringsansvarlig	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd med HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Saksbehandler andrelinje (jurist)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> utføre saksbehandling innenfor fagfeltet i de saker som er flagget fra førstelinje, og i saker som gir treff ved bakgrunnsjekk - fatte vedtak - forberede og videresende klagesaker til POD - forberede saker som skal behandles videre i straffespetret - behandle begjæringer om retting og sletting av opplysninger i passregisteret
Førstelinje saksbehandler innen ID og biometri (ID-kort og pass)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - registrere søknaden i saksbehandlingssystemet - verifisere identitet og statsborgerskap - kontrollere fremlagte dokumenter - utføre biometriopptak - utstede midlertidige pass med og uten elektronisk brikke - innhente bistand fra personell med politimyndighet når passøker, eller noen som møter sammen med passøker, er etterlyst og skal pågripes, eller det må benyttes tvang for å gjennomføre beslag av fremlagte dokumenter der det er mistanke om forfalskning

3.2.40 Utlending

3.2.40.1 Formål

Funksjon for utlending skal gjennomføre utlendingskontroll for å avklare identitet og oppholdsstatus, noe som også styrker straffesakskjedens bekjempelse og forebygging av kriminalitet og bidrar til samfunnssikkerhet og beredskap.

Funksjonen skal gjennomføre myndighetenes innvandringspolitikk ved å ivareta utlendingsforvaltningen^{48 49}, herunder førstelinjeoppgavene. Utlendingsforvaltningen skal legge til rette for lovlig og ønsket innvandring og motvirke ulovlig og uønsket innvandring gjennom effektivt å utføre sine arbeidsoppgaver med god kvalitet og med vekt på person- og dokumentkontroll for kontroll av oppholdsgrunnlag og fastsettelse av ID.

3.2.40.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen organiseres i Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie.

3.2.40.3 Hovedoppgaver

Funksjon for utlending skal ivareta rettssikkerhet, god kvalitet, lik behandling og en trygg og effektiv oppgaveløsning. Publikums behov for tilgjengelighet og service skal ivaretas.

Utlendingskontroll:

- forebygge kriminalitet gjennom utlendingskontroll⁵⁰ – avdekke ulovlig opphold samt forebygge eller avdekke kriminalitet og illegal innvandring til Norge og Schengen-området
- sørge for opplæring og systematisk bruk av Schengen informasjonssystem (SIS) ved registersøk tilknyttet utlendingskontroll og annen politikontroll
- kontrollere ID for å avklare oppholdsstatus
- etterforske saker etter utlendingsloven og andre saker som bruk av falsk ID
- opprette ut- og bortvisningssaker der vilkårene for dette er til stede
- utføre undersøkelser og etterforskning ved effektivering av negative vedtak (uttransporter)

Utlendingsforvaltning:

- behandle innleverte søknader i henhold til gjeldende regelverk og praksis
- arbeide kriminalitetsforebyggende ved å foreta kvalitativt god dokument- og personkontroll (ID-kontroll), herunder innhente biometri
- sikre god kvalitet på veiledning og saksbehandling
- være oppdatert på endringene i utlendingslovgivningen og sikre god implementering

Påtalemyndigheten innenfor utlendingsfunksjonen:

- beslutte tvangsinngrep hjemlet i lov
- treffe forvaltningsvedtak etter utlendingsloven

---

⁴⁸ I utlendingsforvaltningen har man førstelinjer hvor utlendinger kan møte opp for å søke om innreise og opphold eller bli registrert: hos politiet når søknad fremmes etter innreise, eller hos utenriksstasjonene hvis søknad fremmes utenfor landets grenser. Veiledning, saksbehandling og ulike kontor- og registreringsoppgaver inkludert utstedelse av dokumenter skjer i denne førstelinjen.

⁴⁹ Servicestrategi for utlendingsforvaltningen (2013-2017).

⁵⁰ Kontroller foretas også etter forutgående analyser og kunnskapsbasert planlegging.

- påtaleavgjøre straffesaker

3.2.40.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen dimensjoneres etter distriktets størrelse, antall innbyggere og saksmengde. Krav til saksbehandlingstid og ventetid for timeavtale⁵¹ må vektlegges ved dimensjoneringen. Endrede asylankomster og migrasjon til Norge vil ha innvirkning på saksmengden innen utlendingsforvaltningen.

For å nå målet om god kvalitet og effektivitet⁵² skal politidistriktene organiseres med færrest mulig⁵³ førstelinjer i utlendingsforvaltningen. Det er ikke nødvendig at tjenesten plasseres ved administrasjonsstedet, men det er naturlig å se på mengden saker og reisetid ved stedsplassing.

Utlendingsfunksjonen er organisert⁵⁴ ved Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie, men tjenestene kan utføres ved ulike geografiske enheter i politidistriktet.

3.2.40.5 Samhandling

Tverretatlig samarbeid med andre kontrolletater er en del av strategien for å avdekke ulovlig opphold og forebygge eksempelvis arbeidsmarkedskriminalitet. Eksempler er: Politiets utlendingsenhet, PST, skatteetaten, NAV, Mattilsynet, tolletaten, kommunen, UDI, Arbeidstilsynet og brann- og redningsetaten.

Samhandling med politipatruljen er sentral da utlendingskontroll ofte utøves av dem.

Utlendingsforvaltningen samhandler med flere av de samme aktørene som over, i tillegg til arbeidsgivere, utdanningsinstitusjoner, asylmottak og servicesentre for utenlandske arbeidstakere. Samarbeidsarenaer må prioriteres og utvikles for å få en effektiv saksflyt. Det må derfor settes av ressurser til samarbeid med andre aktører i utlendingsforvaltningen for å oppnå bedre arbeidsprosesser. For å få lik praksis innen utlendingsforvaltningen bør det opprettes nettverk/arenaer på tvers av politidistriktene⁵⁵.

Samhandling med særskilt avgitte påtalejurister⁵⁶ til utlending og forvaltning er avgjørende for å sikre effektivitet, kvalitet, resultatoppnåelse og rettssikkerhet.

Eksempler på andre samvirkeaktører internt og ekstern er: økoteamene, arrest, etterforskere, Kripos, Nasjonalt ID-senter, PIT, POD, politimyndigheter i andre land, UNE,

---

⁵¹ Alle søkere må ha en timeavtale hos politiet for å kunne innlevere sine søknader.

⁵² Rapporten "Kvalitetssikring av det økonomiske beslutningsgrunnlaget for Førstelinjeprojektet i utlendingsforvaltningen", Justis- og beredskapsdepartementet, grunnlagsdokument av 1. april 2012, side 61, påpeker at sentraliserte politidistrikter er 20 % mer produktive enn ikke-sentraliserte etter måleparameteren antall saker per årsverk.

⁵³ I vurderingen av antall tjenestesteder må man vektlegge kapasitet, saksmengde, reiseavstand for publikum/oppmøtehyppighet, kostnadseffektiv drift, ressursutnyttelse og kvalitet.

⁵⁴ Mål-, fag-, resultat- og personalansvar.

⁵⁵ Dette kan oppnås gjennom rollen fag- og opplæringsansvarlig.

⁵⁶ Politiadvokater dedikert til fagfeltet utlending, grense og forvaltning.

domstolen, folkeregisteret, kriminalomsorgen, ambassader, utenriksstasjonene og utenlandske samarbeidspartnere⁵⁷ m.fl.

3.2.40.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen utlendingskontroll ⁵⁸	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar delegert fra driftsenhetsleder, herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og utvikling av fagområdet - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar
Leder for funksjonen utlendingsforvaltning ⁵⁹	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar delegert fra driftsenhetsleder, herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og utvikling av fagområdet - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar
Forvaltningsjurist	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - beslutte tvangsmidler etter utlendingsloven - forestå opplæring - utføre kvalitetssikring - være rådgiver for saksbehandler - skrive utredninger og høringsuttalelser innen fagfeltet
Fag- og opplæringsansvarlig	Har: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Utlendingskontakt ⁶⁰	Er: <ul style="list-style-type: none"> - kontaktperson for PST Skal:

⁵⁷ Eksempelvis grensekontrollmyndigheter og politimyndigheter.

⁵⁸ Enkelte politidistrikter kan ha behov for å dele opp utlendingsfeltet med en leder for territorialkontroll og en for utlendingsforvaltning.

⁵⁹ Enkelte politidistrikter kan ha behov for å dele opp utlendingsfeltet med en leder for territorialkontroll og en for utlendingsforvaltning.

⁶⁰ Må være sikkerhetsklarert, og rollen er avhengig av kontaktperson i lokal PST-enhet.

Rolle	Beskrivelse
	<ul style="list-style-type: none"> - monitorere aktuelle utlendinger i straffesaker og utlendingsaker - sørge for at aktuelle saker har nødvendig fremdrift - sørge for at man, straks det er grunnlag for det, vurderer utvisning/bortvisning/tilbakekalling - sørge for god dialog med PU, UDI, UNE
Administrative straffesaksfunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Se egen funksjonsbeskrivelse.
Polititjeneste-personell tilhørende utlendingskontroll	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utøve målrettet og kunnskapsbasert utlendingskontroll - avklare ID og lovlig opphold - forberede og gjennomføre uttransporter - opprette bort- og utvisningsaker
Etterforsker tilhørende utlendingskontroll	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etterforske tildelte saker - avklare identitet og lovlig opphold - gjennomføre tvangsinngrep etter utlendingsloven - samhandle med PU om uttransporter - opprette bort- og utvisningsaker
ID-spesialist	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha spisskompetanse på dokumenter - utføre andrelinjekontroll - utarbeide rapport til bruk i utlendings- og/eller straffesak med ekthetsvurdering - ha kompetanse til å understøtte dokumentundersøkelsen i retten - yte veiledning, opplæring og bistand i dokumentaker i politidistriktet - delta i andrelinjenettverk på tvers av politidistriktene - bidra til godt samarbeid og innhente bistand ved behov i enkeltsaker fra Kripas, NID, PU m.fl.
Schengen-kontakt⁶¹	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politidistriktets opplæringsansvarlig og kontaktperson innenfor fagfeltet <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utarbeide risiko- og trusselrapporter - bidra til opplæring innenfor området - innhente tall og statistikk over misbruk av

⁶¹ Schengen-kontakten organiseres ved grensefunksjonen i de distrikter der grense er egen enhet.

Rolle	Beskrivelse
	identitet, både dokument- og annen ID-misbruk
Kontakt for etterretning	Er: <ul style="list-style-type: none"> - kontaktperson innenfor utlendingsfeltet når det gjelder etterretning og avdekking av kriminalitet hvor inngangen vil være forvaltningssporet
Sivilt personell deles i tre kategorier:	
A⁶² – publikumsveileder/ saksbehandling	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - forstå ID-kontroll, både av person og dokument (grunnleggende kompetanse) - veilede publikum i skranke, pr. telefon eller skriftlig - motta søknader for enklere saksbehandling (midlertidig opphold, permanent opphold, reisedokumenter ved norsk statsborgerskap o.l.) - utføre vedtak - bestille oppholdskort - utføre signalering - utføre EØS-registreringer
B – saksbehandler – mer kompliserte saker	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - forberede søknader for oversendelse til UDI i saker hvor politiet ikke har vedtaksmyndighet - utføre saksbehandling i saker hvor vedtaksmyndighet er delegert fra UDI - utføre intervjuer i familieinnvandrings- og visumsaker - foreta hjemmebesøk/bostedskontroll - opprette bort- og utvisningssaker
C – rådgiver (fag)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ivareta oppgaver nevnt ovenfor under A og B for sivil personell - ha oppsyn med regelverksendringer og formidle disse til egen enhet
DUF-superbruker	Er: <ul style="list-style-type: none"> - politidistriktets nasjonale kontaktledd for DUF Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre veiledning/opplæring i DUF/Norvis - kvalitetssikre utlendingsforvaltningens

⁶² Stadig flere søknader skal i fremtiden kunne behandles direkte ved innlevering i skranke. Det krever også tilstrekkelig kunnskap i skranken til å fatte vedtak. Følgelig er det ikke noe skarpt skille mellom medarbeiderne i kategori A og B.

Rolle	Beskrivelse
	fagsystemer, DUF og NORVIS - delta i forvaltningsgruppen for utlendingssystemene i politiet (FUP)

3.2.41 Grensekontroll

3.2.41.1 Formål

Politiets grensekontroll skal legge til rette for lovlig ferdsel og hindre ulovlig grensepassering og grensekryssende kriminalitet gjennom inn- og utreisekontroll og overvåking av Norges samlede Schengen-yttergrense. Grensekontrollen har en viktig funksjon innen samfunnssikkerhet og forebygging av kriminalitet gjennom etterretning og trussel- og risikoanalyse.

3.2.41.2 Organisasjonstilhørighet

Grensekontroll organiseres i Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie.

3.2.41.3 Hovedoppgaver

Grensekontroll og grenseovervåking:

- etablere prosedyrer for grenseovervåking og inn- og utreisekontroll
- sørge for opplæring og systematisk bruk av Schengen informasjonssystem (SIS) ved registersøk tilknyttet grensekontroll og annen politikontroll
- utføre kontroll på grensen og territoriet i henhold til gjeldende regelverk og lokale og nasjonale trussel- og risikoanalyser
- opprette og effektivere ut- eller bortvisnings saker der vilkårene for dette er til stede
- utstede nødpass og nødvisum
- forberede og gjennomføre Schengen-evalueringer
- utarbeide plan for gjeninnføring av kontroll på indre grenser

Felles enhet for påtales oppgaver innenfor grensefeltet:

- beslutte tvangsinngrep etter utlendingslov eller -forskrift
- treffe vedtak etter utlendingsloven som det tilligger påtalemyndigheten i politiet eller politijurist å treffe
- beslutte straffeprosessuelle tvangsmidler
- påtaleavgjøre straffesaker

3.2.41.4 Organisering av arbeidet

Funksjonen skal dimensjoneres etter distriktets størrelse, antall innbyggere, grenseoverganger og størrelse på grenseovergangsstedet. I politidistrikter uten ansvar

for Schengen-yttergrense kan arbeidsoppgavene og rollene nedenfor, så lenge det anses forsvarlig, utføres av andre funksjoner ved den funksjonelle driftsenheten.

Funksjonen er organisert⁶³ i Felles enhet for utlending og forvaltning / Felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie, men tjenestene kan utføres ved ulike geografiske enheter i politidistriktet.

3.2.41.5 Samhandling

Grensekontrollfunksjonen, inkludert ved midlertidig gjeninnføring av grensekontroll på indre grenser, samhandler med en rekke eksterne og interne aktører (ikke uttømmende liste):

- *Eksterne nasjonalt*: UDI, tolletaten, Forsvaret herunder Kystvakten og GSV Grensevakten, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, eier/driver av grenseovergangssted eller område på indre grense hvor grensen kan passeres, havnemyndigheter, luftfartsmyndigheter, lokale myndigheter, transportselskap, sikkerhetselskap og handlingselskap.
- *Eksterne internasjonalt*: utenriksstasjoner, politi- og grensekontrollmyndigheter og andre internasjonal samarbeidspartnere, herunder Frontex, Europol og Interpol.
- *Internt i politiet*: arrest, påtale⁶⁴, PST, Kripas, PU, Nasjonalt ID-senter, PIT, POD, Grensekommissæren.

3.2.41.6 Roller og hovedansvar

Nedenfor følger roller knyttet til grensekontrollfunksjonen:

Rolle	Beskrivelse
Leder for funksjonen grensekontroll	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar delegert fra driftsenhetsleder, herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og utvikling av fagområdet (Schengen-evalueringer) - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar
Polititjeneste personell tilhørende grensefeltet	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre grensekontroll i henhold til norsk lov og Schengen-regelverk (Rundskrivet er gjenstand for fornyelse.) - utføre ordensoppdrag ved grenseovergangsstedet - utføre kontroll på territoriet

⁶³ Mål-, fag-, resultat- og personalansvar.

⁶⁴ Spesialiserte påtalejurister innenfor fagområdet utlending, grense og forvaltning.

Rolle	Beskrivelse
Schengen-kontakt Schengen-instruktør	Er: <ul style="list-style-type: none"> - fagressurs og spisskompetanse på grensekontroll Skal: <ul style="list-style-type: none"> - bidra til opplæring innenfor området - utarbeide risiko- og trusselrapporter - innhente tall og statistikk over misbruk av identitet, både dokument- og annen ID-misbruk <p>(Distriktene skal både ha Schengen-kontakt og Schengen-instruktør.)</p>
ID-spesialist	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - ha spisskompetanse på dokumenter - utføre andrelinjekontroll - utarbeide rapport til bruk i utlendings- og/eller straffesak med ekthetsvurdering - ha kompetanse til å understøtte dokumentundersøkelsen i retten - forestå veiledning, opplæring og bistand i dokumentsaker i politidistriktet - delta i andrelinjenettverk på tvers av politidistriktene - bidra til godt samarbeid og innhente bistand ved behov i enkeltsaker fra Kripos, NID, PU m.fl.
Fag- og opplæringsansvarlig	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Sivile grensekontrollører	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre grensekontroll i henhold til norsk lov og Schengenregelverk (Rundskrivet fornyes, ny benevnelse på rundskrivet er ikke klar).
Politipersonell eller sivile som utfører andrelinje grensekontroll	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre andrelinje grensekontroll <p>Kan også anvendes til territorialkontroll og andre kontrolltiltak som hører inn under enhetens ansvarsområde.</p>

Rolle	Beskrivelse
Kontakt for etterretning	Er: <ul style="list-style-type: none"> - kontaktperson innenfor grensekontroll som har ansvar for å oppdatere og videreformidle etterretning som har betydning for kriminalitetsbekjempelse knyttet til innreise, utreise og opphold

3.2.42 Sivil rettspleie

3.2.42.1 Formål

Sivil rettspleie skal ivareta oppgaver innenfor den sivile rettspleien som ved lov er tillagt politiet, og sørge for at partenes rettsikkerhet ivaretas. Et viktig perspektiv i utførelsen av arbeidet er rett kvalitet, lik behandling og en trygg og effektiv oppgaveløsning. Dette vil også bidra til å styrke samfunnets tillit til politiet.

3.2.42.2 Organisasjonstilhørighet

I henhold til tvangsfullbyrdelsesloven § 2-2 er namsmannen den som er utpekt etter politiloven § 17. Politiloven § 17 slår fast at lensmannen og politistasjonssjefen er namsmann i sitt distrikt med mindre oppgaven som namsmann ivaretas av et namsfogdkontor ledet av en namsfogd. Namsmannsdistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner

Stortinget har vedtatt lovendringer om organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet, jf. Innst. 200 L (2016-2017). Lovendringene innebærer bl. a. at en lensmann, politistasjonssjef eller namsfogd kan ivareta oppgaven som namsmann for flere lensmanns- og politistasjonsdistrikter i samme politidistrikt. Beslutningen om endringer av lensmannsdistrikter og politistasjonsdistrikter innebærer en betydelig samling av namsmannsoppgavene i politidistriktene. Dette vil gi større fagmiljøer og større saksmengde for hver namsmann, og forventes å bidra til styrket kompetanse og kvalitet for de sivile rettspleieoppgavene. POD vil komme tilbake til organiseringen av namsmannsoppgavene i geografiske driftsenheter (grensereguleringer). Igangsetting av eventuelle ytterligere prosesser for grensereguleringer må avvete til spørsmålet om Politidirektoratets fullmakter og prosessuelle krav er avklart.

3.2.42.3 Hovedoppgaver

Nedenfor følger en oversikt over hovedprosesser og oppgaver:

- Ledelse
  - ivareta fagansvaret (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling og tilsyn)
  - ivareta effektiv ressursutnyttelse og resultatkrav
  - være med på å utforme politidistriktets mål, strategier og planer
- Tvangsfullbyrdelse
  - utlegg, tvangsdekning og krav på annet enn penger
  - midlertidig sikring

- Gjeldsordning
  - behandle søknader og endringssaker
  - håndtere henvendelser
- Forliksråd
  - sekretariat for forliksråd
- Hovedstevnevitne
  - forkynnelser
- Øvrige sivile gjøremål
  - dødsfall, konkurs og registreringsforretninger
  - skjønn og notarialforretninger
- Publikumsservice
  - veiledning og forebygging
- Kompetanseutvikling
  - opplæring, kvalitetssikring og juridisk utredning

3.2.42.4 Organisering av arbeidet

Felles enhet for sivil rettspleie har fag- og koordineringsansvar for sivil rettspleie i politidistriktene. Den funksjonelle enheten skal også ivareta de sivile rettspleieoppgavene innenfor eget namsmannsdistrikt. Lederen for funksjonell enhet for sivil rettspleie skal sørge for fagutvikling og faglig styring av sivile rettspleieoppgaver i politidistriktet, ivareta ansvaret for effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen, og kunne støtte namsmannsfunksjonen i de geografiske driftsenhetene. Leder av funksjonell enhet for sivil rettspleie benevnes namsfogd.

Det etableres en faggruppe i hvert politidistrikt bestående av utvalgte ledere og fagpersoner. Gruppen ledes av fag- og opplæringsansvarlig (koordinator). Faggruppen skal gi råd og veiledning knyttet til effektiv ressursutnyttelse og ensartet saksbehandling samt koordinere og legge til rette for faglig opplæring. Politidistriktene bør samle gjeldsordningssakene på ett eller flere steder i politidistriktet slik gjeldsordningsloven nå åpner for.

3.2.42.5 Samhandling

Namsmannen er ved lov gitt anledning til å bruke makt ved gjennomføring av tvangfullbyrdelsen. Namsmannen skal samhandle med operasjonssentralen og anmode om bistand ved behov. Politidistriktet må etablere rutiner slik at operasjonssentralen blir informert om namsmannens oppdrag utenfor kontoret i forkant av oppdraget.

I den sivile rettspleien har man ellers utstrakt samhandling med mange av samfunnets aktører som for eksempel NAV og skoler.

3.2.42.6 Roller og hovedansvar

Den sivile rettspleien skal organiseres med rollene nedenfor. Én person kan fylle flere roller ved behov.

Lensmannen og politistasjonssjefen er namsmann i sitt distrikt med mindre oppgaven som namsmann ivaretas av et namsfogdkontor ledet av en namsfogd.

Namsmannsdistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner. Politimesteren kan ikke gi instruksjoner om saksbehandlingen i enkelttilfeller, eller om utfallet av sakene.

Politimester har imidlertid den overordnede lederrolle og samlede resultatansvar og må således kunne gi instruksjoner om prioriteringssspørsmål også innenfor den sivile rettspleie.

Politimestrene må sørge for at de organiseringene som foretas, ligger innenfor de formelle rammene fastsatt av gjeldende lovverk. Direktoratet vil i midlertidig understreke at det også innenfor disse rammene er muligheter for å etablere ordninger som gir god utnyttelse av ressursene og den helhetlige kompetansen politidistriktet har.

Roller	Beskrivelse
Namsfogd	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar for den sivile rettspleien i namsfogdsdistriktet herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og strategisk fagutvikling - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar - ansvar for å organisere og løse sivile rettspleieoppgaver på en god måte, og sørge for effektiv ressursutnyttelse -
Lensmann / politistasjonssjef	Har: <ul style="list-style-type: none"> - fagansvar for den sivile rettspleien i lensmannsdistriktet/politistasjonsdistriktet herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og strategisk fagutvikling - alminnelig drifts-, mål- og resultatansvar - ansvar for å organisere og løse sivile rettspleieoppgaver på en god måte, og sørge for effektiv ressursutnyttelse
Enhetsleder	Har: <ul style="list-style-type: none"> - delegert fagansvar for den sivile rettspleien herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og strategisk fagutvikling - delegert drifts-, mål- og resultatansvar - ansvar for å organisere og løse enhetens oppgaver på en god måte, og sørge for effektiv ressursutnyttelse
Avsnittsleder	Har: <ul style="list-style-type: none"> - delegert fagansvar for gjeld, tvang eller forlik - delegert drifts-, mål- og resultatansvar - ansvar for daglig ledelse av eget avsnitt - ansvar for saksbehandling
Spesialrådgiver (ved behov)	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre saksbehandling innen gjeld, tvang eller forlik - opplæring og kvalitetssikring innen eget fagområde - utføre juridisk utredning innen eget fagområde
Fag- og	Skal:

Rolle	Beskrivelse
opplæringsansvarlig (koordinator)	<ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - gjennomføre kompetansehevende tiltak - lede lokal faggruppe - foreta analyser innen de ulike fagfeltene og bistå politimesteren ved behov i utarbeidelsen av styringsdokumenter, for styringsdialog o.l. - forberede høringsuttalelser mv. innen sivil rettspleie, gjerne i samråd med spesialrådgiver <p>utføre saksbehandling innen egne saksområder</p> <p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder - kontaktperson mot POD og SI
Namsfullmektig/saksbehandler	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rådgiver for skyldnerne <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utføre saksbehandling - ivareta veiledningsplikten for partene - behandle klager
Forlikradssekretær	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ivareta sekretærfunksjonen for forlikrådet - ivareta veiledningsplikten for partene
Hovedstevnevitne	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utføre forkynning (ved eget kontor og ved oppsøkende virksomhet)
Kontorstøtte	<p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yte kontorstøtte - utføre enklere saksbehandling og andre fellesfunksjoner
Instruktører	<p>Er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politidistriktets superbruker i Sian <p>Skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yte veiledning og gjennomføre opplæring i Sian - planlegge og gjennomføre opplæring i tråd med lokale kompetanseplaner

3.2.43 Felles påtale

3.2.43.1 Formål

Funksjonen felles påtale har fagansvar for straffesaksbehandlingen i politidistriktet, og skal sikre at straffesaksbehandlingen har høy kvalitet gjennom en forsvarlig og effektiv forvaltning av distriktets samlede straffesaksportefølje. Dette innebærer at man skal legge til rette for en adekvat påtalemessig ledelse av etterforskningen og utvikle gode rutiner og metoder som sikrer ensartet praksis og løpende oppfølging og kontroll av distriktets straffesaksportefølje. Felles påtale har ansvar for å påse at gjeldende regelverk som straffeprosessloven, påtaleinstruksen, Riksadvokatens mål og prioriteringer og øvrige direktiver for straffesaksarbeidet mv. etterleves, og at hensynet til objektivitet og rettsikkerhet blir ivaretatt på alle stadier av straffesaksbehandlingen.

3.2.43.2 Organisasjonstilhørighet

Funksjonen felles påtale skal være organisert ved Felles enhet for påtale. Politiet har integrert påtalemyndighet som utøves under overordnet ledelse av den høyere påtalemyndighet. Politimesteren er leder av påtalemyndigheten i politidistriktet. Organiseringen i felles påtaleenhet skal sikre påtalemyndighetens integritet og uavhengighet i enkeltsaker samt god fagutvikling og praksis i politidistriktet. Prinsippet om fremskutt integrert påtale skal videreføres. Hensynet til faglig kvalitet og utvikling tilsier at påtalearbeidet bør være forankret i en felles påtalefaglig enhet. Funksjoner i Felles enhet for påtale kan være plassert ulike steder i politidistriktet eller ved særskilte spesialistmiljøer.

3.2.43.3 Hovedoppgaver

- utøve strategisk ledelse av distriktets straffesaksarbeid
- følge opp styringssignaler fra overordnet påtalemyndighet og sørge for at disse operasjonaliseres i politidistriktets straffesaksarbeid
- samarbeide med statsadvokatene i deres fagledelse av distriktets straffesaksbehandling og ved fastsettelse av lokale mål for distriktets straffesaksarbeid
- utøve lokal ledelse og fagansvar for distriktets samlede straffesaksbehandling
- foreta prioriteringer og beslutte iverksettelse av etterforskning, jf. strpl. § 225, i tråd med Riksadvokatens mål og prioriteringer og lokalt fastsatte prioriteringer
- forestå påtalemessig behandling av enkeltsaker, herunder utøve påtalemessig ledelse av etterforskningen og kontrollere at etterforskningen holder høy kvalitet, er objektiv og utøves i tråd med gjeldende regelverk og direktiver
- utøve legalitetskontroll og ivareta rettsikkerheten for de impliserte ved politiets etterforskning
- sørge for løpende kvalitetskontroll av distriktets straffesaksbehandling
- sørge for løpende kontroll og oppfølging av distriktets straffesaksportefølje, herunder at sentrale mål og prioriteringer blir innfridd

- delta i rettsmøter og utføre aktorater i tingrett og lagmannsrett etter oppnevning fra den høyere påtalemyndighet
- sørge for etablering og drift av jourtjeneste ved Felles straffesaksinntak
- forberede og lede tilrettelagte avhør
- følge opp eksterne samarbeidsparter innen straffesaksområdet
- følge opp media iht. medieinstruks
- sikre god fagforvaltning og sørge for utarbeidelse og vedlikehold av lokal straffesaksinstruks og andre rutiner som støtter opp om en ensartet og effektiv straffesaksbehandling av høy kvalitet i tråd med gjeldende lover og direktiver

3.2.43.4 Organisering av arbeidet

Organiseringen av en felles påtalesfunksjon skal være innrettet slik at den sikrer god samhandling med overordnet påtalemyndighet, etterforskningsmiljøene i distriktet og øvrige samarbeidsparter på straffesaksområdet. Organiseringen skal sikre en fremskutt integrert påtalesfunksjon og være innrettet slik at distriktets påtalearbeid kan utøves på en adekvat og kvalitetsmessig forsvarlig måte. Felles påtale skal sørge for instruks og rutiner som sikrer en effektiv straffesaksbehandling av høy kvalitet i tråd med gjeldende regelverk og de signaler og utviklingstrekk som gis fra lovgiver, domstolen eller den høyere påtalemyndighet. Felles påtale skal videre sørge for faglig utvikling og kompetanseheving i samarbeid med opplæringsansvarlig ved alle etterforskningsenheter i politidistriktet.

Den enkelte påtalejurist skal følge opp egne saker ved å påse at etterforskningen og øvrig saksbehandling er i tråd med gjeldende regelverk, rutiner og kvalitetskrav og har nødvendig fremdrift. Påtalejuristene treffer påtaleavgjørelser i egne saker, beslutning om bruk av tvangsmidler iretteføring, iverksetting av straff mv.

3.2.43.5 Samhandling

Felles påtalesfunksjon skal samhandle nært med statsadvokatene i regionen, distriktets etterforskningsmiljøer og relevante fagmiljøer innen straffesaksområdet for å oppnå høy kvalitet og en effektiv straffesaksbehandling. Det er særlig viktig med nær samhandling med de ulike etterforskningsmiljøene og Felles straffesaksinntak i den innledende fasen av etterforskningen. Funksjonen skal gjennom samarbeid med tjenestekontoret sørge for at jourtjenesten ved felles straffesaksinntak ivaretas.

For øvrig skal funksjonen samhandle særlig tett med:

- Internt: barnehus, etterretning, operasjonssentral, forvaltning, særorgan m.fl.
- Eksternt: domstolene, konfliktrådene, kriminalomsorgen, bistandsadvokater, forsvarere, sakkyndige, pårørende, barnevernstjenesten, media m.fl.

3.2.43.6 Roller og hovedansvar

Rollene nedenfor er knyttet til påtalesfunksjonen både innen særskilte fagfelt og generelt påtalearbeid.

Rolle	Beskrivelse
<p>Politimester</p>	<p>Politimester er leder av påtalemyndigheten i politidistriktet og har overordnet ansvar for distriktets straffesaksbehandling. Politimesteren skal påse at straffesaksarbeidet holder høy kvalitet og innfrir sentrale mål og prioriteringer, jf. Riksadvokatens årlige mål- og prioriteringsrundskriv og øvrige direktiver for straffesaksarbeidet. Kvalitetskravet gjelder alle sider ved straffesaksbehandlingen, både generelle rutiner og behandlingen av den enkelte sak, jf. Riksadvokatens rundskriv nr.2/2012.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utøve strategisk styring og lokal ledelse av straffesaksarbeidet • gjennom virksomhetsstyring sikre at lokal påtalemyndighet gis nødvendige betingelser – både økonomisk og organisatorisk – for å utøve påtalearbeidet på en effektiv og kvalitetsmessig forsvarlig måte • sørge for systematisk oppfølging av kvalitet og måloppnåelse i straffesaksarbeidet • holde seg orientert om saker som er av særlig stor allmenn interesse, er særskilt alvorlig eller reiser prinsipielle spørsmål • på en adekvat og forsvarlig måte følge opp saker hvor man er gjort oppmerksom på forhold som gir grunn til å stille spørsmål ved behandlingen av en straffesak i distriktet, herunder gi pålegg om behandling av pågående straffesaker i distriktet - i tråd med det som ellers gjelder i forholdet mellom over- og underordnede i den offentlige forvaltning – med de begrensinger som følger av lov, forskrift eller instruks fra overordnet påtalemyndighet • beslutte politimesteranke jf. strpl. § 68, 3. ledd • beslutte bruk av særskilte etterforskningsmetoder jf. strpl. §§ 216d, 216m, 202 b-c, 202a og § 208a • varsle Spesialenheten for politisaker ved mistanke om straffbare handlinger begått av ansatte jf. straffeprosessloven § 67, 6. ledd, jf. påtaleinstruksen § 34-5, og iverksette nødvendig etterforskning jf. påtaleinstruksen § 34-6 2. og 4. ledd, jf. RA rundskriv 3/2006 kapp. VI, pkt. 2.2

<p>Påtaleleder</p>	<p>Påtaleleder er faglig og administrativ leder for Felles enhet for påtale, med alminnelig budsjett-, personal-, mål- og resultatansvar for påtalejuristene i distriktet. Han/hun er faglig ansvarlig for distriktets straffesaksarbeid og har direktivmyndighet innen eget fagområde.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • på vegne av politimester ivareta løpende kontakt med den høyere påtalemyndighet, domstolene og andre eksterne aktører og samarbeidsparter på straffesaksområdet • følge opp styringssignaler og øvrige direktiver fra den høyere påtalemyndighet og sørge for at disse operasjonaliseres i politidistriktet • følge opp statsadvokatens tilsynsrapporter og iverksette tiltak for å avhjelpe avvik • forestå løpende statusrapporteringer til politimester om distriktets straffesakararbeid, herunder kvalitet og måloppnåelse • legge til rette for en effektiv samhandling med distriktets etterforskningsmiljøer og øvrige fagmiljøer • sikre kunnskaps- og informasjonsflyt og kompetanse- og fagutvikling • ha overordnet ansvar for rekruttering, opplæring, planlegging, utvikling og vedlikehold av kompetanse
<p>Seksjons- påtaleleder</p>	<p>Seksjonspåtaleleder er faglig leder av påtalearbeidet på underordnet nivå.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • resultatansvar for lokale mål • oppfølging av den enkelte påtalejurists porteføljehåndtering • ev. delegert ansvar for rekruttering, opplæring og vedlikehold av kompetanse
<p>Jourhavende jurist</p>	<p>Jourhavende jurist er påtaleansvarlig ved Felles straffesaksinntak. Jourhavende skal foreta påtalemessig vurdering og prioritering av innkomne saker, og lede den innledende etterforskningen ved straffesaksinntaket for å sikre at sakene gis riktig prioritet og etterforskes på en korrekt og adekvat måte i initialfasen.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • foreta prioritering av hvilke saker som skal etterforskes, og hvilke som bør påtaleavgjøres

	<p>umiddelbart, i tråd med riksadvokatens mål og prioriteringer og lokalt fastsatte mål og prioriteringer</p> <ul style="list-style-type: none"> • klargjøre hva som er relevante fakta og derved hvilke faktiske forhold etterforskningen skal ta sikte på å avklare • gi faglig støtte og veiledning til etterforskere, patrulje og operasjonssentral særlig om rettslig relevante opplysninger knyttet til avgjørelsen av skyldspørsmålet, straffereaksjon eller rammer for bruk av ekstraordinære metoder • gi etterforskningsordrer • treffe saksavgjørelser • fatte beslutning om bruk av tvangsmidler og foreta kontroll av bruken • utøve legalitetskontroll • samhandle med politifaglig etterforskningsleder og etterforsker
<p>Påtaleansvarlig</p>	<p>Påtaleansvarlig er den juristen som har påtaleansvaret i den konkrete straffesaken. Dette innebærer totalansvar for etterforskningen og et særlig ansvar for legalitetskontroll.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ansvarlig for straffesaken gjennom hele prosessen, herunder utøve påtalemessig ledelse av etterforskningen, klargjøre hva som er relevante fakta og derved hvilke faktiske forhold etterforskningen skal ta sikte på å avklare • gi faglig støtte og veiledning til politifaglig etterforskningsleder, etterforskere, ordensstyrken og operasjonssentral om saksbehandlingen, særlig om rettslig relevante opplysninger knyttet til avgjørelsen av skyldspørsmålet, straffereaksjon eller rammer for bruk av skjulte metoder • samhandle med politifaglig etterforskningsleder om gjennomføring og fremdrift av etterforskningen, herunder utarbeide etterforskningsplan • gi etterforskningsordrer • foreta løpende påtalevurderinger og påtaleavgjørelser • beslutte og evt. begjære rettens avgjørelse om bruk av tvangsmidler og metodebruk, jf. straffeprosessloven § 67, og føre kontroll med bruk av tvangsmidler • utøve legalitetskontroll, herunder sikre rettsikkerhet og

	<p>objektivitet på alle trinn av saksbehandlingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre at behandlingen av den enkelte sak skjer i samsvar med gjeldende regelverk og gitte direktiver fra den høyere påtalemyndighet • sikre at fornærmede, etterlatte eller andre involverte i saken blir ivare tatt på en adekvat måte og gis informasjon om sine rettigheter, sakens fremdrift og utvikling for øvrig • samarbeide med sakkyndige, forsvarere, domstoler og andre samarbeidsparter • utarbeide mandat for sakkyndige • sikre nødvendig notoritet om etterforskningen og dens resultater • følge opp fremdriften i saken • utføre aktorater, jf. straffeprosessloven § 76, • gi ordre om straffefullbyrdelse • følge opp medie henvendelser
<p>Avhørsleder ved tilrettelagt avhør</p>	<p>Avhørsleder er påtalejurist som leder avhør av barn og særlig sårbare voksne ved tilrettelagte avhør.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra til planlegging og forberedelse av avhøret • lede avhøret • gjennomføre etterarbeid • sørge for at det gjennomføres samrådsmøte, formøte og ettermøte • sikre at det føres protokoll • oppnevne forsvarer og bistandsadvokat
<p>Aktor</p>	<p>Aktor irettefører sakene for domstolen.</p> <p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forberede og føre straffesaker for tingretten, jf. straffeprosessloven § 76. • etter oppnevning av statsadvokat/riksadvokat forberede og føre straffesaker for lagmannsretten, jf. straffeprosessloven § 76 • påse at tiltalte, vitner og andre som skal møte i retten, er innkalt eller stevnet på lovlig måte • bidra til korrekte straffereaksjoner gjennom adekvate straffepåstander og ved å foreslå anke i egnede saker
<p>Fag- og opplæringsansvarlig</p>	<p>Ansvar og nøkkeloppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • følge opp fag og metode • holde seg oppdatert om lovverk, rettspraksis,

	<p>gjeldende direktiver mv. og sørge for implementering i distriktet</p> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring • delta i nasjonalt fagnettverk • sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer • være kontaktledd mot HR for praktisk tilrettelegging for opplæring • ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder
Administrative straffesaksfunksjoner	- Se egen funksjonsbeskrivelse.

3.2.44 Administrative straffesaksfunksjoner

3.2.44.1 Formål

De administrative straffesaksfunksjonene skal bidra til at straffesaksbehandlingen i hele straffesakskjeden gjennomføres effektivt og med høyere kvalitet og mer ensartet praksis.

3.2.44.2 Organisasjonstilhørighet

Felles straffesaksfunksjoner organiseres under enhet for påtale da en stor del av arbeidet er innenfor påtalesfunksjonens ansvarsområde. Det forutsettes at funksjonen utøves i tett samråd og samhandling med distriktets etterforskningsfunksjon.

3.2.44.3 Hovedoppgaver

- registrere og kvalitetssikre opplysninger som registreres i BL/Strasak, SSP og ELYS
- arkivere og oppbevare straffesaksdokumenter i samarbeid med arkivleder i distriktet
- forestå berammelser av hovedforhandlinger
- forestå stevning av tiltalte og andre til hovedforhandlinger
- forestå kopiering, utlån og oversendelse av dokumenter til domstolene, forsvarere, bistandsadvokater, sakkyndige mv.
- kvalitetssikre og registrere dommer i BL og domsjournal, og oversende dommer til Kriminalomsorgen
- behandle bøter til soning etter anmodning fra Statens innkrevingsentral
- forstå utsendelse og oppfølging av forelegg, påtaleunntatelser og saker meglet i konfliktråd
- dokumentføre klager, anker og benådningssøknader

- ha opplæringsansvar for SSP, BL og ELYS samt være kontaktledd for Kripos og PIT
- utføre andre administrative oppgaver i henhold til straffesaksinstruks

3.2.44.4 Organisering av arbeidet

De administrative straffesaksfunksjonene skal samles organisatorisk for å oppnår høyere kvalitet, fleksibilitet, effektivitet og en ensartet praksis, og slik at et fagmiljø utvikles og ivaretas. Sentral organisering er ikke til hinder for lokal plassering ved forskjellige enheter eller tjenestesteder. Det skal være en fagansvarlig innenfor området i hvert distrikt.

Ved styrket kompetanse vil oppgaver og ansvar til denne funksjonen kunne utvides. Dette vil kunne effektivisere straffesaksbehandlingen ytterligere.

3.2.44.5 Samhandling

Interne: felles straffesaksinntak, påtalemyndigheten, etterforskere, utlending og forvaltning, arrest, politipatruljen og sivil rettspleie.

Eksterne: domstolene, Kriminalomsorgen, statsadvokatene, særorgan, pårørende, sakkyndige, forsvarere og bistandsadvokater, konfliktråd med flere.

3.2.44.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Leder for administrative straffesaksfunksjoner	Har: <ul style="list-style-type: none"> - personalansvar - fagansvar, herunder kvalitetssikring, kompetanseplanlegging og utvikling av fagområdet - alminnelig mål- og resultatansvar
Saksbehandler	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - utføre saksbehandling og administrative oppgaver innenfor fagfeltet
Fag- og opplæringsansvarlig	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - følge opp fag og metode - legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring - delta i nasjonalt fagnettverk - sørge for implementering av god praksis og følge opp sentrale krav og føringer - være kontaktledd med HR for praktisk tilrettelegging for opplæring Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for å melde kompetansebehov til nærmeste leder

Rolle	Beskrivelse
Arkivansvarlig straffesak	Er: <ul style="list-style-type: none"> - ansvarlig for at straffesaksdokumentasjon håndteres i tråd med arkivlovas bestemmelser, og interne instruksjoner og føringer gitt av fagansvarlige - del av distriktets arkivtjenester, og samarbeider med og rapporterer arkivfaglige problemstillinger til arkivleder - delta i nasjonalt arkivfaglig nettverk for straffesaksdokumentasjon
Fagansvarlig SSP, ELYS og BL/Strasak	Er: <ul style="list-style-type: none"> - kontaktledd for Kripes og PIT - ansvarlig for å behandle korrigeringsmeldinger fra Kripes - opplæringsansvarlig Skal: <ul style="list-style-type: none"> - kvalitetssikre det som registreres i systemene

3.2.45 Offeromsorgskontor

3.2.45.1 Formål

Straffesaksprosessen kan være en betydelig belastning for en som har vært utsatt for integritetskrenkende kriminalitet. Offeromsorgskontoret skal gjennom psykososial støtte, oppfølging, informasjon og veiledning, primært gjennom straffesaksprosessen, bidra til å styrke borgernes integritet slik at de blir bedre personlig rustet blant annet til å gjennomføre avhør og være trygge vitner. I noen grad skal kontoret også kunne gi støtte til borgere som ikke velger å anmelde.

Kontoret skal løse borgere til profesjonell hjelp både i kommunalt og statlig tjenesteapparat, der dette er nødvendig.

Effektmålene for virksomheten er:

- at flere velger å anmelde forhold
- at flere står gjennom hele prosessen fra anmeldelse til avgjort sak
- at flere kommer seg raskere videre i livet
- at antallet ofre som "faller utenfor samfunnet" reduseres

3.2.45.2 Organisasjonstilhørighet

Offeromsorgskontoret organiseres i Felles enhet for etterretning og etterforskning eller i Felles enhet for forebygging / Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning.⁶⁵

3.2.45.3 Hovedoppgaver

- Psykososial støtte
  - i samarbeid med borgeren belyse dennes situasjon og sosiale omgivelser og ev. tiltak som kan bidra til gode sosiale omgivelser som kan bygge opp vedkommendes trygghet og integritet
  - gi psykososial støtte, eksempelvis i form av vitnestøtte
- Oppfølging
  - i samarbeid med borgeren utarbeide og følge opp en plan som kan styrke vedkommendes trygghet og integritet og motivere borgeren til egen handling og eget initiativ
- Informasjon
  - forvalte og formidle kunnskap til borgeren om forløpet i straffesaksprosesser, voldsoffererstatningsprosesser, offentlige tjenestetilbud og andre tilbud som er relevant for en borger som har vært utsatt for integritetskrenkende kriminalitet
  - forvalte og formidle kunnskap om menneskelige reaksjoner og utfordringer i kjølvannet av denne typen kriminalitet og de tilhørende prosessene
- Veiledning
  - gjennom samtaler med den kriminalitetsutsatte bidra til at vedkommende kan finne gode veier til styrket integritet og mestring av eget liv

3.2.45.4 Organisering av arbeidet

Politimesteren har ansvaret for offeromsorgskontorets virksomhet. Kontoret skal være plassert i én kommune, men skal ha et nært samarbeid med det kommunale tjenesteapparatet i alle kommuner i politidistriktet. Etablerte samarbeidsarenaer som politiråd kan benyttes til dette.

Politidistriktet skal inngå en egen samarbeidsavtale med vertskommunen, som er den kommunen hvor offeromsorgskontoret ligger. Én medarbeider ved kontoret skal være en kommuneansatt fra vertskommunen. Vedkommende har sitt daglige arbeid ved offeromsorgskontoret og skal aktivt fremme et godt samarbeid med det kommunale tjenesteapparatet.

3.2.45.5 Samhandling

Henvising av fornærmede vil i hovedsak skje i forbindelse med anmeldelse og etterforskning. Kontoret må derfor ha et godt samarbeid med felles straffesaksinntak og

---

⁶⁵ Denne valgfrie organiseringen fremgår ikke av figur 8, men valgfriheten gjelder.

de øvrige etterforskningsenhetene. Påtaleenheten er en viktig samarbeidspartner i forbindelse med straffesaken.

Andre naturlige samarbeidspartnere er familievoldskoordinator, SARA-koordinator, pårørendekontakter, radikaliseringskontakter og barnehus, der det er naturlig.

Politikontaktene i kommunene vil være naturlige samarbeidspartnere i samarbeidet med kommunesektoren.

Samhandling med kommunene organiseres særskilt, se nærmere under Organisering av arbeidet.

3.2.45.6 Roller og hovedansvar

Rolle	Beskrivelse
Rådgiver	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gi psykososial støtte, oppfølging, informasjon og veiledning til borgere som er utsatt for integritets-krenkende kriminalitet, primært gjennom straffesaksprosessen - kunne lose ofre til kommunalt og statlig tjenesteapparat
Rådgiver kommunalt ansatt	Skal: <ul style="list-style-type: none"> - gi psykososial støtte, oppfølging, informasjon og veiledning til borgere som er utsatt for integritetskrenkende kriminalitet, primært gjennom straffesaksprosessen - kunne lose til kommunalt og statlig tjenesteapparat - ha særskilt ansvar for å sikre godt samarbeid med det kommunale tjenesteapparatet i politidistriktet.

4 IKT-tilpasninger til ny distriktsstruktur

Flertallet av IKT-løsningene i politiet er bygget opp (programmert) på en måte som inkluderer distriktsstrukturen i politiet. Når distriktsstrukturen endrer seg, vil vi derfor også måtte endre IKT-systemene.

Det finnes i dag ca. 105 sentrale systemer hvorav at 78 må tilpasses i større eller mindre grad. Tabell 2 viser noen av tilpasningene som må gjøres i noen sentrale IKT-systemer.

Tabell 2 - IKT-tilpasninger for sentrale systemer

Løsning	Tilpasning
BL	Innføring av én felles landsdekkende BL-database, søkefunksjonalitet i dokumenter, ny distriktsstruktur.
PO og øvrige politioperative	Nye databaser etableres for hvert nye distrikt, telefoni og alarmer rutes til ny operasjonssentral.

Geopol og VTS	Oppdateres slik at ressurser blir synlige på tvers av distriktsgrenser.
ELYS	Ny distriktsstruktur innføres.
DUF/Norvis	Ny distriktsstruktur innføres.
Doculive	Nye databaser etableres per nye distrikt.
SIAN	Ny distriktsstruktur implementeres med ny Doculive-database.
TTA	Nye databaser innføres per nye distrikt.
PLØS	Ny distriktsstruktur reflektert.
SAP	Innføring av ett felles firma for Politiet fra 1.1.16, ny struktur og innplassering av ansatte i nye enheter.
PAL-løsningene og PSV	Ny distriktsstruktur innføres, og importen fra andre systemer tilpasses ny struktur.

Det vil også være behov for å tilpasse noen lokale systemer. Tabell 3 viser hvilke tilpasninger som må gjøres.

Tabell 3 - IKT-tilpasninger for lokale systemer

Løsning	Tilpasning
Rekruttering	Ny, nasjonal rekrutteringsløsning innføres.
Avstemming	Ny distriktsstruktur innføres.
Fører kort/Kjøreseddel	Felles løsning innføres.
Beslag og hittegodt	Felles løsning innføres.
Journal/elektronisk arkiv (KUN Øst politidistrikt)	Felles løsning innføres.

4.1 Hvordan skal IKT-tilpasninger gjennomføres?

Tilpasningene av IKT-løsningene (alle sentrale samt de lokale løsningene som er definert ovenfor) gjøres sentralt av PIT som en leveranse til PNP (Delprosjekt IKT). Det vil imidlertid være behov for at hvert distrikt tilrettelegger og rydder i data (f.eks. for TTA, Doculive m.fl.), rapporterer data til PNP (f.eks. brukere til flere systemer) og er med og gjør klar og legger inn data i noen systemer (som f.eks. PO, CIM, SAP m.fl.).

Tekniske arbeidspakker for disse oppgavene vil sendes ut fra PNP IKT med maler for innrapportering av data og beskrivelser av hva som skal gjøres og hvordan.

Delprosjekt IKT vil sammen med hvert lokale prosjekt gjennomføre en detaljering av planen i distriktene.

Alle IKT-endringene vil ikke skje samtidig, og ikke alle distrikt vil få tilpassede systemer samtidig. Det er for å minimere risikoen i prosjektet, både med hensyn til isolerte IKT-feil og risikoen relatert til operasjonssentralene.

Det legges opp til en geografisk sekvensiell utrulling av IKT-endringene i Prosjekt Nye politidistrikter, som knyttes sammen med utrulling av nye operasjonssentraler der det er nødvendig.

4.1.1 Tekniske arbeidspakker

IKT-tilpasningene vil være sentralt styrt. Rollen «lokal innføringsansvarlig IKT» i lokalt prosjekt vil jobbe tett med delprosjekt IKT med blant annet oppbygning av data for de ulike systemtilpasningene, og i utrulling for sitt distrikt.

Det sentrale prosjektet vil etablere tekniske arbeidspakker for de enkelte distriktene som inneholder maler og verktøy distriktene skal bruke i forberedelser og gjennomføring av arbeid som må utføres av de enkelte distriktene.

Det sentrale prosjektet involverer de lokale prosjektene ved behov. Behov for lokal deltakelse varsles i god tid og planlegges sammen med lokal innføringsansvarlig i hvert lokale prosjekt.

4.1.2 Opplæring

Nasjonale IKT-systemer vil i stor grad implementeres lokalt ved etablering av ny operasjonssentral. Systemene vil være tilpasset ny distriktsorganisering, men det vil ikke innføres ny eller endret funksjonalitet i systemene. Opplæringsbehovene vil derfor begrense seg til å sikre enhetlig bruk av IKT-systemene i distriktene og standardisering av arbeidsprosesser. Dette må håndteres lokalt. Eventuell opplæring i arbeidsprosesser og standardisert bruk av IKT-løsningene vil håndteres av PODs fagmiljøer.

4.1.3 Økonomi

Endringer i sentrale IKT-løsninger samt de lokale systemene som er definert i dette dokumentet, finansieres av PNP sentralt.

PNP finansierer imidlertid ikke lokale aktiviteter forbundet med endringene, selv når disse styres gjennom PNP IKT og tekniske arbeidspakker. Dette gjelder også eventuelle infrastrukturtiltak der slike er nødvendige.

Endringer i lokale systemer eller andre lokale endringer som ikke er definert i dette dokumentet, er ikke inkludert i PNP IKT-prosjektet. Disse må ved behov gjennomføres og finansieres av det enkelte politidistrikt.

5 Etablering av operasjonssentraler i nye distrikter

5.1 Operasjonssentraler i de nye distriktene

I den nye distriktsinndelingen skal det etableres operasjonssentraler ved administrasjonsstedet til hvert av de nye politidistriktene. Etableringen skjer ved tilpasning av de eksisterende operasjonssentralene ved de nye administrasjonsstedene.

Politidistriktene skal sikre at operasjonssentralene i ny distriktsstruktur styres og leverer tjenester med minst samme kvalitet som i dag.

Ved etablering av operasjonssentralen må distriktene ta hensyn til andre funksjoner med direkte eller indirekte avhengighet til operasjonssentralens rammeforutsetninger for å lede og koordinere politidistriktets operative virksomhet med nødvendig kapasitet og kvalitet. Funksjonene stabssjef (stabsfasiliteter), sentralbord, tjenestekontor, beredskapsplanlegging og arrest skal senest være implementert når ny operasjonssentral driftsettes, jf. punkt 2,

tabell 1, i Rammer og retningslinjer for standardiserte funksjoner.

Rammer og retningslinjer for standardiserte funksjoner gir anbefalinger for samlokalisering av disse funksjonene som gir mulighet til bedre fleksibilitet og ressursutnyttelse.

5.1.1 Etablering av operasjonssentraler

Etableringen av operasjonssentralene består av fire hovedleveranser:

- ombygging/utvidelse av operasjonssentralene (EBA)
- anskaffelse og installering av radio- og telefoniutstyr (ICCS)
- tilpassing av sambands- og telefoniløsninger
- opplæring av instruktører og ansatte ved operasjonssentralene

5.1.1.1 Ombygging/utvidelse av operasjonssentralene

Tjenester som leveres ved dagens operasjonssentraler, skal sentraliseres ved de nye operasjonssentralene, og i den forbindelse må bl.a. antall operatørplasser (ICCS) økes. Følgelig må det gjennomføres bygningsmessige tilpasninger av tekniske rom og operasjonssentraler i de fleste politidistriktene.

I samråd med politidistriktene vil de nødvendige byggtekniske tilpasninger bli utredet i et løsningsforslag for den enkelte operasjonssentral. Ved plassering av operatørplassene i operasjonssentralene må distriktene ta hensyn til behovet for gjennomføring av opplæring og kompetanseheving ved operasjonssentralen.

5.1.1.2 Sikkerhet

Som objekteier er politidistriktet ansvarlig for å ha en tilstrekkelig grunnsikring ved operasjonssentralen. Politidirektoratet vil utarbeide krav til minimum grunnsikring som vil distribueres i løpet av 2016.

Justis- og beredskapsdepartementet vil på nytt vurdere hvilke operasjonssentraler som skal være skjermingsverdige objekter i henhold til sikkerhetsloven. Distriktene må påregne å utarbeide nye skadevurderinger som grunnlag for denne vurderingen. For operasjonssentraler klassifisert som skjermingsverdige objekter, stilles det ytterligere sikringskrav.

5.1.1.3 Installering av radio- og telefonibetjeningsutstyr

Antallet nye operatørplasser (ICCS) ved operasjonssentralene besluttet av Politidirektoratet, som vil anskaffe disse sentralt. Politiets fellestjenester (PFT) og Politiets IKT-tjenester (PIT) vil følge opp leveransen slik at utstyret installeres og konfigureres i henhold til enhetlig standard for operasjonssentralene.

Politidirektoratet kommer tilbake med ytterligere informasjon om hvordan ICCS og nødnettutstyr ved operasjonssentraler som skal avvikles, blir håndtert.

5.1.1.4 Tilpasning av sambands- og telefoniløsninger

Opgaver og tjenester som eksisterende operasjonssentraler håndterer, som henvendelser fra publikum, hendelsesstyring og oppdragsavvikling, skal sentraliseres ved operasjonssentralene i de nye distriktene. Operasjonssentralenes sambands- og telefoniløsninger må i den forbindelse tilpasses. Dette gjelder bl.a. Nødnett, 112, 02800 og sentrale alarmløsninger. PFT og PIT vil følge opp dette slik at tjenestene tilpasses de nye politidistriktene.

Det er distriktenes ansvar å oppdatere hussentralene i tråd med ny distriktsstruktur, (fysisk installasjon som ruter 112 og 02800 til operasjonssentraler). Distriktene dekker selv alle kostnader tilknyttet dette omstrukturings- og oppgraderingsarbeidet.

5.1.2 Dimensjonering av operasjonssentralene

Politidistriktene skal gjennom organiseringen av tjenesten sikre at de nye operasjonssentralene styres og leverer tjenester med minst samme kvalitet som i dag, i ny distriktsstruktur.

Dimensjoneringen av operasjonssentralene skal som minimum sikre:

- kapasitet til ordinær drift med variasjoner i ulike tjenestesett på ukedager og i helg, og kapasitet til drift av alvorlige hendelser / flere større samtidige hendelser
- kapasitet til ekstraordinære hendelser og kriser (jf. PBS 1)

5.1.2.1 Backup-sentraler

Politidirektoratet har i brev av 09.07.14 (DL 2012/00257-28) pålagt distriktene å inngå samarbeidsavtaler om «overføring av operasjonssentralens funksjoner» med et bistandsdistrikt. Direktoratet vil sentralisere denne funksjonen slik at to faste operasjonssentraler vil ha funksjon som backup-sentral.

Politidistriktene Oslo og Sør-Vest vil få tilført ekstra operatørplasser ved etableringen av de nye operasjonssentralene. Disse sentralene skal ha en backup-funksjon etter at de er etablert.

Politidirektoratet vil komme tilbake med ytterligere informasjon om ikrafttredelse av denne funksjonen.

5.1.3 Samlokalisering med 110-sentraler

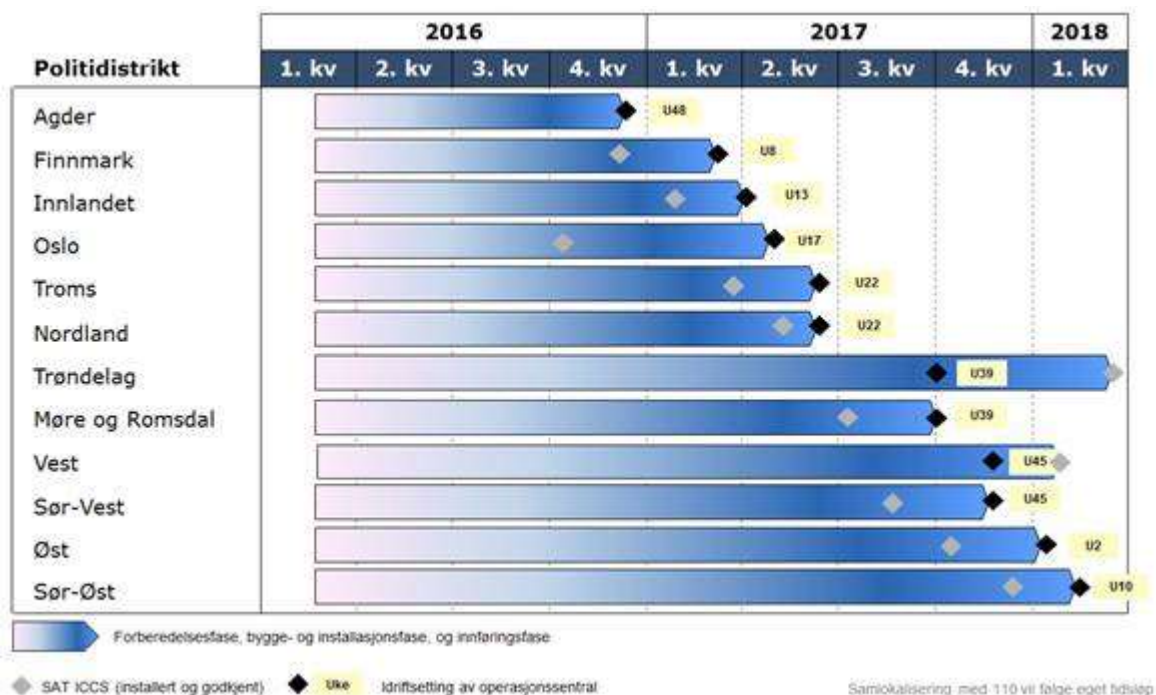
I oppdragsbrev fra Justisdepartementet gis det føringer om at brannvesenets 110-sentraler skal samlokaliseres med politiets operasjonssentraler. Politidirektoratet vil i dialog med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) legge rammene for den videre prosessen.

Politidistriktene må bidra i arbeidet med å legge til rette for etablering av 110-sentraler i tilknytning til operasjonssentralene, slik at de ønskede effekter for samhandling i nødmeldetjenesten kan realiseres.

5.2 Hvordan skal nye operasjonssentraler etableres?

Etableringen av operasjonssentraler tilpasset de nye distriktene vil i sin helhet styres og koordineres gjennom Delprosjekt Operasjonssentraler (Delprosjekt OPS). Det er utarbeidet en overordnet gjennomføringsplan for utrulling av operasjonssentralene, se figur 10. I utrullingsløpets tidslinje er det planlagt to driftssettinger per kvartal fra 4. kvartal 2016 til 1. kvartal 2018. En mer detaljert plan basert på den overordnede utrullingsplanen vil bli utarbeidet for hvert distrikt.

Kapittelet beskriver prosesser og aktiviteter som må utføres for at operasjonssentralene skal tilfredsstillende enhetlige krav og være klare for operativ bruk i henhold til sentral gjennomføringsplan.

Figur 10 - Overordnet plan for utrulling av operasjonssentraler

5.2.1 Prosjektgjennomføring

Delprosjekt OPS har en sentral prosjektledelse. Den leder og styrer utrulling av operasjonssentraler i de nye politidistriktene, som vil involvere en rekke aktører. PFT, PIT og PHS vil ha ansvaret for gjennomføringen av leveransene i delprosjektet. Dette gjelder også ansvaret for kontakt og dialog med eksterne leverandører for gjennomføringen i det enkelte distrikt.

Distriktene vil involveres i prosessen, og gjennomføringsprosjektet i hvert distrikt vil ha ansvaret for å legge til rette for og gjennomføre flere aktiviteter.

Lokal "innføringsansvarlig OPS" vil i tett samarbeid med Delprosjekt OPS bl.a. jobbe med forberedelse og gjennomføring av aktiviteter innenfor de fire leveransene.

Figur 11 viser oversikten over delleveranser, ansvarlige for leveransene, og hvilke aktører som er involvert i den enkelte leveranse.

Figur 11 - Involverte i leveransene i delprosjekt operasjonssentraler

Proessen for etableringen av operasjonssentralene vil følge en enhetlig prosess vist i figur 12. Det vil være en glidende overgang mellom de ulike fasene, og lengden på bygg- og installasjonsfasen vil avhenge av kompleksiteten på arbeidet som skal utføres. Dette vil bli avklart i samarbeid med det enkelte politidistrikt.

Figur 12 - Prosess for etablering av ny operasjonssentral

5.2.2 Opplæring

Ved etableringen av de nye operasjonssentralene vil nyansatte og eksisterende personell trenge opplæring. En standardisert, enhetlig opplæring skal sette de ansatte i stand til å håndtere de oppgaver de er satt til å utføre.

Politihøgskolen er ansvarlig for opplæringen av lokale instruktører for politidistriktene. Denne opplæringen vil finne sted ved JKØ i Stavern høsten 2016. De lokale instruktørene vil få utdelt kursplan og undervisningsmateriell for lokal opplæring i distriktet. I tillegg vil Politihøgskolen starte arbeidet med å utvikle et modulbasert konsept for videre kompetanseutvikling ved operasjonssentralene.

Politidistriktene må gjennom sine instruktører utarbeide lokale opplæringsplaner, basert på kartlegging av personellens kompetanse, og gjennomføre opplæringen i distriktet slik at et tilstrekkelig antall ansatte er opplært ved driftsettelse av ny operasjonssentral.

5.2.3 Økonomi

- Politidirektoratet finansierer anskaffelsen av ICCS.
- Politidirektoratet finansierer nødvendige EBA-tiltak for tilpasning av operasjonssentralene slik at besluttet antall nye ICCS kan installeres.
- Politidirektoratet finansierer prosjektering og oppfølging av EBA-tiltak knyttet til operasjonssentralene gjennom eget leveranseprosjekt i PFT.
- Politidirektoratet finansierer tilpasning av sambands- og telefoniløsninger ved operasjonssentralene gjennom eget leveranseprosjekt i PFT.
- Politidirektoratet finansierer opplæring av lokale instruktører for operasjonssentralene gjennom eget leveranseprosjekt ved PHS.
- Politidistriktene må selv finansiere nye operatørpultler tilsvarende det antallet nye ICCS som skal installeres, samt behovet for politi-PC (tynnklient), backup-radio (nødnett), og ev. annet utstyr som operatørpultene har behov for.
- Politidistriktene dekker selv kostnadene for lokal opplæring av ansatte ved operasjonssentralene.
- Politidistriktene dekker selv reisekostnadene for å sende instruktører til Stavern for sentral opplæring.

5.3 Arbeidspakker

Delprosjekt Operasjonssentraler vil gjennom prosjektperioden ha flere arbeidsoppgaver som utføres lokalt for etableringen av operasjonssentralene. For å kunne gjøre de nødvendige tekniske tilpasningene i de nye operasjonssentralene vil det på enkelte områder være nødvendig med en arbeidsdeling mellom delprosjektene og distriktene. En arbeidspakke vil i denne sammenheng beskrive hva distriktet skal gjøre lokalt.

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

6 Vedlegg

6.1 Vedlegg 1 – De ti grunnprinsippene for norsk politi

Politiets rolle og oppgaver for norsk politi (St.meld. 42 (2004–2005))

1. Politiet skal avspeile samfunnets idealer. Politiet skal avspeile demokratiske og humanistiske idealer, i tråd med vår samfunnsform og vårt styresett.
2. Politiet skal ha et sivilt preg. Sivilt preg er først og fremst det motsatte av militært preg, og går særlig på politiets oppgaver, metodebruk og opptreden. Det sivile preg styrkes dersom politiets oppgaver ikke ensidig går ut på å bekjempe kriminalitet. Politiets sivile preg åpner for et fruktbart samspill med publikum, og er dermed en forutsetning for at politiet skal kunne bekjempe kriminaliteten.
3. Vi skal ha et enhetspoliti. Begrepet enhetspoliti betyr at politioppgavene er samlet innenfor en og samme organisasjon i motsetning til en politiordning som bygger på spesialpoliti av ulike slag. Prinsippet forhindrer sektortenkning, og gjør det lettere å foreta en avveiet prioritering mellom oppgavene. Prinsippet om enhetspoliti må føre til at man ikke utstyres andre forvaltningsmyndigheter med politi- eller påtalemyndighet.
4. Politiet skal være desentralisert. Politiet skal ha mange og spredte tjenestesteder. Politiet bør være tilstede i lokalsamfunnet, enten dette er en mindre landkommune eller bydel i en større by. Et desentralisert politi, vil i likhet med det sivile preg, åpne for samspill mellom politiet og befolkningen.
5. Politimannen skal være en generalist. Prinsippet om at polititjenestemenn skal være generalist, er en følge av ønsket om et desentralisert politi. Skal tjenestemenn betjene et lite distrikt, er det nødvendig å være generalist. En konsekvens av generalistprinsippet er at spesialenheter bare bør opprettes når det er tvingende nødvendig for å skape eller ta vare på ekspertise. Generalisten skal være hovedaktøren.
6. Politiet skal virke i samspill med publikum. Publikum er politiets viktigste ressurs, og samspillet med publikum bør være selve hovedstrategien. Samspillet politi – publikum går i korthet ut på samarbeid om løsningen av daglige problemer. Hjelp til selvhjelp i kriminalitetsforebyggende øyemed er ett eksempel. Publikums bistand til politiet i samband med konkrete saker er et annet.
7. Politiet skal være integrert i lokalsamfunnet. Mellom politiet og lokalsamfunnet eksisterer både formelle og uformelle bånd, som til sammen utgjør det som kalles integrasjon. Integrasjon er, likesom desentralisering og sivilt preg, med på å skape grunnlaget for samspill mellom politi og publikum. Prinsippet om integrasjon må ikke strekkes for langt. Politiets profesjonelle integritet krever av og til en viss avstand til det som skjer i lokalmiljøet. Det er svært viktig at politimannen bevarer sin fulle uavhengighet av alle grupper og enkeltpersoner.
8. Politiet skal ha bred rekruttering. Det tjener demokratiet at politiets tjenestemenn og kvinner har bred sosial bakgrunn. Det er gunstig for den praktiske samhandling mellom politi og publikum, og det styrker samfunnets tillit til politiet. Politiet bør derfor rekrutteres fra hele landet, alle sosiale lag og gjenspeile samfunnet med hensyn til kjønn, livserfaring, yrkesbakgrunn og utdanning. Politiets sammensetning bør vise mangfoldet i vårt samfunn. Ønsket om representativitet må ikke gå foran kravet til skikkethet. Hovedmålet ved rekruttering må være å finne frem til de som er best egnet for yrket.
9. Politiet skal prioritere mellom sine oppgaver og legge hovedvekten på forebyggende virksomhet. Politiet bør selv foreta en overveiet og begrunnet prioritering mellom sine oppgaver. Prioritering er ikke først og fremst et spørsmål om innbyrdes rangering av lovbruddstyper. Det største problemet består i å velge

strategi i polititjenesten. Politiet bør legge hovedvekten på forebyggende ordenstjeneste, med sikte på å forebygge straffbare anslag mot den alminnelige fred, orden og sikkerhet. Ingen andre kan påta seg denne oppgaven.

10. Politiet skal være underlagt effektiv kontroll fra samfunnets side. Kontroll med politiet er et av rettsstatens grunnprinsipper. Politiet skal være underlagt politisk, sosial og formell kontroll. Den beste garanti mot maktmisbruk og overtramp ligger i politiets selvkontroll, basert på yrkesetiske normer og en høy yrkesmoral. Derfor har polititjenestemennenes holdninger og yrkeskultur stor betydning

6.2 Vedlegg 2 – Presisering av effektmålene

Tabell 4 gir en utdyping av de seks effektmålene presentert under pkt. 1.2.1, slik de er beskrevet i *Oppdragsdokument til POD – Gjennomføring av nærpoltireformen* av 9. februar 2016.

Tabell 4 - Presisering av effektmålene

Effektmål	Presisering
Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal forankring og samhandling	Politiet skal være lokalt tilstedeværende og synlig for publikum, ha tettere samarbeid med kommunene og samhandle bedre med andre nødetater. Informasjonsdeling på tvers av etater som arbeidsform skal videreutvikles. Politiet skal ha god lokalkunnskap og en bred kontaktflate mot lokalsamfunn og innbyggere som danner grunnlag for tillit og trygghet. Politiets tilstedeværelse på nett skal også styrkes.
Et mer enhetlig politi som leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet	Politiet skal styres og utvikles som ett politi. Det skal etableres en overordnet modell for intern organisering for alle politidistriktene med standardiserte arbeidsmetoder. Publikum skal oppleve at politiet utfører sine tjenester på en tilnærmet lik måte med høy kvalitet, uavhengig av hvor de henvender seg.
Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap	Politiet skal drive effektiv forebygging, ha tilstedeværelse med relevant kapasitet og kompetanse der det er behov for det og forfølge lovbrudd på en måte som gir trygghet og rettssikkerhet. Forebyggingen skal styrkes gjennom hele politiorganisasjonen, arbeidet skal gjøres mer målrettet og systematisk og det skal sikres at flere politiresurser kan brukes til politiets kjerneoppgaver. Responstiden skal reduseres. Andelen straffesaker som oppklares skal økes og saksbehandlingstiden skal reduseres. Beredskapen skal være tilfredsstillende i hele landet. Politiet skal ha noen færre oppgaver for å kunne styrke kjerneområdene.
Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaringer	Det skal utvikles sterkere fagmiljøer i politiet flere steder i landet. Politiet skal få inn nye typer kompetanse og kompetansen skal utvikles og benyttes mer planmessig enn før. Kunnskapsdeling, evaluering og læring skal skje systematisk og være en naturlig del av arbeidsformen i politiet.
Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap	Ledelsen skal være fremtredende i alle ledd av organisasjonen. Det skal sikres bredere rekruttering til lederstillinger i politiet og lederutdanningen i politiet skal videreutvikles. Lederne skal se sin betydning som rollemodeller og kulturbærere. Politiet skal samles om en felles identitet og felles verdier. Politiet skal utvikle en kultur som kjennetegnes av viktigheten av å si fra, personlig initiativ og engasjement.
Et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi	Politiet skal ta i bruk moderne teknologi for mer effektiv oppgaveløsning og bedre brukerservice. En del av de administrative funksjonene skal samles og spesialiseres for at oppgavene kan løses på en mer effektiv måte for å frigjøre mer ressurser til politioppgaver.

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

6.3 Vedlegg 3 – Jobbanalyser

Jobbanalyser for leder av funksjonelle driftsenheter for Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter

Leder av felles enhet for operativ tjeneste

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for politidistriktets politioperative virksomhet, herunder stabsledelse, øving og beredskap, operasjonssentral, arrest, tjenestekontor og lokal redningssentral.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv ressursutnyttelse, samarbeid, måloppnåelse og høy kvalitet i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor det politioperative arbeidet

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter, og følge opp deres samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte gode arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstruksjoner og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

kompetansekrav

Nødvendige

- Politi(høg)skolen eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- minimum 3 års ledererfaring
- god forståelse for etterforskning, etterretningsarbeid og kriminalitetsforebygging
- bred politifaglig kompetanse innenfor politioperativt arbeid
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god beslutnings- og gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og god evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for forebygging

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for kriminalitetsforebygging i politidistriktet.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- inneha funksjon som politidistriktets leder for forebygging
- sørge for effektiv ressursutnyttelse, samarbeid, måloppnåelse og høy kvalitet i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet i egen driftsenhet
- sikre en helhetlig styring av forebygging og etterretning, bruk av virksomhetsanalyser og erfaringslæring slik at dette inngår som grunnlag for tiltak
- sikre at forebygging integreres i politiets strategiske arbeid

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med de geografiske driftsenhetene, og følge opp deres samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte gode arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer innenfor fagområdene
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen driftsenhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- Politi(høg)skolen eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- minimum 3 års ledererfaring
- erfaring fra kriminalitetsforebyggende arbeid og god forståelse for helhetlig kriminalitetsbekjempelse.
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser
- kunnskap om etterretning og etterforskning

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne på alle områder
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for etterretning og etterforskning

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for etterretning og etterforskning i politidistriktet

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- inneha funksjonen som leder for politidistriktets etterretnings- og etterforskningsoppgaver
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet i egen driftsenhet
- sikre en helhetlig styring av etterretning, etterforskning, virksomhetsanalyser og erfaringslæring slik at dette inngår som grunnlag for tiltak

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med særorgan, de geografiske driftsenhetene, og følge opp deres samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte gode arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer innenfor fagområdene
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen driftsenhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- Politi(høg)skolen eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- minimum 3 års ledererfaring
- erfaring fra etterretning og etterforskning
- utdanning i eller erfaring fra etterretnings- og forebyggingsledelse
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser
- kunnskap om forebygging
- juridisk/politifaglig kompetanse som supplerer krav til utdanning

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne på alle områder
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for påtale

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for straffesaksbehandlingen i politidistriktet.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdet
- ha ansvar for dialogen med høyere påtalemyndighet om straffesaksbehandling

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- master i jus/rettsvitenskap
- minimum 3 års ledererfaring
- bred juridisk kompetanse innen påtalefeltet
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

<p>Leder av felles enhet for utlending og forvaltning (Gjelder politidistriktene Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag)</p>		
<p>Hovedansvarsområder</p> <p>Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for oppgaver innenfor forvaltning inkludert utlending- og grenseforvaltning</p>		
<p>Hovedoppgaver</p> <ul style="list-style-type: none"> • ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet • sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen • utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet • legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdene 		
<p>Øvrige oppgaver</p> <ul style="list-style-type: none"> • innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter og eksterne samarbeidspartnere • sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser • sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker • bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer • sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer • budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet 		
<p>Kompetansekrav</p>		
<p>Nødvendige</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevant høyere utdanning minimum på bachelornivå, eller Politi(høg)skolen • minimum 3 års ledererfaring • kunnskap om politiet og god kunnskap innen forvaltning • god resultatoppnåelse i tidligere stillinger • kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven 	<p>Ønsket</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevant lederutdanning • erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser • erfaring fra forvaltningsarbeid • god kunnskap om regelverket 	<p>Personlige egenskaper</p> <ul style="list-style-type: none"> • resultatorientert og god gjennomføringsevne • godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid • god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging • samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag • medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for sivil rettspleie

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for oppgaver innenfor sivil rettspleie som er tillagt politiet.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdene

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- relevant høyere utdanning minimum på bachelornivå, eller Politi(høg)skolen
- minimum 3 års ledererfaring
- god kunnskap innen sivil rettspleie
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser
- erfaring fra arbeid innen sivil rettspleie
- god kunnskap om regelverket

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Jobbanalyser for leder av funksjonelle driftsenheter for Agder, Møre og Romsdal, Nordland og Troms politidistrikter

Leder av felles enhet for operativ tjeneste

(Gjelder Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for politidistriktets politioperative virksomhet, herunder stabsledelse, øving og beredskap, operasjonssentral, arrest, tjenestekontor og lokal redningssentral.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor det politioperative arbeidet

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter, og følge opp deres samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte gode arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- Politi(høg)skolen eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- minimum 3 års ledererfaring
- god forståelse for etterforskning, etterretning og kriminalitetsforebygging
- bred politifaglig kompetanse innenfor politioperativt arbeid
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god beslutnings- og gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for etterretning, forebygging og - og etterforskning

(Gjelder Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for etterretning, kriminalitetsforebygging og etterforskning i politidistriktet og skal sikre at forebygging integreres i politiets strategiske arbeid.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- Inneha funksjonene som politidistriktets etterretningsleder, og leder av distriktets forebygging og etterforskning
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- Sikre en helhetlig styring av etterretning, bruke virksomhetsanalyser og erfaringslæring slik at dette inngår som grunnlag for tiltak
- Sikre at forebygging integreres i politiets strategiske arbeid

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter, og følge opp deres samhandling med kommuner og andre lokale samfunnsaktører innenfor ansvarsområdet
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte gode arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- Politi(høg)skolen eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- minimum 3 års ledererfaring
- god forståelse for og/eller erfaring fra kriminalitetsbekjempelse, både i det forebyggende og reaktive arbeidet
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser
- Utdanning i eller erfaring fra etterretningsledelse
- kunnskap om kriminalitetsforebygging, etterretning og etterforskning
- juridisk/politifaglig kompetanse som supplerer krav til utdanning

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne på alle områder
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for påtale

(Gjelder Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Leder av driftsenheten har overordnet fag- og koordineringsansvar for straffesaksbehandlingen i politidistriktet

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdet
- Ha ansvar for dialogen med høyere påtalemyndighet om straffesaksbehandling

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstruksjoner og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- master i jus/ rettsvitenskap
- minimum 3 års ledererfaring
- bred juridisk kompetanse innen påtalefeltet
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Leder av felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie

(Gjelder politidistriktene Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark)

Hovedansvarsområder

Leder av felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie har overordnet fag- og koordineringsansvar for oppgaver innenfor utlending, forvaltning og sivil rettspleie som er tillagt politiet.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- utvikle et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdene

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med geografiske og funksjonelle driftsenheter og eksterne samarbeidspartnere
- sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) og oppfølging av aktuelle saker
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen funksjonelle enhet

Kompetansekrav

Nødvendige

- relevant høyere utdanning minimum på bachelornivå, eller Politi(høg)skolen
- minimum 3 års ledererfaring
- kunnskap om politiet og god kunnskap innen forvaltning og sivil rettspleie
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- erfaring fra å lede endrings- og utviklingsprosesser
- erfaring fra arbeid innen forvaltning og sivil rettspleie
- god kunnskap om regelverket

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for enhetens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og evne til å motivere og utvikle medarbeidere

Jobbanalyser for leder av staver i alle politidistrikter

Leder av stab for HR og HMS

Hovedansvarsområder

Stabsleder HR og HMS har overordnet ansvar for utøvelse av arbeidsgiverrollen i distriktet og for å sikre god kvalitet i politidistriktets HR- og HMS-prosesser. I dette ligger primært ansvar for strategisk kompetansestyring, rekruttering, ledelses- og medarbeiderutvikling, arbeidsplanlegging og partssamarbeid.

Hovedoppgaver

- ivareta fagmyndighetsrollen (metode, kvalitet, veiledning, fagutvikling, tilsyn) innenfor ansvarsområdet
- sørge for høy kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, samarbeid og måloppnåelse i tjenesteproduksjonen
- Være pådriver og støttespiller i utviklingen av et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet i politidistriktet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdet
- Støtte linjen i innføring av nye arbeidsformer og metoder
- bidra aktivt i fagnettverk på relevante områder

Øvrige oppgaver

- bidra til god faglig dialog med politimesteren, ledergruppen og alle driftsenhetene
- Være pådriver i riktig bruk av teknologi i det daglige arbeidet for å sikre effektive arbeidsprosesser
- legge til rette for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap)
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte i egen stab ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- Sikre at utdanningstilbudene er behovsrettet slik at de bidrar til å skape mest mulig merverdi for politidistriktet og etaten
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen stab

Kompetansekrav

Nødvendige

- fortrinnsvis mastergrad innenfor HR-relevante fag. Lang og relevant erfaring kan være et alternativ til manglende mastergrad
- minimum 3 års relevant ledererfaring
- bred kompetanse og erfaring innenfor strategisk og operativ HR
- arbeid med å lede omstillings- endrings- og utviklingsprosesser
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- kjennskap til politiets oppgaver og utfordringer
- kunnskap om relevante lover, forskrifter og avtaleverk
- erfaring med forhandlinger og samhandling med tillitsvalgte
- kompetanse og erfaring innen HMS

Personlige egenskaper

- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- innovativ og løsningsorientert
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for stabens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og evne til å motivere, støtte og utvikle ledere og medarbeidere

Leder av stab for kommunikasjon

Hovedansvarsområder

Stabsleder Kommunikasjon har overordnet ansvar for intern-, ekstern- og krisekommunikasjon i politidistriktet.

Hovedoppgaver

- Lede, koordinere og ivareta kommunikasjonsarbeidet i politidistriktet
- Sikre god samhandling, kunnskapsdeling og samhörighet
- bidra til at politidistriktet når sine mål og visjoner gjennom bruk av kommunikasjon som et pedagogisk og strategisk virkemiddel
- Utvikling av et godt medarbeiderskap, ønsket kultur og god medarbeidertilfredshet i politidistriktet
- legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdet

Øvrige oppgaver

- innføre og ivareta god faglig dialog med, samt støtte og rådgivning til, politimesteren, ledergruppen og alle driftsenhetene
- sørge for effektiv bruk av teknologi innenfor fagfeltet som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser
- sørge for effektiv og helhetlig kommunikasjon
- bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer
- sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstrukser og -prosedyrer
- budsjett-, resultat- og personalansvar i egen stab

Kompetansekrav

Nødvendige

- fortrinnsvis mastergrad innenfor kommunikasjonsrelevante fag, eller annen relevant utdanning. Lang og relevant erfaring kan være et alternativ til manglende mastergrad
- minimum 3 års relevant ledererfaring
- bred kompetanse og erfaring innenfor strategi og kommunikasjon
- god resultatoppnåelse i tidligere stillinger
- kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven

Ønsket

- relevant lederutdanning
- god kjennskap til politiets oppgaver og utfordringer
- erfaring fra krisehåndtering
- erfaring fra å lede, endrings og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- evne til å jobbe under høyt arbeidspress
- resultatorientert og god gjennomføringsevne
- godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- samfunnsorientert og forståelse for stabens rolle i politiets samfunnsoppdrag
- medarbeiderorientert og evne til å motivere og utvikle ledere og medarbeidere

Leder av stab for virksomhetsstyring		
Hovedansvarsområder		
<ul style="list-style-type: none"> Stabsleder virksomhetsstyring har utøvende ansvar for politidistriktets økonomi- og virksomhetsstyring, samt strategi og organisasjonsutvikling. I tillegg legges ansvar for sikkerhetsorganisasjon/sikkerhetsledelse, ansvar for arkivtjenesten, IKT-rådgivning, og ev juridisk funksjon til stabsleder virksomhetsstyring. 		
Hovedoppgaver		
<ul style="list-style-type: none"> Bistå og støtte politimesteren i utøvelsen av virksomhetsstyringen i politidistriktet Kontrollere at geografiske og funksjonelle driftsenheter utfører sine oppgaver i samsvar med gitte mål og føringer, og i henhold til gjeldende lov og regelverk Bistå og støtte politimesteren i gjennomføringen av de sentrale virksomhetsstyringsprosessene Sikre gevinstrealisering av investeringer og prosjekter bidra med tilrettelegging for effektiv drift av politidistriktet som helhet, og bistå med administrasjonsoppgaver og støttefunksjoner på tvers i politidistriktet Sikre god samhandling, kunnskapsdeling og samhörighet legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring og sørge for systematiske forbedringer innenfor fagområdet 		
Øvrige oppgaver		
<ul style="list-style-type: none"> innføre og ivareta god faglig dialog med politimesteren, ledergruppen, alle driftsenhetene og Politidirektoratet sørge for effektiv bruk av teknologi som vil lette det daglige arbeidet og understøtte effektive arbeidsprosesser sørge for effektiv og enhetlig kommunikasjon (felles budskap) av aktuelle saker og beslutninger til øvrige ledere i politidistriktet bidra aktivt i ledergruppen, følge opp ledergruppens beslutninger og iverksette besluttede endringer sørge for at sikkerhetsledelsen har nødvendig kapasitet og kompetanse for å utøve sin rolle, og sørge for at sikkerhetsarbeidet understøtter politidistriktets målsetninger sørge for at ansatte ivaretar beskyttelsen av politidistriktets informasjon, materiell og objekter ved å erkjenne og etterleve gjeldende sikkerhetsinstruksjoner og -prosedyrer budsjett-, resultat- og personalansvar i egen stab 		
Kompetansekrav		
Nødvendige	Ønsket	Personlige egenskaper
<ul style="list-style-type: none"> fortrinnsvis mastergrad innenfor økonomiske og administrative fag. Lang og relevant erfaring kan være et alternativ til manglende mastergrad minimum 3 års relevant ledererfaring bred kompetanse og erfaring innenfor budsjett, økonomi og regnskap i store virksomheter erfaring fra å lede omstillings-, endrings og utviklingsprosesser god resultatoppnåelse i tidligere stillinger kunne klareres for HEMMELIG jf. sikkerhetsloven 	<ul style="list-style-type: none"> relevant lederutdanning god kjennskap til politiets oppgaver og utfordringer 	<ul style="list-style-type: none"> analytisk og evne til læring og ser essensen i en kompleks fremstilling resultatorientert og god gjennomføringsevne godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid god evne til kommunikasjon og relasjonsbygging samfunnsorientert og forståelse for stabens rolle i politiets samfunnsoppdrag medarbeiderorientert og evne til å motivere og utvikle ledere og medarbeidere

Jobbanalyser for utvalgte roller

Politikontakt		
Hovedansvarsområder		
Tjenesteenhetens faste kontaktledd med kommunen og rådgiver innen kriminalitetsforebyggende virksomhet		
Hovedoppgaver		
<ul style="list-style-type: none"> • Dedikert ressurs innen kriminalitetsforebygging. Sørg for oppfølging av kriminalitetsforebyggende handlingsplan og politiets nærpoltirolle • Være pådriver for at politiråd og SLT-samarbeid fungerer i aktuelle kommuner • Være det viktigste kontaktpunktet mellom politiet, befolkningen og de ulike aktørene i den enkelte kommune, også kommuner der politiet ikke har eget tjenestested • Bidra til helhetlig samhandling og sørg for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling mellom politiet og ulike samarbeidsaktører i kommunen • Følge med i kriminalitetsbildet og trendutvikling, og gi råd om og følge opp riktig bruk av kriminalitetsforebyggende metoder og tiltak 		
Øvrige oppgaver		
<ul style="list-style-type: none"> • Opparbeide god lokalkunnskap og kunnskap om spesielle forhold i eget distrikt og i den/de kommunene hun/han er politikontakt for • Være til stede i hver kommune en eller flere dager i uken • Ha faste møtepunkter og sørg for oppfølging av forpliktende avtaler mellom tjenesteenhet og kommune • Arbeide kunnskapsbasert og målrettet, og ha tett samarbeid med distriktets etterretningsfunksjon • Gjennom systematisk bruk av politiets teknologiske verktøy, fange opp forebyggende oppgaver som skal videreformidles internt og til aktuelle samarbeidsaktører i kommunen • Delta i et større fagmiljø med andre kriminalitetsforebyggere, og bidra i annet kriminalitetsforebyggende arbeid • Være utøvende ledd for næringslivskontakt, radikaliseringskontakt og andre ved store geografiske avstander eller andre relevante forhold 		
Kompetanseprofil		
Nødvendige	Ønsket	Personlige egenskaper
<ul style="list-style-type: none"> • Politiskole/Polithøgskole/master rettsvitenskap • Bred erfaring og innsikt i etatens arbeidsområder • Bred kompetanse og erfaring fra forebyggende politiarbeid • God muntlig og skriftlig formuleringssevne, herunder gode IKT-kunnskaper • Plettfri vandel 	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutdanning i Kriminalitetsforebygging • Erfaring fra tverretattlig samarbeid • Erfaring som lensmann el politistasjonssjef 	<ul style="list-style-type: none"> • Relasjonsbygger • God koordineringsevne • Være resultatorientert • Gjennomføringskraft • Gode kommunikasjonsferdigheter • Samfunnsengasjement

Fag- og opplæringsansvarlig ved felles enhet for etterretning og etterforskning

(Gjelder Øst, Sør-Øst, Sør-Vest, Vest, Innlandet og Trøndelag politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Fag- og opplæringsansvarlig skal drive fagutvikling.

Hovedoppgaver

- Følge opp fag og metode
- Legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring
- Delta i nasjonalt fagnettverk
- Sørge for implementering og etterlevelse av mønsterpraksis og følge opp sentrale krav og føringer
- Være kontaktledd mot HR og mot hovedinstruktørene for praktisk tilrettelegging for opplæring
- Melde kompetansebehov til nærmeste leder

Øvrige oppgaver

- Legge til rette for kontinuerlig forbedring innen etterforskningsfeltet
- Bidra til kvalitetssikring
- Bidra til evalueringer

Kompetansekrav

Nødvendig

- Politi(høg)skole eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- Minimum 5 års erfaring fra etterforskning/påtale

Ønsket

- Svært god kjennskap til etterforskningsfeltet
- Erfaring fra opplæringsarbeid
- Erfaring fra endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- Resultatorientert og god gjennomføringsevne på alle områder
- Godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- God evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- God evne til å tenke nytt og skape endring

Fag- og opplæringsansvarlig ved felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning

(Gjelder Agder, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark politidistrikter)

Hovedansvarsområder

Fag- og opplæringsansvarlig skal drive fagutvikling.

Hovedoppgaver

- Følge opp fag og metode
- Legge til rette for kunnskapsbasert erfaringslæring
- Delta i nasjonalt fagnettverk
- Sørge for implementering og etterlevelse av mønsterpraksis og følge opp sentrale krav og føringer
- Være kontaktledd mot HR og mot hovedinstruktørene for praktisk tilrettelegging for opplæring
- Melde kompetansebehov til nærmeste leder

Øvrige oppgaver

- Legge til rette for kontinuerlig forbedring innen etterforskningsfeltet
- Bidra til kvalitetssikring
- Bidra til evalueringer

Kompetansekrav

Nødvendig

- Politi(høg)skole eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- Minimum 5 års erfaring fra etterforskning/påtale

Ønsket

- Svært god kjennskap til etterforskningsfeltet
- Erfaring fra opplæringsarbeid
- Erfaring fra endrings- og utviklingsprosesser

Personlige egenskaper

- Resultatorientert og god gjennomføringsevne på alle områder
- Godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid
- God evne til kommunikasjon og relasjonsbygging
- God evne til å tenke nytt og skape endring

<h2>HMS-leder</h2>		
<h3>Hovedansvarsområder</h3> <p>Fagansvar for HMS arbeidet i distriktet. Ansvarlig for koordinering og tilrettelegging av HMS-arbeid i distriktet på vegne av politimester</p>		
<h3>Hovedoppgaver</h3> <ul style="list-style-type: none"> • være prosessleder for HMS-arbeid i politidistriktet på vegne av politimester og koordinere HMS-hensyn mellom ulike funksjoner • gi råd til og bistå til ledere og medarbeidere i HMS-spørsmål • være en uavhengig rådgiver innen faglige spørsmål med mulighet til å stille kritiske spørsmål om HMS • sørge for kontinuerlig forbedring og integrering av HMS i daglig styring og drift <ul style="list-style-type: none"> ○ jobbe systematisk med målformulering, kartlegginger, planlegging og gjennomføring av forbedringstiltak ○ etablere arenaer for systematisk erfarings- og organisasjonslæring innen HMS ○ bidra til utvikling av gode holdninger og kultur for HMS i distriktet ○ bistå ledere med kartlegging og vurdering av risiko og følge opp avvik/RUH ○ bistå i håndtering og forebygging av konflikter ○ håndtere og yte bistand til forsvarlig behandling av varslingssaker (i tråd med varslingsrutinene) ○ ansvarlig for implementering og integrering av sentrale føringer i eksisterende styringssystemer, ledelse og organisasjon • være kontakt mot og koordinere BHT i distriktet • ansvarlig for å legge til rette for verneorganisasjonen i distriktet, inkludert AMU • bidra aktivt i fagnettverk på relevante områder 		
<h3>Øvrige oppgaver</h3> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for og følge opp personalomsorgstiltak (bl.a. debriefing etter hendelser, kollegastøtte), helsekrav, individuell tilrettelegging, smittevern og rus-politisk arbeid • gjennomføre kartlegging av arbeidsmiljø ved behov • utføre HMS-revisjon og vernerunder • koordinere og gjennomføre HMS- og brannvernopplæring i distriktet 		
<h3>Kompetansekrav</h3>		
<h4>Nødvendige</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Utdanning innen HMS eller tilsvarende, mist på bachelornivå eller langvarig erfaring innen HMS • Kunnskap om grunnleggende HMS-verktøy og prosesser • Kunnskap om relevante lover og forskrifter • Organisasjonsforståelse 	<h4>Ønsket</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Erfaring fra HMS-arbeid • Kjennskap til politiets oppgaver og organisering • Ledererfaring 	<h4>Personlige egenskaper</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk, systematisk • Resultatorientert og god beslutnings- og gjennomføringsevne • Godt helhetlig blikk og evne til strategisk og langsiktig arbeid • Gode kommunikative og relasjonsbyggende evner • Medarbeiderorientert og med evne til å motivere og utvikle medarbeidere

6.4 Vedlegg 4 – Referanser

Lov om politiet (politiloven)

Stortingsproposisjon 61 LS (2014–2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen)

Arbeidsmiljøloven § 4-2 (3)

Avtalen mellom regjeringspartiene (Frp og Høyre) og Venstre om grunnlaget for et fremtidsrettet, robust nærpolti

Innst. 306 S (2014–2015), inkl. samledokumentet for enighet mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om nærpolitireformen

Innst. 307 L (2014–2015)

Stortingsproposisjon 1 S - Statsbudsjettet (2014–2015)

Stortingsproposisjon 1 S – Statsbudsjettet (2015–2016)

Politiets rolle og oppgaver for norsk politi (St.meld. nr. 42 (2004–2005))

Oppdragsbrev 19/2015 – Gjennomføring av nærpolitireformen – del 1, 23. juni 2015

Utdyping av Oppdragsbrev 19/2015 - Samlokalisering av nødetatene, 30. juni 2015

Oppdragsbrev 26/2015 – Gjennomføring av nærpolitireformen – del 2 – politidistriktenes interne organisering, 21. oktober 2015

Oppdragsbrev 3/2016 – Gjennomføring av nærpolitireformen – del 3 – politidistriktenes lokale struktur – tjenestestedstrukturen, 14. mars 2016

Oppdragsdokument til POD – Gjennomføring av nærpolitireformen, 09. februar 2016

Delegering av myndighet til å fastsette endringer i politiets lokale struktur, 18. februar 2016